گنهکار

مقتصد ستەی

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم	::	ګنهګار
لیکوال	::	مقتصد ستړی
کمپوزوونکی	::	خپله لیکوال
د چاپ شمېر	::	(۵۰۰) ټوکه
کال	::	۲۰۱۷م
د چاپ ځای	::	لاهور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټوون

د درد د باچا
د کندهاري پېغلې
او د وطن د عسکر په نوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقتصد ستړی او ګنهګار

د شلمي پيړۍ وروستی دوې او د يوويشتمي پيړۍ په لومړۍ لسيزه کي د نړۍ خونړۍ پېښه افغان جنګ دی چي ټوله نړۍ يې ولړزوله ، د روس ماتيدل امريکا ته دا موقع په لاس ورکړه چي هغه دې د نړۍ واحد واکمن او بدمعاش هيواد وګرځي ،په دې موده کي چي پر افغانانو او افغان وطن کوم قيامت تېر سو هغه ډېرو ليکوالو د خپل بحث موضوع وګرځوله خو دا هرڅه پخپله ليدل، سهل او زغمل که يو ليکوال پخپله کړي وي او بيا يې هغه ته د قلم ژبه ورکړې وي نو په هغه ليک کي به څومره زور وي ؟

مقتصد ستړی د ژوند په هغه پړاو کي دی چي موږ ورته د مستي ځوانۍ پيل ويلای سو ، که څه هم ما دی د مخ په سترګو ليدلی نه دی يوازي مې ږغ اوريدلی او عکس ليدلی دی خو دومره پوهيږم چي د اتلسو کالو څخه به زيات نه وي د ټولنيزي رسنيو له لاري د ده شاعري يو جهان د ځان کړی دی په دومره کم عمر او مهاجرت کي د يو شي ادراک کول او پر هغه ليک کول که موږ په نظر کي ونيسو او بيا د ده کيسې ته ځيرسو نوهر لوستونکی بايد پوه وي چي هغه د کوم معيار ليکوال کيدلی سي ؟

د دې کيسې د هنري ژانر په هکله به خبره وروسته وکړو خو په دې مرحله دا ويل به بې ځايه نه وي چي ربښتيا ليدل ، زغمل او ليکل د نن سبا په مطلبي نړۍ کي تر ټولو مشکل کار دی ځکه د ربښتيا ويلو انجام ښه نه وي.

تر ډېره وخته دا خبره کېدله چي افغان جنګ د اسلام او کفر جنګ دی ، چا به دې جنګ ته يوه پيمانه ايښوله چا به بله په اصل کي دا جنګ د دوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مستو غوایانو جنګ وو ، چي یوازنۍ او یوازنۍ موخه یې پر نړۍ خپل سیاسي ، پوځي او اقتصادي واک تر لاسه کول وو ، د مستو غوایانو سره د دوئ څو نور وړي مطلبي سخوندران هم ګډ سول او پر افغان خاوره یې داسي غوبل جوړ کړی چي د څلورو ملینو څخه زیات افغانانو ژوند له لاسه ورکړی ، پدغومره شمېر افغانان ټپیان او په هم دغومره شمېر له کوره بې کوره سو .

په دې ټول غوبل کي د هر افغان د ژوند کیسه ځان له بیلا بیل مضمون او لیک غواړي خو خپلي کیسې ته د قلم او جرات ژبه ورکول که د ټولو لپاره ناممکن نه وي نو مشکل ضرور دی .

د مقتصد ستړي دا کیسه څه ده ؟ د ژوند د تلخو حقایقو څخه پرده پورته کول ، د خپلي خاوري خاینان په ګوته کول، پردي ګوډاګیان غندل، د افغانانو د قربانیو او بې وزلیو داستان لیکل او تر ټولو مهم هغه افغاني هیت ، مړانه او جرات نړۍ ته ښکاره کول دي چي د دې ټول غوبل وروسته هم افغانانو خپل افغاني او ملي هوډ بایللی نه دی هم دا د دې کیسې ټوله خلاصه ده ، خو د دې کیسې کمال دا دی چي لوستونکي له مړي مخ څخه نیولې تر پایه له ځان سره داسي لاس تړلې بیایي چي بلي خوا ته یې نظر او فکر اوښتی نسي هغه ځکه چي دا ټوله کیسه رښتونې ده ، بل د لیکوال دا کمال دی چي هغه دومره سوچه، مهینه ا خوږه ژبه کارولې ده چي سړی یې په څکلو نه مړیږي ښه جمله بندي ، مکالمه نګاري ، زور ور پلاټ او تلوسه د دې کیسې هغه ځانګړني دي چي لږ تر لږه په پښتو ادب کي د دې عمر په بل لیکوال کي موندل که ناممکن وي نو مشکل به ضرور وي خو زه چي کوم شي زیات وځورولم هغه ، هغه درد ونه څړیکي ، اوښکي او غمونه دي چي پر دې تنکي ځوان تېرسوي او موږ ته یې په هغومره هنر د قلم په ژبه وړاندي کړي دي لکه دا هرڅه چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوستونکي پخپله ليدلي او سهيلي دي هم دغه کريږۍ د دې ځوان په برخه دی او په راتلونکي کي له ده څخه نور زياته طمع کېدی سي .
د دې کيسې د ژانر په هکله به دومره ووايم چي دا د يو ژوندي ليکوال خپله کيسه ده ، دې ته ژوند ليک ويل کېدی سي لاکن ژوند ليک د يو چا د ټول ژوند احاطه کوي ، دلته تر اوسه د ژوند ډېر پړاونه تر سره سوي نه دي ځکه دا بشپړه ژوند ليک نسي کېدی .
دويم داستاني اوچرک دی ، اوچرک د هغه انسان کيسې ته ويل کيږي ، چي کار او جنګ کوي او له نورو ژانرو څخه يې يوازينی توپير دا دی چي په جګړه ، وطن دوستي او حماسه پنځونه کي ګرم زړونه او تودې ميني زيږوي خو تر اوسه په پښتو ادب کي په بشپړه توګه د اوچرک د ځانګړنو ټاکنه سوې نه ده ، يوازي دومره چي ليکوال به په هغه کيسه کي پخپله موجود وي او د داستان په ډول به وي او د جنګ سره تړلي خبري به پکي تکراريږي ځکه تر اوسه موږ په پښتو کي په بشپړه توګه د اوچرک داسي مثال نلرو ، يوازي د پښتو د دوو کيسو په اړه ويل کيږی چي دا اوچرک ته ورته دی .
خو زما په اند د مقتصد ستړي دا کيسه د ناولټ په ژانر بشپړه پوره خيژي ځکه خپله کيسه په دومره مقدار په افسانويي انداز د بشپړه پلاټ، کردارونو ، مکالمه نګاري ، جمله بندي او تلوسې سره بيانول د ناولټ تعريف کېدلی سي خو دا هم هيرول نه دي په کار چي د يو ژانر هنري توکي هلته ارزښت لري چي په کيسه کي نور څه نه وي نو لوستونکی د ژانر و ځانګړنو ته به ځير وي خو يوه کيسه چي د لوستونکي په ذهن او زړه دومره اغيز وکړي چي ګوتي يې د کيسې د پاڼو په اړولو بوختي ، سترګي يې د کيسې له زوره پُرنمي د زړه درزا يې د کيسې د تلوسې او فکر يې د هغه جرات او پيغام سره څنګ په څنګ روان وي نو بيا د ژانر

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې ضمني توکو ته د چا پام نه اوړي ، هم دغه ټول توکي د مقتصد په ګنهګار ناولټ کې موجود دي ...
راسی تاسو یې پخپله ولولی چې دې ګنهګار خپلې کیسې ته کوم اندامونه ایښي دي .

په درنښت
ډاکټر لیاقت تابان
۱۶ می ۲۰۱۷ء ګیلاني روغتون کوټه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګهنګار باندي به زړه د آسمان چوي

درد چي ترحد سېوا سي نو دردمن او پرهر،پرهر زړه خو به د درد له څړيکو يو څو ګهنګاري چيغي باسي ،يو حساس او وينښ ليکوال ، يو سپېڅلی شاعر او سالم ضمير لرونکی د شعور څښتن چي د تيارو مخالفت ونکړي ، د ټولنيزو ناخوالو او ستونځو په خلاف احتجاج ونکړي او د درد چيغه ټپه نکړي نو به نور څه کوي ...

" ګهنګار" ډېري تاندي هيلي زندۍ کوي ، د خپلو ارمانونو په مرۍ پښه ږدي او په ډېر ورو کوالي د ستړي ژوند په مبارزه ځان ورګډوي ، دردونه په اوښکو مينځي او ژوند ته په ډېر اعتماد سره دا باور ورکوي چي زه ستا د ستړيا قابل يم خو ګوره چي ته راڅخه ستړی نسې .

د " ګهنګار" په هر رنګ کي د درد رنګ جوت دی د لوستونکي په روح کي وڅڅيږي ، لوستونکي د تلوسې سره مخامخ کول ، يو ښه ګړی يې د ماضي ننداري ته په کتلو اړ باسي ځکه چي " ګهنګار" په خپل ماضي هيڅ شرمندګي نلري نه ورپسي ساړه اسويلي کوي ځکه چي د هيلو ډک زړه يې په برخه دی او يو روښان مستقبل ته غوړيدلي تاندي هيلي غېږي ، غېږي ګرځوي ژوند سره په بدترينو ، ستونځمنو ستړو حالاتو کي هم مينه کوي او ژوند خوښوي ...

" ګهنګار" منافقتونه بربنډوي او د واقعيتونو د روښانولو په پلمه د ژوند ازغن بار ته لوڅه شاه ورکوي ، دا رنګ " ګهنګار" د ژوند د تېرولو دا ګهنګاري په ګهنګارو چيغو ورسره قبلوي د ژوندپر پل ، پل ورسره ايږدي ارمان قتلوي او د هيلو پر ايرو د درد څلي دروي د اوښکو په دعاوو د هر ګنهګار روښان سباوون ويادوي ، په تنهاکو پښو د شپې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازيتوب په قبرونو کي د هيلو شمعي ولګوي تر ازغن دېوال وړر سي...

"ګهنګار" باندي به زړه د اسمان چوي

ژوند مشال دی، ښه به څه کړم، اور دي واخلم

په درنښت

عصمت الله زهير پښنين

۱۶-۵-۲۰۱۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې

کېدای سي ددې کتاب (ګنهګار) په لیکلو قلم رنګ راتمام کړي او مرور غوندي د کتابچې څنډې ته ورغړي، فکر نه کوم دا کتاب هم د لیکلو ارزښت لري یا به یې څوک په آرام زړه ولولي، داسي کوم څه دي چي په لیکلو یې قلم تمام او مروریږي ،داسي کوم څه دي چي زه یې په لیکلو کښې زړه نا زړه یم او نشم کولای ستاسو تر غوږونو پوري یې در ورسوم؟

یه رښتیا کولای سم ووایم ژوند د یو وحشتناک ځنګل مزل دی ګام په ګام د داړونکي ځناورو، د اوبو په نیستۍ، د تیارو په غېږ کښې د څو رنګه خوځندو سره یو ځای سړې شپې تېرول دي ،لاکن زه څرنګه دا خبر کولای سم د هغو خلکو په مخ کښې چي د ژوند خوندونه یې څکلي دي، اصلي خبره به هم دا وي چي زه په ړندو سترګو قضاوت کوم هغه کسان چي په رڼو سترګو د ژوند مزل کوي زما منفي خبري نه راسره مني له هم دې وجي مي قلم مروریږي او نه غواړي زما د ګنهګار ژوند کیسه ولیکي، که چیرته زه ووایم ژوند ښکلی دی لوړې او ژوري لري، خوږې، ترخې، ورځې او شپې لري، ژوند خوندونه او څومره ډېر رنګونه لري ناممکن څوک به یې نه ولولي ، ممکن په لیکلو به یې قلم رنګ راتمام کړي او د کتابچې څنډې ته به ورغړي.

وخت تر ټولو ښه کره کتونکی دی هغه کولای شي ښه او بد سره بېل او راتلونکې زمانې ته یې د اصلاح لپاره وړاندي کړي .

ددې کتاب تر لیکلو وروسته آرام سوم او د ماضي د درد کیسه مي له زړه او روح څخه پاکه وڅنډل سوه ، ما نه غوښتل دا کیسه دي له ما پرته بل څوک هم ولولي کله چي مي دا کیسه د درد د باچا مخې ته کېښوده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

او ښکې یې را وبهیدې، زما د درد اختیار یې واخیست او هغه کتابچه یې له ځانه سره یووړه چې زما د ماضي کیسه وربانديې لیکل سوې وه او هم دا ده نن یې ستاسو تر لاسونو هم در ورسوله.

مقتصد ستړی
لاهور
۹/۵/۲۰۱۷ سه شنبه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپل ژوند د کیسې لیکلو تلوسه راسره پیدا سوه، ادې ته ورغلم هغې دا مهال په خونه کښې بالښتونه ګنډل زه هم د کړکۍ سره نږدې یوې خواته کښېناستم او پوښتنه مي وکړه:

_ ادې غواړم پوه سوم زه څومره بدبخته وم کله چې دې نړۍ ته راغلم؟

هغې وویل:

_ خدای مه کړه چي ته بدبخته سې ، خو له کومي ورځ چي ته پیدا سوی یې زه ناروغه یم، ډاکترانو ته ځم او راځم، آن تردې چي ستا د پیدایښت په لومړي کال دومره ناروغه سوم چي پلار دي د پاکستان هیواد ته درملني لپاره یوړم .

ومي ویل:

_ولي دلته ډاکتران نه وو ؟

ستن یې په بالښت کښي وټومبله، تاریې مزی کړ غړند یې وویل:

_ نه وو ډاکتران چیرته وو ، په ټول کلي همدا یو بې سواده ډاکتر و و ، چي هر وړ ناروغ ته به یې یو وړ ګولۍ ورکولې.

له شنه چای څخه یې پیاله را ډکه کړه، بالښت ته یې سوربخن پوښ ور واچاوه، ما را ځنګ ته کړ تکیه سوم او ومي ویل:

_ انا به ویل زه کوچی یم دا رښتیا ده؟ که دا رښتیا وي نو ولي کوچی یم؟

یو سوړ اسویلی یې وکیښ، ولاړه سوه، او بالښتونه یې په نیالۍ کتار کړل څه یې نه وویل ما بیا پوښتنه وکړه:

_ ادې ! انا مي ولي کوچی بولي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

وې ویل:
_ مشر ماما دې په یوه لرې پرته سیمه کښې له کوچیانو سره اوسېده، د دوئ کره تللې وم، ناروغه سوم او له هغه سره ډاکټر ته ولاړم ته مې په کیږدۍ کې پرېښودې.
ومې ویل:
_ بیا څه وشول؟
_ زه چې راتلمه را وینښ سوی وې ژړلې دې وو، یوې کوچۍ میرمنې خپلې شیدې درکړې وې.
یو دوه غوړپه تریخ او ګرم چای مې تر ستوني تېر کړ بیا مې پوښتنه وکړه:
_ ادې ! اوس مې هم هغه مور ژوندۍ ده، که زه وغواړم لیدلی یې سم؟؟
ادې د نخودو څو دانې خولې ته واچولې او وې ویل:
_ هم هغه مور دې لا پخوا د کورنۍ تاوتریخوالي له امله ځان په ټوپک وویشت او مړه سوه.
ویش خوارکۍ...
ادې مې مخامخ راته کښېناسته ټیکرې ته یې ور پام سو په ختو ککړ دی، لږ یې سره وسرولږو، ور پوه یې کړل خاورې یې باد سوې.
ومې ویل:
_ مقصد زما دوهمه (رضايي) مور کوچۍ وه او په هم دې ډول زه کوچی هم یم، که کوچی یم نو بیا ولې په کیږدۍ کې نه اوسم، میږې او اوښان نه ساتم ؟
ادې وخندل او پیاله یې ځان ته ور ډکه کړه، بالښتو ته یې کتل لکه چې سم نه وو، زه د کیسې په لیکلو بوخت سوم، پیالې ته مې ور پام نه و سړه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ادې تر ټولو ګران زوی وم او په ما هم ډېره ګرانه وه، ما نه غوښتل له کوره دباندې ووځم، او هغه وخت چې د ورځې په اوږدو کې یې ترلاسه کوم، تل یې باید د ادې تر څنګ تېر کړم، مشر ورور به د ځان سره لوبو ته بیولم که کومه ورځ به نه ورسره تلم وهلم به یې، یوه ورځ چې مشر ورور او تر ما کشر ورور راسره وو د تره له ځامنو سره مائیګر مهال مو تر ماښام قضا پوري دهغوئ د کور سره نژدې کاغذ پرانونه الوزول، ماښام ناوخته مې ورونو ته وویل:

راځئ نور به کور ته لاړ شو پلار به راته غصه وي!

زما په خبرو کښې چا چرت هم نه واهه، خپله مخ مې ونیوه او کور ته ولاړم، دوئ هلته پاتې شول، ادې ته مې ډېرې ګیلې وکړې، هغې زما د زړه لپاره دا خبر بیا، بیا تکراروله چې "بلا دې درباندې وګرځه" ماخستن ناوخته کله چې پلار مې له جومات څخه راغی پوښتنه یې وکړه، زما چې زړه ښه ډک وو، ګیلې مې پیل کړې، پلار مې پر ورونو سخت غصه شو او زه یې په نیمه شپه د هغوئ په راوستلو پسې ولیږلم.

د تره کور مو دومره لرې هم نه دی متل دی چې "په توره شپه کښې هر سړی ډارېږي څوک حال وايي څوک يې نه وايي" زه هم تر هغه ځایه په داسې حال کې چې د خپلو څپلکو له څرپا به هم ډاریدم ورغلم هغوئ مې را وستل، ټوله لاره یې سوړتک واهه او له ځانه سره غړمبیدل چې ولې یې په دا نیمه شپه راوستل، سترګې یې له خوبه وې، پښې یې کښنولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي کور ته راغلم پلار مي ورونږ ته د يوې شيبې په نيت ور ځنځير کړی تر څو د خپل عمل سزا ووينې، زه هم د باندي ورسره پاتي شوم هر څومره چي مي وژړل چا زما غږ نه اوريده، خدايه څومره زور غواړي چي يو څوک دي بې ګناه ځوروي، له لږ ځنډ وروسته مي خور را ووته سترګې يې را باندي ولګيدې، په خوا پوري يې ونيوم په خپل خيرن او شينبخون پړوني يې زما اوښکي را پاکي کړې، زما په حق کښې يې له مور او پلار څخه ګيلې کولې:

تاسي له خدايه نه ډاريږئ ! ها؟

_ ددې خوارکي څه ګناه وه چي بېچاره مو په نيمه شپه د دوئ په راوستلو پسې وليږو اوس بيا سزا هم ورکوئ.

پلار مي پر سر خپل تڼاکي او ځيږ لاس راتېر کړ، مور مي په نرمو شونډوسره په تڼډه باندي ښکل کړم، په خوا پوري يې ونيوم بيا يې په خپل کناويز کميس کښې له ځان سره نيژدې څملولم.

خوړکې دواړه وروڼه په دسترخوان کښېنول، لاسونه يې ورومينځل، ډوډوی يې ورکړه، که څه هم د تره کره يې خوړلې وه، بيا يې هم غټې، غټې ګولې له الوګانو څخه پورته کولې، فکر کوم په هم دې چي ولې يې ماځيګر زما خبري نه منلې، او د تره کره پاتي شول پښيمانه وو، يوه شيبه لا نه وه وتلې چي د مور په مينه او غېږه کښې ارام خوب وړی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالبانو حکومت او د پسرلي موسم دی، ښوونځی پیل شوی، د تره ځامن، د ګاونډیانو کوچنیان، لیري او نژدې ټول ماشومان ښوونځي ته روان وو ، ماښام چې پلار مې له جوماته راغی، ډوډی مو لا نه وه راخیستې چې ادې ته یې زما په اړه وریاده کړه:

_ نور باید مقتصد ښوونځي ته ولاړ سي، اوسهار، سهار به یې ور واچوم!

ادې څه نه وویل، خورکی ووته د دې لپاره چې ډوډی را واخلي، مشر ورور راپسې وخندل او زه یې وډار کړم چې تر دېوال به دې ښوونځي ته ور واچوي او په ما باندې یې ټوکي وهلې، دا وخت زما مشر ورور په دریم ټولګي کښې وو .

سهار چې ښوونځي ته تلم پلار مو تر موږ وختي تللی وو ځکه هغه د کلي په جومات کښې امام وو او په ښوونځي کښې ښوونکی ، له لمانځه وروسته به یې د کوم کلیوال په میلمستیا د هغوئ په کور کښې سهارنۍ خوړله او بیا به ښوونځي ته راته .

ښوونځي ته په لاره کښې مشر ورور ښه ډېر تنګ کړم او بلا اخر مې ورته وژړل، ده بس هم دا یوه خبره کړه چې ښوونځي ته به دي تر دېوال ور اچوي، زه کوچنی وم، په هره خبره مې باور کاوه او ډاریدم، که تر دېوال مې ښوونځي ته ور واچوي زه به خوَږ سم، عموماً په ماشومانو ځان ګران وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښوونځي ته له رسيدلو سره سم مي په خپل پلار سترګي ولګيدې، هغه هم زما په ليدو خوشحالي احساس کړه په شونډو کښي يې وخندل او تر لاس يې ونيولم، ټولګي ته ننوتل ما وليدل چي يو ښوونکی زده کوونکو ته په درس ورکولو بوخت دی، پلار مي په دوئ سلام وو ايه، ما شومان په خپلو ځايونو کښي نيغ ودريدل، ښوونکي هغوئ ته په قهرجنه لهجه وويل:

چي يو ښوونکی په ټولګي کښي ولاړ وي بل ښوونکي ته مه دريږئ.

زه پوه سوم چي ټولګي ته د ښوونکي په راتګ سره بايد ټول زده کوونکي پخپل ځای کښي د احترام لپاره ودريږي او دا کړنه يې د ښوونځي له ځانګړو اصولو څخه ده .

ښوونکی تردې وړاندي زه پيژنم، چي زمونږ د کلي د يو بل ملا امام زوی او اوريدلي مي وو چي په ولسوالۍ کښي د طالبانو قومندان هم دی، زما د سر په ويښتانو يې لاس راتېر کړ او په مخامخ لومړنۍ څوکۍ يې کښېنولم، پلار مي په شونډو کي وخندل او له ټولګي څخه ووت.

ښوونکي درس پيل کړ په ښه او بد يې نه پوهيدم، پټه خوله ناست وم کله چي ښوونکي درس تمام کړ، زه يې په مخ باند مي مچ کړم، او ماته يې وويل چي سبا به کتابونه، کتابچې او قلمونه هم درکړل شي، د دې خبرو په اوريدلو سره خوشحاله سوم ښوونکی ووت، د تره زوی مي چي د ټولګي د پای په څوکۍ ناست و، زما خواته راغی، د ځان او ټولګيوالو صفت يې راته کاوه، تر څو زه ډاډه ووسم او زړه مي تنګ نه سي.

د تفريح ترنګۍ ووهل شوه، ټول زده کوونکي د ښوونځي انګړ ته راووتل، له مشر ورور او د تره ځامنو سره مي پټيره مړۍ او شړومبې وخوړلې لوبي مو پيل کړې، د تفريح وخت ډېر ژر تمام سو، ښوونکو زده کوونکي د لښتو په زور ټولګيو ته دننه کړل، او يو ځل بيا درسونه پيل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا ځل چې ټولګي ته ننوتل، هم هغه ښوونکی راغی په راتګ سره یې موږ په خپل ځایونو کښې نېغ ودرېدل، سلام او مونږ ته یې د کښېناستلو وویل، ښوونکی په ځانګړې ثوکۍ چې د توري تختې خواته نژدې ایښودل سوې وه کښېناست، لږ ځنډ یې د کتابچې پاڼې اړولې را اړولې، او توري تختې ته ودرید، زده کوونکو ته یې وویل:

د رسم کتابچې راوکاږئ! ټولو زده کوونکو کتابچې را ویستلې، ښوونکی په رسم لیکلو بوخت سو، یوه ګلدانۍ یې رسم کړه په څو رنګه تباشیر یې رنګ کړه او بیا یې زده کوونکو ته د لیکلو امر وکړ، ښوونکی له ټولګي ووت، د ښوونکي په نشتون کې د زده کوونکو شور ماشور تر حوصلې پورته سو، چا رسم لیکلی وو چا ته نیم پاتي دی چې یو شوخ زده کوونکی د توري تختې مخې ته راغی، تخته یې پاکه کړه او له هم دې سره د زده کوونکو تر منځ جګړه پیل سوه نه پوهېږم کوم یو به وو چې د ټولګي له پای څخه یې یوه درنه څپلۍ راخطا کړه په څټ کښې یې وویشتم، ما وژړل، زده کوونکي ټول پخپلو ځایونو کښېناستل دوئ ډاریدل که ښوونکی راشي موږ به ټول ووهي چې ولې یې هم دا نوی زده کوونکی وهلی.

د چا مخ نوکاري او دچا په تباشیرو سپېره سوی، ترنګۍ ووهل سوه، نارې سوې، زده کوونکي له ټولګیو راووتل او کورونو ته رخصت شول، زه هم په داسې حال کې چې سلګۍ مې وهلې مشر ورور تر لاس ونیولم او د تره له ځامنو سره په ګډه د کور په لور وخوځیدلو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کور ته له رسېدو سره سم ادې په دواړه مخ ښکل کړم، د ژړا علت يې وپوښتو، ما هم په ژړغوني حالت کښې ادې ته د ښوونځي لومړنۍ ورځ ټوله کيسه وکړه، په خپل ټيکري باندي يې اوښکي راوچي کړې، دا وخت مي پلار هم راغی، زما او نورو ورونو په سر يې لاس راتېر کړ، خور چي توده ډوډۍ يې په لاس کي د دالان په وره کي ولاړه وه او خندل يې، زموږ خور چي تر ټولو مشره ده ، له پلار سره يې ستړې مشې وکړه، لاسونه يې راووينځل، دسترخوان يې را ويړ کړ او ډوډۍ مو وخوړله، له غرمنۍ خوړلو وروسته د نور کله سره سم ټول ويده شول ماته به خوب نه راته کله چي به دوئ ټول ويده شول را پورته کيدم زمونږ کور د غره په لمن کښې دی، د پسرلي په موسم کښې به د کوچيانو ګاونډيان وو، د پسونو او اوښانو رمې به تېريدلې غره ته به وختم ننداري به مي تر سترګو تېرولې، تر ټولو په زړه پوري ننداره يې هغه وه کله چي به ما کوچيانی پېغلي او انجونې په کاڼو ويشتلې، دوئ به خپل خوروړي سپي "چې لکۍ او غوږونه يي غوڅ کړل سوي وو" راپسې ښکارل، که څه هم زه به ورڅخه ډاريدم خو له دې ننداري مي ځانګړی خوند اخيست.

ما سپښين مهال چي پلار به مي د لمانځه لپاره جومات ته راووت زه به ژر خوني ته ننوتم، ځان به مي د خوب په پلمه واچوی، بيا چي کله به د کورنۍ غړي ,,ادې، خور او ورونه،، راويښ شول، ورونو له ما څخه شکايت کاوه چي نن بيا نه يم ويده سوی او ټوله غرمه لمر ته ګرځيدلی يم ، د ادې تر ټولو ډېره اوسخته سزا دا وه چي زه بايد پرش سيوري ته ژر

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوار او ګیلاسونه تیار کړم، دا کار باید ما کړی وای ځکه له یو مشر ورور پرته نورځلور وروڼه تر ما کشران وو، کېدای سي ګیلاسونه مات کړي، خور به مي د ماسپښین د لمانځه تر ادا کولو وروسته سمدستي په چای پخولو پسي دالان ته ننوته .

ما ځیګر مهال چي د لمر سترګه به غره ته ورټیټېده د کوچیانو نندارې ته ورتلم یو لوښی به هم راسره وو، چي له مېږو او وزو څخه تازه لوشل شوي شیدې له کوچیانو څخه راوړم، ,, رمې به کېږدۍ ته راغلې، وري به یې د غره په بله لمن واړول کله چي به ټولي مېږي او وزې ولوشل سوې، بیا به یې وري او سېرلي ورته را پرېښودل، بغاري به سوې هر وري او سېرلي به خپله مور پسې غوښته ،، دا وخت یوازې زه نه اکثر کلیوال راتلل او له هم دې نندارې یې خوند اخیست.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تېرېدلې، په ښوونځي کښې يې کتابونه راکړل درسونه پيل شول، په ټولګي کښې د اکثر همزولو تر پام بد ورتلم ځکه چې زه په نګران ښوونکي ګران وم او نازولم يې.
يوه ورځ ښوونکي ټولو زده کوونکو ته وويل چې کتابونه په يو پوښ کې وګنډي تر څو ځيري نشي، کور ته له راتګ سره مي ادې ته د ښوونکي خبره وکړه، ادې ډاډه کړم چې کتابونه به خامخا په يو پوښ کې راته ګنډي، نه پوهيږم څه وجه به وه يو علت يې دا هم وو چې زمونږ آنا (د ادې مور) ناروغه وه، تمامه ورځ به يې د هغې په خدمت کښې تېره کړه، سبا ورځ مې بيا ادې ته وريادې کړه چې کتابونه راته وګنډي خو تر څه پوري سره پاتې شول، بله ورځ چې ښوونځي ته ولاړم، ښوونکي د زده کوونکو کتابونه وکتل ټولو ګنډلي وو، زه او يو بل زده کوونکی چې کتابونه مو نه وو ګنډلي د توري تختې مخې ته يې را وغوښتل، په لښته پسې يې وليږل، دواړه را ووتل دوري، دوري وګرځېدل کومه خاص لښته مو پيدا نه کړه بيرته ټولګي ته ورغلو او ښوونکي ته مو وويل:
_ لښته مو پيدا نه کړه!
ښوونکی په غصه سو او د ماتي څوکۍ دړه يې را کش کړه دومره يې ووهلو چې په دواړو يې پښې او لاسونه تک شنه کړل.
کور ته چې راغلم ادې ته مې ښه ډېر وژړل، سبا ته يې کتابونه په يو پوښ کې راته وګنډل، دا چې وهل مې تر مخ وخوړل له ادې زښته ګيلمن وم، په سبا چې ښوونځي ته ولاړم ښوونکی د کتابونو په ليدلو خوشحاله سو له

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیکمرغه هغه بل همزولي هم ګنډلي وو، مونږ دواړو ته یې ښه ډېر نصیحت وکړ او د کتابونو په ارزښت یې خبر کړو .
هغه وویل:
_ کتاب د انسان شخصیت جوړوي او د یو ښه فکر درلودونکی انسان د ټولني لپاره ګټه ور شخص ګرځیدلی سي، د انساني ټولني د تکامل او لوړتیا لپاره اسماني دینونه او د بشر د تاریخ شخصیتونه د کتاب له لاري تلپاتي شوي دي، د بشري ټولني اړیکي هم د کتاب له پوښ سره پیاوړي او تړل شوي دي .
د نور کله په څېر نن هم په خپل وخت باندي کور ته راغلم او له معمول سره سم مي کورنۍ دنده ولیکله، لوبو ته ووتم، ماخستن چي کله موږ ټول ډوډۍ خوړلو ته را ټول شو ادې مي پلار ته له مشر وروره شکایت وکړ او ورته وویل:
_ حکیم مي هیڅکله په اسانۍ سره خبره نه مني !
پلار مي یوه ګوله وچه مړۍ ور پورته کړه او د شړومبو غړپ یې پسي وکړ په ډکه خوله یې وویل:
_ ماشوم ته تعلیم په ښوونځي کښي او تربیه یې باید په کور کي ورکړل شي دا ځکه چي ماشومان په کور کښي لویانو ته ګوري او دهغوئ کړني له ځانه سره تکراروي .
یو بل غړپ یې وکړ ګوله یې زووله خبري یې اوږدې کړې:
_ تر تعلیم تربیې ته ډېره اړتیا ده ډېر تعلیم یوازي د کار وسیله ګرځېدلی شي، په ټولنه کښي بهترینې تربیې ته اړتیا ده، زه به یې پوه کړم، ته هم په خوږه لهجه ورسره خبري کوه او خوشحاله یې ساته .
ادې په ما باندي ږغ کړ، او دخوب کولو یې راته وویل ځکه چي سهار به بیا په وخت نسم پورته کېدلی، زما پام سو چي مشر ورور مي لا وختي تللی ویده دی.
★★★.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پسرلی او شوخي دواړه سره ګډ وو ، مستي مي کړه، د ژوند له هري شیبې مي خوند اخیست، خوشحاله وم، لمر خپلي نیمکښي وړانګې تازه په غرونو غوړولي وې، پروني باران ونو او بوټو ته لا سمسورتیا وربښله ، لري پرتو هندارو پړق واهه، زه او پلار مي دښوونځي په لور وخوځېدل، ځادر يې ورټول کړ د رڼو اوبو تر ویالې يې ټوپ کړ، شا ته يې راوکتل او ماته يې څو ډبري د اوبو په منځ کښي کتار کښېښودې، ورو، ورو مي الویزاند ګامونه اخیستل زړه نا زړه تر اوبو راتېر سوم ، تر لاس يې ونیوم زما په تګ دواړه په ورو ، ورو قدم رهي شو .

پلار مي وپوښتل:

_ کورنۍ دنده دي لیکلې ده ؟

فکر مي وکړ پرون ورځ مي چي کورنۍ دنده نه وه لیکلې حتماً استاد ورته شکایت کړی دی بیا مي په اوچت ږغ چي پروني پل پټ کړم وویل:

_ لیکلې مي ده څو پاڼي د حساب مضمون دنده يې راکړې وه ماختسن مي ستا تر راتګ مخکي بشپړه کړه او ویده سوم.

ربښتیا مي هم لیکلې وه، پرون مي استاد په نه لیکلو وهلی وم، تا به ویل استاد مي تر شاه ځارنه کوي ماختسن مي تر ټولو لومړی خپله کورنۍ دنده ولیکله.

یوه شیبه مو د یو بل د بوټونو په ځرپا کښي غلي، غلي ګامونه واخیستل، د باسیکل ترنګۍ مي تر غوږ سوه، د پروني باران د خړو اوبو په ډنډ کښي یو سړی د سلام په ویلو زمونږ تر څنګ تېر سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلار مي خپل لاسي ساعت ته وکتل ګامونه یې ګړندي کړل لکه چي ناوخته وه ، زما په ماشوم ذهن کښي را پيل کېدونکې خبري په زړه کښي د ساتلو نه وې ومي ويل:

_ پلاره تا به هم ځان ته يو بايسکل اخيستی وای ښوونځي ته به دواړه ژر رسېدلی له کوره به هم دومره په وختي نه راوتل .

غلی شو لکه چي زما خبري ته يې ځواب نه درلود ، بيا يې هغه دوکان ته اشاره وکړه کوم چي ما کله هم په خلاص وره نه دی ليدلی .

وويل:

_ هغه زمونږ دوکان دی دا ځل چي د ښوونکو تنخوا راشي لږ سودا به پکښي واچوو ، د ښوونځي له ځانګړي وخت وروسته به پکښي ناسته کوم ته به هم راسره لګيا يې .

نوی نوم مي تر غوږ شو ، ماشومان په ژوند کښي هره ورځ له نويو نومونو او تجربو سره کرار ، کرار اشنا کيږي او د هغوئ په اړه پوښتني کوي .

ومي پوښتل:

_ تنخوا ! هغه څه شی وي؟

په داسي حال چي ګړندي ګامونه يې اخيستل، ځمکي ته تيټ سو ، د لاري په منځ کښي پرته ډبره را پورته او يو څنګ ته يې غوځاره کړه ويې ويل:

_ زوی جانه ! روپۍ در يادوم، هغه چي ماته يې په ښوونځي کښي د ښوونکي په توګه د دندي ترسره کولو په بدل کښي راکوي .

په چورتونو کښي تر ښوونځي ورسېدم، درس پيل شو ، زمونږ د دريم ټولګي نګران استاد په خټو ککړ کالي ټولګي ته راغی، ما فکر کاوه چيرته به د باران اوبو ته لويدلی وي .

د تنخوا ليدلو چرت راسره وو ،کړکۍ وټکيده پلار مي دی، هره ورځ چې به د درس وخت خلاص شو پلار به مي ماته راتله او زه به يې له ځان سره کورته راوستم، د ښوونځي له دروازې را ووتلو ، جيب ته يې لاس کړ څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شنه او سره لوټونه يې وشمېرل بيرته يې په جيب کښې واچول ، زما په خوله کښې خبره نه تم کېده و مي ويل:

_ پلاره تنخوا دي واخيسته ؟

تر ډېره يې څه نه ويل لکه چي زما څخه يې دا خبره پټوله، بيا مي وپوښتل:

_ پلاره اوس به خپل دوکان ته سودا راوړې کنه ؟

اول يې څه نه ويل کله چي پوه شو ځواب ته يې داسي غلی يم لکه پيشو ، ويې ويل:

_ کمي يې راکړې، څو ګونۍ اوړه او غوړي به اوس کورته يوسو ، راتلونکې تنخوا چي واخلم که خير او ژوند وو ، دوکان ته به سودا راوړم .

د پلار بې وسي ورځي مي ماشوم زړه ته لاره وکړه په ذهن کښې مي ډول، ډول خبري را وګرځيدې، زړه نا زړه مي پلار ته له خولې ور ووتل:

_ پلاره زه چي دولسم ټولګی خلاص کړم ښوونکی به سم ته دي په خپله تنخوا کور ته اوړه را وړه او زه به پخپله تنخوا دوکان ته سودا .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکایانو د راتګ اوازې سوې، او په ډېر لږ وخت کښې دا اوازه په حقیقت بدله سوه، د طالبانو په امر ټول ښوونکي او زده کوونکي یې د ولسوالۍ بازار ته وبلل او د طالبانو په حمایت یوه لویه غونډه وشوه، زه نه پوهیدم څوک ښه دي او څوک بد خو پلار به مې ویل که دا حکومت رنګ سي کیدای سي حالت بدل سي څنګه بدل سي دا یې هم نه راته ویل.
پلار مې یو ماخستن چې راډیو ته یې غوږ نیولی، کرار ناست وو، زه له کړکۍ سره نژدې په خط لیکلو بوخت وم، ادې ته یې وویل:
_ حکومت بدل سو، امریکایان به واک "کرزي" ته وسپاري؛ ما ولیدل ادې توبې ایستلې او ډاریده چې کفار راباندي مسلط شول اوس به څه ډول حالت سي څه به کیږي یو خدای خبر.
د اوسني خبرونو په بنیاد د طالبانو حکومت د ۲۰۰۱ میلادي کال په پای کښې رنګ سو، واک د امریکایانو لخوا حامد کرزي ته ور وسپارل سو او درې کاله یې دوام وکړ.
د بیا ځلي ټاکنو لپاره کمپاین روان وو، که څه هم طالبانو ویره او ډار د خلکو په زړونو کښې ور اچولی وو، جوماتونو ته یې داسې پرچې رالیږلي وې چې که چا رایه واچوله ګوتې به یې غوڅې کړل شي، بیا هم لږ او ډېرو خلکو د رایې اچوني کارتونه واخیستل او د خپل هیواد مستقبل ته یې رایه ورکړه په دوه زره او څلورم میلادي کال کي د خلکو په رایه حامد کرزی واک ته ورسید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ چې د هم دې ولایت محترم والي صاحب له خپل پلاوي سره سیمې ته راغلی وو، مونږ د ښوونځي ټول زده کوونکي د مدیر او سر ښوونکي په امر د ښوونځي مخې ته د سړک دواړو غاړو چې لاسونه مو سره ورکړي وو کتار ودرول، د والي استقبال مو وکړ، څو دعسکرو او څو نور تور موټرونه په بیړه، بیړه تېر شول زما په شمول هیڅ یو زده کوونکی نه پوهیده چې والي به څرنګه ښکارېږي او څه دنده لري.
زما سره د خپل پلار د کړې ژمنې غم وو، تل به مې هغه دوکان ته دوه سترګې نیولې وې کوم چې پلار راته ویلې وو، دا زموږ دوکان دی یو وخت به سودا ورته راوړو، دا هغه دوکان دی چې د طالبانو په وخت کې زما د پلار په شمول ټولو ښوونکو ته ورکړل شوی وو، او بلا اخره یوه ورځ داسې هم راغله چې پلار مې د سویډن کمیټې معاش اخیستی وو او دوکان ته یې سودا راوړه.
دا زما لپاره د خوښۍ ځای وو چې دوکان لرو، خو دا چې ادې به دوکان ته نه پرېښودم زور به یې راکاوه، موږ به کور ته اوبه له کاریز څخه راوړې،، چې زمونږ له کور سره یې تر منځ دوه غونډۍ وې،، کله نا کله یا که وو ایم هره ورځ، تر لمانځه وروسته اوبه به مې راوړې، بیا تر سهارنۍ وروسته به چې اوبو ته ولاړم لاسي ریړۍ به مې د غونډۍ په سر پرېښوده او زه به دوکان ته وتښتېدم.
په کور کې په مور او پلار ګران وم همدارنګه په ښوونځي کښې هم په ټولو ښوونکو ګران وم، یوه ورځ چې ښوونځي ته د سویډن کمیټې غړې راغلي وو، د زده کوونکو تر منځ یې درسي سیالۍ ترسره کولې، زمونږ له ټولګي یو تن زه او یو بل زده کوونکی، بل ټولګي ته د سیالۍ لپاره وغوښتل شول زه او ملګری دواړه تکړه وو، ملګری مې د ټولګي اول نمبره او زه دوهم نمبره وم دا چې ولې دوهم نمبره وم او ولې اول نمبره نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یم له دې ملګري مي کرکه کیده او ما نه غوښتل مخ یې ووینم؛ سیالۍ څو د ریاضي سوالونه وو او بس کله چي سیالي زمونږ په ګټه پای ته ورسیده، د سویډن کمیټې غړو ماته په ډالۍ کښي یو قلم، کتابچه او مجله راکړل، خو زما ملګري ته یې یوازي قلم او کتابچه ورکړل.

له ټولګیوالو سره مي مینه لرله او راته ګران وو، خو دا هیڅکله راته د زغم نه وه چي یو زده کوونکی دي په درسونو کښي ترما مخکي او تکړه وښودل سي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پینځم ټولګي کښې وم، د څلور نیمو میاشتنیو ازموینو ورځې وې نن مې د عقاید او ریاضي د مضمون ازموینه وه، پلار مې په ښوونځي کښې د عقاید مضمون استاد دی، د ریاضي مطالعه مې وکړه ډاډه وم په ازموینه کښې به کومه ستونزه ونلرم، دا وخت مې پلار په دوکان کښې پیټاوي ته ناست اوزمونږ ټولګي ته د سوالونو په ترتیبولو بوخت دی، سوالونه یې چمتو کړل تر څرک مې ورکتل، د سوالونو پاڼه یې د خپلې یوې کتابچې په پاڼو کښې کېښوده او مسجد ته ولاړ ...

له ځایه پاڅیدم هم هغه د سوالونو پاڼه مې را واخیسته له ځان سره مې ټول سوالونه ولیکل، له کتاب څخه مې ځواب کړل، پاڼه مې د خپلو کتابونو سره یو ځای کښېښوده، اوس مې زړه ښه ارام وو، لوبو ته ووتم ټوله ورځ مې په لوبو تېره کړه ...

ښوونځي ته لاړم لومړی د ریاضي ازموینه وه، ازموینه مې ورکړه فکر کوم ټول سوالونه مې سم وو، د عقاید مضمون ازموینه پیل شوه، پلار مې زما په شمول ټولو ته سپیني پاڼې ورکړې، سوالونه یې وویل د ځوابولو لپاره یې وخت راکړ هر زده کوونکي په خپله پارچه کښې سترګې خښې کړې وې، د سوالونو په ځوابونو یې فکر کاوه، ما هم ځان غلی کړ له جیب څخه مې د حل شوي سوالونو پاڼه را ویسته لاندي مې په میز کې تر نظر لاندي کښېښوده، د سوالونو په ځوابولو بوخت سوم، دا به څنګه وو ایم چې څومره ویره راسره ده اوس به مې پلار ووینې اوس به ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم سوال مي حل کړ، څلورم هم ځواب شو، ټولي نهه پوښتني دي دا دی د پینځمي پوښتني په ځوابولو بوخت وم.
د تیاري ځواب شوي پارچې څخه د سوالونو ځوابول څومره آسانه دي واه...
پلار مي څنګ ته راغی لکه چي لیدلی یې یم زړه مي ټکان پیل کړل، وجود مي پړک واخیست او دا دی لیدلی یې وم، تر غوږ یې کش کړم، پارچه یې راڅخه واخیسته د ټولګیوالو ترمخ یې څیري، څیري کړه، نیم تمام شوم داسي چي په خپل کمیس کي له خپل ځانه پټېدمه، ټولګیوالو به دا خبر تر غوږ را تېرولـه، خپل پلار په نقل ونیو بیا به یې هم نمبرې پوره وي، دې خبرو به لا زور غوښت، په کور کښې به هم د پلار تر راتګ مخکي ویده کېدم دې لړۍ څو شپې دوام ونیو.
ازمویني خلاصي شوې، رخصتۍ شوې، کله چي بیا ځلي ښوونځي ته راغلم، هر شاګرد سترګي د نتایجو ورځي ته نیولي وې، د څلور نیم میاشتنۍ ازمویني نتایج له څو شپو څنډ وروسته زمونږ د ټولګي د نګران لخوا اعلان شوې، پلانکی کامیاب،پلانکی ناکام، د ټولګي دوهم نمبره او د پلار نازولی زوی په ټولو مضمونو کښي ښې نمبرې وړي، خو په عقاید مضمون کښي مشروط دی.
له زده کړو سره مینه که زموږ وه، تادو یې بیا زموږ پلار ایښی وو او هر وخت به یې راته د درس ویلو وصیت کاوه، ښوونځي ته به د "معلم" مجله راتله، هر کله چي به دا مجله راغله پلار به مو کور ته هم راوړه، یوه ورځ مي ورته وویل چي دا کوم معلم دی پلاره چي ته یې مونږ ته مجله راوړې؟
وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ زویه دا د هر معلم مجله ده که زه ژوندی وم ته به درس و وایې او ستا مجله به نور معلمان کور ته وړي، کوشش وکړه چي درس ووایې تر څو ژوندی یم.

ما وپوښتل:

_ نو ته به چیرته ځې؟

را غبرګه یي کړه:

_ مرګ حق دی او حقیقت نه پټیږي، دا چي تاسو به ولي زما تر شتون پوري زده کړي کولای شئ په دې زه هم نه پوهیږم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو سهار چې ښوونځي ته روان وم، نور هلکان د دې پر ځای چې ښوونځي ته ولاړ سي بیرته کورونو ته روان وو، زه دې منظر حیران کړم د هلکانو په دې خبره مي باور نه کاوه چې ,, ښوونځی تړل سوی ،، ځان مي تر ښوونځي پورې ورساوه، که ګورم په ښوونځي کي ډېر کم ښوونکي او زده کوونکي دي، په حیراني سره مي له خپل همزولي وپوښتل:

_ څه کیسه ده آیا دا رښتیا ده چې ښوونځی تړل سوی که دا رښتیا وي نو ولي تړل سوی؟

زما همزولي چې سترګي یې له اوښکو ډکي وې ,, او زه پوه سوم چې د اوښکو او ژړا لامل یې هم دا د ښوونځي تړل دي ،، راته وویل:

_ مونږ نه پوهېږو ښوونځی ولي تړل سوی خو دا چې سرښوونکي صاحب مونږ ته پخپله وینا کي پرته له دې چې څه ووایي وژړل د ټولو زده کوونکو اوښکي یې و بهولې.

زه د ښوونځي ادارې ته ننوتم، ما ولیدل چې په مخامخ څوکۍ مي پلار هم ناست دی، زه کوم بل ښوونکي وتړټلم او له ادارې یې را وشړلم، کله چې زه بیرته ناهیلی را ووتم، همزولو راپسي وخندل چې ماته یې ډېر زور راکړ ...

د ادارې وره ته ناهیلی ولاړ وم، چې تحویلدار راغی او زه یې وپوښتلم چې ولي دلته ولاړ یم؟

ما هیڅ نه وویل، هغه تر لاس ونیوم او له ځان سره یې ادارې ته د ننه کړم، دا ځل چې ادارې ته ننوتم سرښوونکي چې ولیدم ژړلي مې دي او سلګۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وهم خپل څنګ ته کښېنولم، يو بسکټ او نيم ګيلاس چای يې راوا چول، زه د پيالې تر سړېدو پوري په تمه وم چې يو تن ښوونکي پخپلو خبرو کي وويل:

_ طالبان څه غواړي چي ښوونځي يې وتړل؟

له هم دې خبري سره زما هغه پوښتنه هم ځواب سوه چي ښوونځی ولی تړل سوی، ښوونکي خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ ښوونځی د ماشومانو راتلونکی روښانه کوي، له تيارو څخه مو رڼا ته راباسي که ښوونځی وتړل سي دا ماشومان چي زمونږ د هيواد راتلونکی دی ړانده او کاڼه به لوی سي .

هيڅا څه نه ويل لکه ټول ښوونکي چي ملامت وي کله چي ښوونکي خبري پای ته ورسولې، ټولو ښوونکو او سرښوونکي په دې موافقه وکړه چي سبا به د ولايت تر مقام پوري يو لوی لاريون کوي ترڅو د طالبانو له لوري تړل شوي ښوونځي ژر، تر ژره پرانيستل سي .

لاريون ته د ښوونځي په انګړ کي ښوونکي او زده کوونکي راټول شول، د لاريون له اجنډا سره سم لومړی يې د ولسوالي بازار ټول دوکانونه وتړل او بيا ورپسې د ولايت په لور وخوځيدل، د لاري په اوږدو کي ټول دوکانونه وتړل شول، ولايت ته له رسېدو سره سم د ولايت امنيتي کسانو د لاريون مخه ونيوه او دې ته يې نه پرېښودل چي لاريون کوونکي د مرکز بازار ته ننوځي له ډېر مقاومت سره، سره لاريون کوونکي ولايت مقام ته په رسېدو بريالي نه شول او نه يې هم کوم چا ږغ ته غوږ وګراوه .

تر ماځيګر وړاندي لکه سکروټي چي سړې سي کراره، کراري سوه، لاريون کوونکي ټول خپلو کورونو ته ستانه شول، په دوهمه ورځ بيا لاريون د ښوونځي له انګړ څخه پيل سو دا ځل يې د ولسوالي بازار تر تړلو وروسته د لاريون مخ ولسوالۍ ته وګرځيد، کله چي لاريون کوونکي د ولسوالۍ دروازې ته نژدې شول ، د ولسوالۍ عسکرو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاريون کوونکو ډزي وکړې چي په پايله کښې پينځه تنه ځوان زده کوونکي ټپيان شول، دا چيغه مو هم په مرۍ کښې بنده پاتي سوه.
له هغه وروسته چي د حکومت په وړاندي د خلکو چيغو کومه ګټه و نه مونده، قومي مشران د طالبانو له ډلي سره کښېناستل، ښوونځي يې پرانيستل او درسونه پيل شول، د طالبانو له غوښتني سره سم د ليسې او متوسطي دورې زده کوونکو او ټولو ښوونکو به ښوونځي ته پټکي (لونګۍ) په سر کول که د چا به خولۍ وه، وهل ټکول به وو او له ښوونځي څخه شړل.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حامد کرزي له راتګ سره په هیواد کښي د بیار غوني کارونه پیل سوي وو، زموږ د ښوونځي په ودانۍ، په بازار کي په روغتون او هم دا رنګه د عمومي سړک په جوړولو هم کار روان وو،د ښوونځي تر پرانیستلو څو ورځي وروسته په درسي ساعت کي د ښوونځي انګړ عسکرو واخیست، او په منډه، منډه یې څلور واړه کونجونه او هغه ځای چي ماتي څوکۍ او میزونه به پراته وو وکتل، د امنیتي کسانو له خولې په ښوونځي کي د باردو پټنځای دی او وسله پکښي ساتله کیږي، خو پیدا یې نه کړه او نه هم داسي څه وو، څنګه چي دوئ فکر کاوه.
نه پوهیږم ولي چي ښوونځی له تړلو وروسته پرانیستل سو، زړه به مي نه ورته ښایي ښوونځی لکه دجنګ میدان یا د مورچې غونډي ګرځیدلی وو.
یو ماځیګر باران پیل وکړ، جومات ته هم نه ولاړم، ماښام مي ډوډۍ وخوړله، کتابچه مي راوخیسته د کورنۍ دندي په لیکلو بوخت وم، په کتابچه مي پرله پسې څاڅکي ولګیدل، له پاسه خونه راباندي څڅېده، کتابچه او کتابونه مي په بکسه کي کېښودل، په خپل ځای کښي پرېوتم، مورکۍ څڅوبي ته یو لوښی کېښود، ټک، ټک یې خوب ته نه پرېښودم، کورنۍ دنده مي هم پوره نه ولیکله زړه مي ښه دی سبا به هم ټوله ورځ باران اوري ښوونځي ته به نه ځم، کله، کله دا فکر هم کوم که باران تیز شي خونه به را ړنګه شي مونږ ټول به مړه شو، بیا مي ویل که مورکۍ، پلار، وروڼه ټول مړه شي زه پاته شم چیرته به ځم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځان ته به مي ډاډ ورکړ د ماما کره به یم د ماشومتوب او خام عقل پاخه فکرونو به له ځانه سره واخیستم، خوب وړی وم لږ ځنډ لا نه وو وتلی باران تیز شي، تالنده او توپان ورسره وي زمونږ د غوا کوډله ړنګه شي، پلار مي ور وځي، باد او باران دومره تیز وي چي یو قدم لار نه لیدل کیږي، توره تیاره جوړه وه، د بریښنا له رڼا سره به د کوډلي ړنګ دیوال ښکاره شو، د غوا رمباړي به مي تر غوږ سوې، باد په انګړ کښي د ولاړي وني له ښاخونو سره شپېلۍ ته زور ورکړ قیامت شو، زمونږ خونه هم راباندي ړنګه سوه چیغي مي کړې په خپلو چیغو راویښ سوم، د باران ځاځکو ټوله شپه کړکۍ را ټکوله ، سهار چي د ښوونځي وخت رانژدې شو باران کرار، کرار ودرید ، زړه نا زړه ښوونځي ته روان سوم .

کله چي بازار ته ورسیدم د ډزوږغونه مي تر غوږ شول چي ور نژدې سوم ما ولیدل هغه عسکر چي د عمومي سړک د جوړولو له کمپنۍ سره د ساتونکو دنده لري په ډک بازار کي ډزي کوي، په غوږونو کي مي ګوتي ونیوې او دخپل دوکان پر لور مي منډه کړه، مشر ورور مي چي تر میز لاندي سر ټیټ نیولی ناست وو، زه یې هم له ځانه سره کښېنولم، لږ شیبه وروسته ډزي کراري سوې را ووتل، په ټول بازار کي چوپه چوپتیا جوړه وه، یوازي هم دا عسکر یوه بله خوا ګرځیدل،ما غوښتل ښوونځي ته ولاړ سم، تر څلور لاري لا نه وم رسېدلی چي څلور پینځه تنه دوکانداران په مخه راغلل یو تن چي مخ او جامې یې په وینو لړلي وې تر لاس یې نیولی وو، زه یې منع کړم او له نیمی لاري بیرته راوګرځیدم، په بازار کي د وحشت ننداره وه، په ډېر لږ ځنډ کي ټول دوکانونه وتړل شول، خلک کورونو ته ولاړل.

ماخستن مي پلار په هم دې اړه له ادې سره خبري کولې چي اوس نو زموږ خور چي تر ټولو مشره ده پېغله سوې پلار مو غوښتل چي هغې ته باید پخپل ژوند د ژوند ملګری پیدا کړي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه په خبرو کي ور ولویدم او د بازار د جګړي په اړه مي ور یاده کړه، پلار مي وویل:

_ زوی نه پوهیږم څه کیسه به وه، په جومات کي خبر سوم چي دري، څلور دوکانداران ټپیان شوي دي او هم دا رنګه د ډېرو دوکانونو شیشې هم ماتي دي .

هره ورځ به جرګې تلې او راتلې د قسمت برخي دي، زموږ خور یې نژدې خپل د اکا زوی ګلاب ته ورکړه .

دلته چي څومره شپې او ورځي تېریدلې د پلار ناروغي ورځ تر بلي لا پسې زیاتیدله، ډاکترانو به شل کیسې ترې جوړولې، حقیقت څه وو په دې هیڅ نه پوهیدل یا یې هم مونږ ته نه ویل، څو میاشتي پرلپسې تیري شوې خو د پلار ناروغۍ هم هغسي پسې زیاتیده، له خبرو کولو هم ولوید، د ولایت په روغتون کښي مو بستر کړ، کوم مثبت بدلون یې په ژوند کښي نه راغی .

کومه شپه چي پلار مو د سختي ناروغۍ له امله په روغتون کي بستر وو، ادې هم ورسره وه، مونږ په کور کښي یوازي پاتي وو، په ولسوالۍ د وسله والو طالبانو لخوا برید وشو او تر سپیدو یې دوام وکړ.

سهار ناوخته چي زه روغتون ته ورغلم ادې راته ژړل او ویل یې زما د کور اندیښنه ده، پرلپسې یې د کور او ماشومانو پوښتنه کوله، چي هرڅومره مي ډاډ ورکاوه زړه یې نه منل .

ما چي کله د عسکرو په وینو لړلي جسدونه ولیدل، حالت مي خراب سو په زړه مي اوبه را اوښتې، دا وخت یو بل نظامي موټر د روغتون مخکي ودریده او یو عسکر چي جامې یې په وینو لړلي وې رابښکته کړ، په سخت ټپي حالت کي یې روغتون ته دننه راوړ، ادې مي تر لاس ونیوه، په مړاوو قدمونو د پلار بستر خوني ته ننوتلو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څو ډاکترانو ټیم بستر خوني ته راغی او ژر، ژر یې د ناروغانو درملنه وکړه، هغه ناروغان چې صحت یې تر پخوا ښه وو زما د پلار په شمول ټول رخصت کړل، تر څو د ټپیانو لپاره بسترونه خالي شي، پلار ته یې په یوه پرچې باندي درمل ولیکل او د صحت ډاډ یې ورکړ، د روغتون خدمتګاري سیروم له پایې ایسته کړ او هغه پایه چې سیروم وربانديځوړند وو، په بیړه، بیړه له ځانه سره یووړه.

زه د خدمتګاري عطرو واخیستم چې د سینځلي بوئ یې راته، په بستر خونه کښې د درملو بوئ ورک سو، فضا د سینځلي خوشبویي ونیوه.

له روغتون څخه کور ته راغلل، د پلار صحت کوم مثبت بدلون نه راوړ، د خدای په تمه مو شپې تېرولې، د علاج لپاره یې چې څومره پیسې ډاکترانو غوښتې زمونږ په وس پوره نه وې، مګر مونږ بیا هم هڅه وکړه دوري، دوري مو ډاکترانو ته ووړ او راوړ.

له هم دې سره، سره پلار به مي په ناروغۍ کښې هم جومات ته ورته او لمونځ به یې په جمع ادا کاوه، یوه شپه ناوخته د موټر هارن ووهل سو کله چې مونږ ور ووتل زمونږ د پلار د مقتدیانو موټر وو، په داسي حالت کښې یې پلارجان له موټر څخه راښکته کړ چې په دوو کسانو یې نیولی وو مونږ چیغي کړې.

چې رانژدې شول مقتدیانو یې مونږ ته ډاډ راکاوه او ویل یې:

_ ستاسو پلار بیخي ښه دی، اندیښنه مه کوئ.

زه ژر تر دوئ مخکي سوم، ورونه مي ورته خلاص کړل، پلارجان یې خوني ته دننه راوړ او په کټ باندي یې څملاوه، مقتدیان یې پرته له دې چې یوه شیبه د ساه اخیستلو لپاره کښېني یا څه وخوري بیرته خپل کور ته روان شول، دا وخت زه ویده سوی وم نه پوهېږم چې پلار جان به مي دا شپه څنګه تېره کړې وي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځو ورځې وروسته مو پلار د هغه د مقتدیانو په مرسته او همکاري باندي د پاکستان لاهور ښار ته په درملنه پسې ولېږو، مشر ورور مي او کشر تره ورسره ملګري شول، زه ادې، خور او څلور واړه ورونه په کور کي د خدای تمعي ته لکه یتیمان پاتي شول، د پلار بیرته راتګ او روغ صحت ته مو دعاګاني کولې، دلته په سیمه کښي د نا امنۍ پیښي هم زیاتي شوي وې، د پرونۍ ورځ د ماین چاودني پېښه چي د ولسوالي بازار ته نژدې د سړک له غاړي سره په امنیتي کسانو ورچاودلی د سیمي ټول خلک نا ارامه کړي وو، که به یوه شیبه چیرته ناوخته سوم د ادې د زړه به توره ټکا وه، ځمکي به ارام ته نه پرېښوده، تر هغه وخت پوري به په خپل ځای کښي ګرده ګرځیدله چي زه به کور ته را ورسیدم، زړه به یې تسل سو، چي په ما به یې زړه تسل سو بیا به یې په مشر زوی او خاوند پسې زړه وخوت، هغوئ به کله راځي، چیرته به وي او څه وړ به وي هیڅ یې له حاله خبر نه وو.
شپې او ورځې تېریدلې یوه ورځ مي د تره تلیفون راغی او دا خبره یې وکړه چي مونږ درځو او پلار جان به دي خپله خور هم چي په لاهور ښار کي واده ده له ځانه سره د څو شپو په مخه وطن ته راولي.
روژې ته یو څو شپې او ورځې پاتي وې چي د نن ورځې په اوږدو کښي باید پلار او ... مي را ورسیږي ځکه راته ویلي یې وو چي در روانیږو، تر ماځیګر ناوخته پوري ورته انتظار وو هیڅ حال یې نه راغی، انتظار لکه خرابه ګړۍ شیبه تر شیبې نه تېریږي، ماښام ناوخته د پلار، ورور او

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره په شمول دواړه تروری دوئ هم راغلې، له یوې ترور خو وار له مخه خبر وم چي راځي به، دا چي په واړه کښي واده شوې ترور هم راغله خوشحالی مو یوه په دوه سوې، پلار مي تر پخوا ډېر ښه سوی، رنګ یې تازه وو، دومره هم ښه نه وو څومره چي باید وای، د ناوختی علت یې د غزني او مرکز ښرني په لویه لاره هغه نیښته وه چي د امنیتي کسانو سره د دولت او خلکو دمخالفینو لخوا رامنځ ته شوې وه، تروری به تل د هغو عسکرو میړانه ستایله چي دوئ یې د نیښتي له ډګره روغ رمټ را ایستلي وو .

د روژې هر ماښام اختر وي دا یوه عامه خبره ده، رښتیا هم د دې ټولو په راتګ سره زمونږ د روژې هر ماښام اختر، اختر سو . خو یو ماښام دا اختر په ماتم بدل سو، داسي یو ماتم چي نژدې ټول کلی له خفګانه پټه خوله سو، هیچا څه نه وویل چوپه، چوپتیا سوه .

ماځیګر مهال چي په بازار کي ګڼه ګوڼه جوړه وه، هرچا غوښتل تر بل هر سړي ژر د روژه مات لپاره توکي راونیسي او ځانونه کورونو ته ورسوي، یو پاکټ خرماوي مي واخیستې که ګورم تر شاه مي مشر ماما ولاړ دی، زما په لیدو یې وخندل، نه پوهیږم څه به یې په زړه کي ور ګرځېدلي وي، لږ روان سو او شاته یې راوکتل ویې ویل:

_ خوریی جانه ! راځه زما سره په موټر کي ولاړ سه درباندي ناوخته کیږي .

ورته ومي ویل:

_ زما سره بایسکل دی او زه غواړم پخپله ولاړ سم.

بایسکل ته مي پام سو، هوا یې کمه کړې وه، نژدې د مستري دوکان ته ور وګرځیدم، ترڅو سایکل ته هوا ورکړم، ماما پرته له دې چي نور څه ووایي موټر ته پورته او د کور په لور روان سو .

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه چې کور ته رسيدم، اذان په لاره کي راباندي وشو روژه مي په خوله وه کور ته لا نه وم رسېدلی ، د ماما کورته له نژدي کېدو سره سم مي ژړا تر غوږ سوه دا د يو تن ژړا نه وه ډليزه ژړا وه، پښه نيولی سوم ددې لپاره چي پوه سم څوک او ولي ژاړي خو له چا څخه مي د پوښتني کولو جرئت نه درلود، کرار، کرار د کور په لور وخوځېدم، په کور کي هيڅوک نه وو يوازي پلار او خور مي د چوترې په ژۍ ناست دي ادې او تروري دوئ نه وې، پلار مې وپوښتل:

_ ماما دي؟ او تر دې زيات يې هيڅ نه وويل

د بيا، بيا په پوښتني سره د خور له خولې خبر سوم چي ماما مي وسلوالو ويشتلی، په هم دې وخت کښي مي مشر ورور هم راغی، پرته له دې چي مونږ څه ووايو هغه وويل:

_ ماما زخمي دی او يوازي يوه پښه يې لګېدلې ده ، ژر به ښه سي او کور ته به يې راوړي .

مشر ماما زمونږ د پلار ستره هيله وه دهغه باور و که چيرته زه ړومبی سم په کورنۍ او ځامنو به مي اول خدای بيا دی پام کوي، د ماما د نوي واده لسمه شپه وه او دا يې دوهم واده وو، ما کله هم د خپل پلار په سترګو کې اوښکي نه وې ليدلي، هغه به همېشه زموږ حوصله لوړه ساتله، له ژوند سره د مبارزې درس به يې راکاوه، ځني وخت انسان دومره مايوسه سي چي د اميدونو ټول تارونه يې وشليږي، دا به کوم وخت وي دا هر څوک تجربه کولای شي او داسي وخت په انسان له ډېر سخت توپان وروسته راځي، داسي توپان چي د زړه ښار ټول په يو وحشتناک منظر بدل کړي، ناهيلي که څه هم پکار نه ده خو د کوم درد څرېکي چي د زغم له دايرې ووځي نارينه هم ژاړي .

د پلار په سترګو کي مي اوښکې ډنډ وليدې، نور يې ما سترګو ته کتلی نه شول، اوس مي هم ياد ته نه راځي هغه ماښام به زموږ په کور کي کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا روژه ماته کړې وي او که نه، که یې ماته کړې هم وي نو پخپلو اوښکو به یې ماته کړې وي.

د شپې تر ناوخته پورې زمونږ د خوني څراغ بلیده، زه، پلار او خور مې د چوترې په هغه ژۍ ناست وو چې د ماما دوئ کور راښکاریده، کله، کله به څوک را ووتل او د بتۍ رڼا به یې ګرځوله، فکر کوم لاره یې څارله، شپه د ویر په تور څادر کې نغښتې تېره سوه، سهار وختي له جومات څخه د ماما د مړیني اعلان خپور سو او زمونږ ټولو د هیلو مراندې یې وشکولې.

جنازه وشوه، ځوانیمرګ شهید خاورو ته ور وسپارل سو، د خلکو له خبرو پوهیدم چې ماما مې طالبانو دولت ته د جاسوسۍ په تور وژلی، هر څه خفه او مرور ښکاریدل، زمونږ په کور کې پروني ماښام ته جوش سوی چاې په کړکۍ کې لا اوس هم ایښی وو، کړکۍ مې په درز رابنده کړه، وره ته مې قلف واچول، د کور سپی په خپل غار کې کرار پروت وو نن یې نه غپل فکر کوم خبر سوی او زمونږ غم یې احساس کړی وو، میږو ته مې اوبه او وابښه واچول، نن په کور کې له ما پرته بل هیڅوک نه وو، خورکۍ هم د ماما کره تللې وه، چوپه چوپتیا جوړه وه، شمال له ونو او بوټو سره ساړه اسویلي ایستل، نن یې د میني او خوښۍ په ځوږ سره شپېلۍ نه غږوله، ورو، ورو په مړاو قدمونو د جومات په لور روان سوم چیرته چې د ماما فاتحه اخیستل کیده.

کله چې جومات ته ورسیدم و مې لیدل ډېر خپل او نا بلده خلک ناست دي، ملاصاحب د قران ایاتونه په جهر لوستل، له وره سره نژدې کښیناستم، مخامخ مې سترګي پخپل پلار ولګیدې په خړېخون څادر کښې نغښتی او د پټکي ول یې په تندي راښویدلی ناست دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قرات له لوستلو وروسته دعا وسوه، هغه کسان تر وره لا نه وو وتلي چې څو نور کسان هم فاتحې ته راغلل زه د باندې راووتم، د جومات له دېوال سره غلی ودریدم، د هغه دوو کسانو خبرې مې اوریدلې چې د جومات په چوتره کښې یې لمر ته پښې غځولي وې دوئ په پرونۍ پیښه کې له یو بل سره بږغیدل، د کاکا زوی خپل ملګري ته کیسه کړه:

_ د ماځیګر او ماښام تر منځ دوه وسلوال کسان چې مخونه یې پټ وو د جومات مخې ته راغلل او تر ډېره پورې یې هلته انتظار کاوه، د جومات مخې ته ډېر کلیوال راټول شوي وو، ماښام اذان ته لا لږ وخت پاتې وو چې "محمدشاه" د بازار له خوا په خپل موټر کښې راغی، وسلوال ور مخې ته شول او نوموړی یې له موټر څخه راښکته کړ، هغه چې څومره هم مزاحمت وکړ د وسلې مزاحمت یې نه شو کولای، کلیوال یې ننداري ته ولاړ وو هیچا وسلوالو ته مزاحمت و نه کړ، له موقعې په استفادې سره یې په محمد شاه ډزې وکړې او هغه یې وویشت، وسلوال وتښتېدل له ډزو وروسته کلیوال د پیښې ځای ته ورغلل او نوموړی یې پخپل موټر کې واچاوه، او د ښرني مرکزي روغتون ته یې یووړ، دوئ فکر کاوه ګوندې بچ سي لا ژوندی وي په لاره کښې په موټر باندې یوځل بیا ډزې شوې، دا چې موټر په تیز رفتار کښې وو اوښتی، د ملاصاحب زوم، ملګری یې په خبره کښې ور ولویده وویل:

_ کوم ملا صاحب!؟

د کاکا زوی مې ماته ګوته ونیوه او ویې ویل:

_ د هغه اخښی یادوم ګلاب! هغه هم زخمي دی ځکه چې روغتون ته د تګ په وخت موټر کې ورسره وو .

زما پر زړه لکه د ستنو وار چې وشو، وارخطا سوم او د کاکا له زویه مې پوښتنه وکړه:

_ کوم ګلاب ! ته رښتیا وایې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ویې ویل:

_ ستاسې زوم ګلاب...

نورما هیڅ نه وویل پټه خوله له جوماته کورته راروان سوم .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

نن ماخستن له لمانځه وروسته په کور کښې د چای څښلو پر وخت پلار ناهيلی ښکاريده ځکه چي دی هم د ګلاب له تپيي کېدو خبر سوی وو، دا وخت ما د خورکۍ ستړګو ته کتل، په ستړګو کښې يې بې وسي ښکاريده، چوپتيا يې د درد احساس راکاوه.
پلار مي د تراويح لمانځه ته نور د تګ نه وو، او نه يې هم په وجود کي دومره طاقت پاتي وو چي شل رکعته تروايح په جمع سره ادا کړي، د امامت دغه دروند مسؤليت چي نور زما د پلار په وس پوره نه و له مقتديانو سره يې د صلاح او مشوري وروسته په دې موافقه وکړه چي هغوئ بايد کوم بل امام ونيسي ترڅو د روژې په بختوره مياشت کي د تراويح لمونځ په جمع سره ادا کړي؛ زمونږ د اکا زوی چي ملا هم دی او په هم دې ورځو کښې يې کوم چيرته امامت نه کاوه خو زمونږ د پلار سره د همکاري په پاريې د نوموړي جومات مسؤليت پخپله غاړه واخيست.
زه به سهار وختي ديني مدرسې ته تلم او له هغه وروسته به بيا دوکان ته راتلم دا چي ښوونځي رخصت وو ټوله ورځ به په دوکان کي وم، څه چي به مي په قسمت وي خدای را رسولې، د دوکان الماری خالي، خالي ښکاريدلې، څو د صابون او شيمپو پاکټونه، د ګوتو په شمار بيسکوټونه، کتابچې او قلمونه، د بورې او چايو بوجۍ هم دوه برخې خالي وې، له دوکانه شی تماميدل، کمېدل، مونږ ټولو کشرانو وروڼو اختر ته جامې وګنډلې، د مشر ورور مي اختر ته جامې نه وې د اختر په ورځ يې وينځل شوي جامې اغوستي وې، د تيرو اخترونو په څېر يې نوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوټونه او واسکټ هم نه وو اخيستي، ځکه څومره پيسې چي وې هغه ټولي د پلار په درملنه ولاړې، دا لږ او ډېر دوکان بنه وو، چي د کور خرڅ يې تر يوې اندازې پوري نيولی وو.
د اکا زوی ته چي زمونږ د پلار د امامت مسؤليت يې په غاړه اخيستی وو، مقتديانو ده ته اختر مبارکۍ او زمونږ د پلار لپاره يې د سرسايې روپۍ ورکړې وې ټولي له ځانه سره کېښودلې؛ زمونږ پلار که څه هم هيڅ نه ويل خو مقتديان يې ددې پيسو په طلب پسي څو واره ورغلل، او زمونږ بې وسي يې ورته بيانوله، خو هغه دهيچا عذر او زاری و نه منلې او دا يې خپل حق ګاڼه.
ګلاب لومړی په مرکز بنرنه او بيا د کابل په کوم روغتون کي بستر سو، د اکا ځامن يې د روژې په ورستيو کي کور ته راغلل او هغه يې په روغتون کي پرېښود، د ګلاب اخښی چي خبر سو له هم دې ځايه په منډه ورغی، ډاکترانو د ګلاب لاس ته چي د موټر اوښتو په وخت کې ټپي سوی وو، کومه خاص توجه نه ورکوله ځکه د نورو خلکو په څېر يې واسطې او پيسې نه درلودې چي د ډاکترانو ضمير يې اخيستی وای، بلآخره يې ځواب ورکړ او له روغتونه يې رخصت کړ، اخښي يې په پېښور کي د ګلاب له ماماګانو سره اړيکه ونيوه او نوموړی يې د پېښور تر روغتون پوري ورساوه؛ يوه مياشت په کابل او بيا څلرويشت ساعته وروسته کله چي يې د ګلاب لاس معاينه کړ د جوړېدو نه وو، ځکه چي د ډېر ځنډ له تېردو سره يې د هډوکي کينسر پيدا کړی او له څنګل يې متې ته رسېدلی.
ډاکترانو کومه بله لاره نه لرله او هم دا يوه خبره يې کړه:
بايد لاس يې غوڅ شي، که لاس يې غوڅ نشي ميکروب به يې ټول وجود ونيسي، چي بيا يې د بنه کېدو هيڅ تمه نشي کيدای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلآخره همداسي وشول په هم هغه ماخستن يې د بې هوښۍ څو ستني وركړې او د ګلاب لاس يې غوڅ كړ .

د ګلاب لاس پرې كېدل او د دې درد زغمل زما د پلار تر وسه تېره خبره وه، مګر دا چي صبر او حوصله يې لرله، دا درد يې د خدای ج له لوري په ژوند كښې يوه ډېره سخته ازموينه بلله ، ما له خپل پلار څخه اورېدلي وو چي خلكو ته به يې ويل:

زما دواړه لوڼي ,,چې يوه يې زمونږ ناسكه خور وه ،، خواري سوې كه څه هم دغه اوسنۍ لور مي خاوند لري او لا ژوندی دی خو د ټولو عمر به محتاجه وي .

زمونږ د پلار پخوانۍ ميرمنه چي زما نه په ياد كيږي او يوازي همدا لور يې ده چي د ځوانيمرګ ماما ښځه وه پېژنم او ليدلې مي ده .

يو ماځيګر چي له دوكانه كورته تلم تر پرون مي ګامونه ګړندي وو په ځان نه پوهيدم خو لكه چي څه ته مي انديښنه وي كورته په رسېدو مي څپلۍ له پښو ويستې مور مي په وره كي ولاړه وه څراغ او بخار ديګ يې لاس كښې نيولی الويزانده وويل:

_ پلار دي ويل نن شپه به په هديره كي تېره وو .

ستړګو ته مي مړي نېغ ، نېغ كېدل كله كله به په دې خپل سوچ كي مړ شوم په قبر كي به ماران را باندي را غونډ وو ،ځكه هر د جمعې ماښام له لمانځه وروسته به دجومات ملا امام د قبر اوله شپه بيانوله، زما په ذهن كي هم هغه صحنې ګرځېدلې، تش هډوكی به پاتي سوم، بيا مي پر زړه پښې كېښودې او ادې ته مي وويل:

_ كومې هديرې ته؟

_ حاځي بابا ته ځو ښه دي ليدلی! هغه چې پلار دي ويل زمونږ نيكه دی، موږ او تاسي يې د كرامات اوريدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې شپه زمونږ کورنۍ هلته د هم دې زيارت په دالان کې تېره کړه د بابا په مخ کې مو رب تعالی ج له دربار څخه دعا غوښته تر څو مې پلار د روغ صحت څښتن شي , , مونږ هغه شپه نه هم شمعې روښانه کړې او نه مو کوم ميخ د زيارت په لرګو وهلی پلار مې ويل دا کار ناروا او ښه نه دی له دې کاره پرهيز وکړئ که څه هم هلته ډېرې شمعې د روښانه کولو لپاره ايښودل سوې وې ،، په ژوند دهديرې شپه درنه وې ما هيڅ ډار احساس نه کړ په بې غمه خوب ويده شوی وم، په هم دې شپه مې يو سړی په خوب وليد چې د هديرې په منځ کې پر مصله ولاړ دی لمونځ کوي، سهار چې کورته راغلو پلار ته مې د خوب نښې وښودې هغه ووې چې دا به دې حتماً حاځي بابا په خوب ليدلی وي ګوندې خدای ج مې روغ کړي، ښه وو څو مياشتې، شپې او ورځې يې تر پخوا صحت ښه سو خو هغه چې مرې د ګور شپه په کور نه تېروي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماما تر مړینې وروسته زمونږ پلار هم د یو ډول اندیښنې ښکار سو، له ماما سره مو د پلار ناسته ولاړه د یوې ښې ملګرتیا په بنیاد وه، په حقیقت کې دوئ یو بل ته ډېر ګران وو؛ تل به یې رازونه سره شریکول، د یو بل له ستونزو سره، سره به یې د هیواد او خلکو د ستونزو په اړه هم خبرې کولې، د هغه له تګ وروسته مو د پلار ناروغي ورځ تر بلې لا پسې زیاتیدله، جسمي او ذهني قوت یې بایللی وو، یوه ورځ چې ادې د لږ ځنډ لپاره زمونږ د انا تر کوره تللې وه، او مونږ هم پخپلو کارونو پسې بازار او ښوونځي ته وتلي وو هیڅوک په کور نه وو کله چې ماښام کور ته راغلم دا وخت ادې هم په ډېره تلوار سره کور ته راغله تر څو د خپل خاوند (زمونږ د پلار) احوال واخلي، که ګورم پلار مي ژړل او په ژړا کښې هم دا لنډۍ تکراروله...

په اوداسه لمونځ مي قضاء کړ

نوی مین وم په دیدن نه مړیدمه

نه پوهیږم ولي یې د ماښیګر لمونځ قضاء کړی وو، یوازې دومره پوه سوم چې ادې ته یې ویل د ماښیګر لمونځ مي په اوداسه راڅخه قضاء سو.

زما تبه وه کور ته له رارسېدو سره سم په خپل ځای کښې وغځیدم، بدن مي لړزیده، یخ، یخ مي کېده، سرې تبې نیولی وم، ادې راته ګولۍ راکړې په کمپل کښې پټ کړم په ډېر لږ ځنډ کې آرام ویده سوی وم، کله چې راویښ سوم شپه نیمي ته رسیدلې وه، ما ولیدل په خونه کې لا هم څراغ بلیده، کشر ماماهم راغلی، ادې، خور او مشر ورور مي چې قران

(c) ketabton.com: The Digital Library

کريم يې مخي ته نيولی وو، د پلار کټ ته نژدې ناست دي، زه هم را پورته سوم او د پلار کټ ته ورغلم دا وخت مي پلار زما لاس پخپل لاس کښې ونيو او راته وويل يې:

_ زوی اوس دې هم تبه ده، ويده سه زه ښه يم.

زما لاس يې پرېښود او د ادې لاس يې ونيو، بل لاس يې غوږ ته يوور، ورو غوندې يې وويل:

_ لمونځ کړم!

ادې ژر په کټ برسېره د پلار مخي ته يو بالښت کېښود، په بالښت باندې يې مصله ور هواره کړه، تر څو په اشاره لمونځ ادا کړي، کله چې هغه دواړه لاسونه غوږونو ته ورسول يوه شيبه يې هم داسي نيولي وو، چې ماما مو ږغ کړ:

_ ښې او لاسونه يې درسم کړئ.

پلار مي په هم دې ډول د خپل خالق پور ور ادا کړ، روح يې ور وسپارله.

مونږ ټولو د اسلام دوهمه کلمه شهادت په زوره، زوره ويله:

,,اَشهَدُ اَنَ لا الهَ الا اللّٰهُ وَحدَهُ لاشَرِيکَ لَهُ وَاَشهَدُ اَنَ مُحَمّداًعَبدُه وَرَسُولُه،، خو ادې ژړل، زموږ مشر ورور يې لومړی مولوي صاحب ته چې زموږ ګاونډی دی، وړپسې يې غاغا (زموږ د ادې تره کيږي) او جومات ته د کټ او غسل تختې لپاره وليږه، کله چې د غسل، کفن انتظام وسو، او زما پلار يې د غسل لپاره د باندې را ويست، نرمه، نرمه پرخه اوريده او دا د هم هغه کال د ژمي لومړنۍ واوره وه چې را ووريده، زما اوس هم تبه وه او تر ډېره پخپلو پښو د دريدلو توان مي نه درلود خوني ته راغلم کله چې مي د پلار خالي کټ او د ادې ژړا وليده، حوصله مي وبايلله، د ادې غېږي ته ور ولويدم، ما او ادې تر سهاره پوري وژړل، اوس مي هم ياد ته نه راځي چې خورکۍ به چيرته وه، په څه اخته وه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته به یې ژړل هیڅوک مي نه په یاد کیږي، خو تر لمر خاته پوري زمونږ ټوله خونه د خپلو او پردو ښځو ونیوه، چیغې او نارې وې.
د جنازې تر ادا کولو وروسته د اسقات پیسې چې څه یې زمونږ او څو یې د خپلو او پردو لخوا را ټولې سوي وې، بیرته مونږ ته راوسپارلې، او هم دا یې ویل چې یتمیان دي، اړتیا ورته لري.
زما په دوه لس کلنۍ کښې پلار وفات سو، او مونږ یې له سیوري بې برخي شول مشر ورور مي تر ما دوه کاله مشر دی، مونږ دواړه لا تر اوسه په عقل خام وو، چې د بې پلاره ژوند دروند پیټي ته مو اوږه ورکړه؛ څومره چې شپې او ورځې تېریدلې همدومره د پلار د نشتون احساس راسره پیدا کېده، د هغه د ناستي ځای چیرته چې به هغه ناست وو، تر سترګو، سترګو به مي کېده او د هغه خبري به مي په ذهن کي راګرځېدې، کله، کله چې په دې به پوه سوم څوک نسته او یوازي یم ښه ډېر به مي وژړل.
د پلار تر مړیني څو میاشتي وروسته په دوکان کي شته سامان ورو، ورو په تمامیدو سو، او بلاخره یوه ورځ داسي هم راغله چې د دوکان هغه شیان چې موږ ورته اړتیا لرله کور ته راوړل،دوکان مو د یو کال د مودې لپاره په کرایه ورکړ، د خور واده هم په هم دغو شپو ورځو کي چمتو سو او په پټه خوله تېر سو، هیڅ چا د نورو وادونو په څېر اتڼ او سندري نه وویلې، د ماما شهادت، د اخبني ټپي کېدل او وریسې زموږ د پلار مړیني ټوله کورنۍ او خپلوان ځورولي وو.
د ژمي له رانژدې کېدو سره سم د هغې مدرسې پرځای چې لیري وه، یوې بل نژدې دیني مدرسې ته ورغلم، او درسونه مي پیل کړل دا چې د ژمي توند یخ وو، داسي یخ چې د بدن په پوستو کي به لکه د ستني ننوت، د ادې په خوښه به د شپې مهال هم په مدرسه کښې پاتې کېدم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هم دې مدرسه کښې څو يې زما همزولي او نور ټول ترما کشران او سيدل، د مدرسې د زده کوونکو تر منځ يو ډول مينه او ګرانښت وو، د يو بل په درد به درديدل او د ډېرو، ډېرو خبرو د زغملو حوصله يې لرله، په تېره بيا زه د هغه ړانده چنې حوصلې ته حيران وم چې د څومره ډېرو چنيانو خبري او ظلم يې په ځان تيراوه، نه پوهيږم د ده څه مجبوري وه چې دومره وهل او ټکول يې خوړل، ښايي ځکه يې زغمل چې د دوئ په وړاندي ځان ورته کمزوری ښکاريده .

ړانده چنې چې غوښتل يې د قرانکريم حافظ شي، ډېره ښه ږغ يې درلود او د قرانکريم تلاوت به يې په يو ځانګړي انداز سره کاوه، زه به اکثر په يوه نه بله پلمه ورته کښيناستم او د ده تلاوت ته به مي غوږ نيوه، ما قرانکريم تردې وړاندي له خپل پلار څخه زده کړی وو، وخت نا وخته به مي د نوموړي ړانده غلطي هم ور په ګوته کوله، په هم دې خاطر يې زما خاطر کاوه ، کله چې به يې قاري صاحب ته قرات تکرارولو، تر سام به لاندي سو او په هر دوهم آيات کښې به دريده، د سام علت يې هم دا و چې قاري صاحب به ددې پرځای چې غلطي يې ور اصلاح کړي، واهه به يې او دومره به يې وواهه چې د ده له چيغو به ټول چنيان په تکليف شول او له قاري صاحب څخه به يې ډار پيدا کاوه، د ډار له وجي به ټول چنيان غلطيدل او وهل، ټکول به يې خوړل، زه د قاري صاحب له دې حرکت ډېر نا خوښ وم خو د ده په وړاندي مي د څه ويلو جرئت نه شوی کولای .

دا ښه وه چې ما له مولوي صاحب څخه د عقايدو کتابونه لوستل، قاري صاحب ته مي کومه اړتيا نه لرله، قران کريم مي له مخي ښه زده وو، له ما پرته نور ټول چنيان به قاري صاحب ته د قرانکريم زده کولو لپاره کښيناستل او له يو ټکي غلط ويلو سره به يې ښه خوندور وهل، ټکول خوړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مدرسې خواړه ,, لوبیا، مې او دال،، وو کله نا کله که کوم څوک به مهربان سو غوښه به یې راوړه یا چیرته به چا خیرات کړی وو، وچه مړۍ به مو له کورونو راټولوله او هر چېنې ته به یې په حساب څو کورونه ورکړي وو، که به کوم چا تر حساب کمه مړۍ راوړه وهل، ټکول او د مړۍ نه خوړلو سزا یې ورته ټاکلې وه.

یوه ورځ چې د کوم چېنې ملګري سره د وچې مړۍ راټولولو ته ووتم، زما ملګری چېنی به په نیمکښه دروازه کې ودرید او د ,,وظیفه راوړئ ! ،، ناره به یې ور وهلې، څو کورونو ته تر ورتګ وروسته زه هم راضي سوم چې کوم کور ته یو بږغ ور وکړم؛ کله چې ما د یو کور په دروازه کښې د ,, وظیفه راوړئ ! ،، ناره کړه، سپي وغپل ما ژر دروازه ور پوري کړه، ملګري راپسې وخندل، یو ځل بیا مې جرئت وکړ دروازه مې نیمکښه کړه او ور بږغ مې کړ، که ګورم یوه وړه نجلۍ چې توده مړۍ یې په لاس کښې وه راغله، دروازې ته په رانژدې کېدلو سره یې را خطا کړه او منډه یې واخیسته، مړۍ زما پښو ته ولویده، په بسم الله سره مې راپورته کړه، زما ملګري چېنې څه نه وویل لکه چې ورسره عادت سوی وو.

یو بل کور ته ورغلم کله چې مې بږغ کړ یو ځوان هلک راووت زما سره یې سترې مشې وکړه، موږ ته یې د انتظار وویل او بیرته لاړ، له لږ ځنډ وروسته کله چې راستون سو په یو پلاستیکي بوتل کې شړومبې او په بل لاس کښې یې توده مړۍ راوړه، زما په لیدو خوشحاله سو او چېنې ته یې وویل:

ـ دی زه پېژنم زموږ د ښوونکي زوی دی د ده پلار دې خدای وبخښې او جنتونه یې ځای شه.

کله چې موږ را روانیدل، د خدای پاماني په وخت یې زه په غېږه کې ونیولم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرسې ته د لاري په اوږدو کي زما ملګري چېي خپل څادر هوار کړ او بشپړي مړي، يې په څو برخو وويشلې ترڅو دهغه کورونو حساب پوره سي چي مړي، يې رانکړه او مونږ له سزا خلاص سو.

مولوی صاحب د مړي، په راټولولو وترټلم نه پوهيږم چيرته يې ليدلی وم که چا ورته ويلي وو؛ او زه يې د مړي، له بيا راټولولو منع کړم دا ځکه چي ترما ډېر کشران سته چي وچه مړي، يې راټوله کړې واى.

له دې وروسته يې ماته د پخلي دنده را وسپارله او هر ماخستن به مي پخلی کاوه، زه په هم دې مدرسه کښې ډېر وخت پاتي سوم، يوه ورځ چي په ښوونځي کښې د نتايجو د اعلان ورځ وه مولوی صاحب اجازه رانکړه چي ورسم او خپله اطلاعنامه واخلم، زما اطلاعنامه زما مشر ورور اخيستې وه زه يو ځل بيا په دوهمه درجه اتم ټولګي ته بريالی سوی وم، ټول ژمی په هم دې مدرسه کښې ووسيدم؛ د پسرلي له راتګ او د ښوونځي له پيل سره سم ښوونځي ته ورغلم او درسونه مي پيل کړل.

زه او مولوی صاحب په دې خبره سره راضي شو چي د ماسپښين مهال به ښوونځي ته ځم او له هغه وروسته به د شپې لخوا بيرته مدرسې ته راځم؛ د معمول په څېر مي دواړه ځايه خپل درسونه ويل؛ زما په شمول ټول زده کوونکو ډېر په خوند سره درسونه ويل او دا زموږ لپاره يو بريالی کال وو، ځکه چي د ښوونځي نوې ودانی، هم جوړه وه، د نوي نصاب کتابونه، قرطاسيه او د بلجيم هيواد په مرسته زده کوونکو ته د بيسکوټونو مرسته هم رارسېدلي وه، چې د تفريح په وخت به يې شاګردانو ته ورکول.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ بیا د رڼاګانو په کور کي شمعي مړې سوې، او د طالبانو لخوا د ټولي سیمي ښوونځي وتړل شول، ما هم له هغه وروسته دمدرسې له قاري صاحب سره مي ددیني زده کړو لپاره د لوګر ولایت ته دتګ نیت وکړ ځکه دلته نژدې شا او خوا ټول ښوونځي تړل سوي وو او هیچا ښوونځي ته زړه نه ښه کاوه .

کله چې ادې اجازه راکړه او له قاري صاحب سره د لوګر ولایت ته روان سوم د لاري په اوږدو کي مي ځای، ځای ټوټې، ټوټې سړک او پلچکونه ولیدل چې د بمونو په زور ویجاړ سوي وو؛ له غزني ښاره د کابل په لور ووتلو د سړک له غاړي سره د تیلو ټانکرونه او اکمالاتي موټرونه سوځول سوي وو، ځینې یې داسي هم وو چې زمونږ تر راتلو لږ موده وړاندي اور وراچول سوی او لا هم لوګی ترې پورته کېده؛ موټروان له دې حالت سخته ځوریده، خو په موټر کي ناستو کسانو یې خبرو ته چندان اهمیت نه ورکاوه او زموږ په شمول ټول کرار، کرار پخپلو ځایونو ناست وو . د کابل ښار عمومي دروازې ته له رسېدو سره سم امنیتي کسانو موټر د تلاشي لپاره ودراوه، داسي یې تلاشي کړ لکه بیخي چې یې تلاشي کړی نه وي، عسکرو یوازي د خلکو څېرې ته کتل، تر دې وړاندي ما د مرکز ښرني امنیتي کسان لیدلي وو چې په ډېره سختي سره یې تلاشي کوله ان تردې چې د خلکو جیبونه به یې هم پلټل؛ موټروان هم دعسکرو په بې غوري نیوکه وکړه او ویې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولې امنيتي ادارې بايد خپل وظايف په سمه توګه سرته ورسوي؛ تلاشي وکا، څارنه وکړي او پلټنه وکړي؛ ښار ته پر راغليو لارويانو زيات پام وکړي، د دوی دا لږ بې غوري د ډېري لوی ورانکارۍ سبب ګرځېدلی سي.

قاري صاحب وويل:

,_ د کابل ښار ډېر بدل سوی ښکلي دنګي ماڼۍ او ودانۍ لري، څو کاله وړاندي چي زه راغلی وم دا ښار داسي نه وو اوس يې ډېر پرمختګ کړی او دا د يمکراسۍ زور دی چي ځواني ښځي او پېغلي په خلاصو ويښتو ګرځي.

غرمه مهال مو د کابل ښار په يو ريسټورانټ کښي کابلي پلاو، او د پسه قورمه سوې غوښه له تودې وچي مړۍ سره وخوړه، ټيکسي ته وختلو او د لوګر ولايت په لور مو حرکت وکړ، د يوې، يوه نيمي بجې شاوخوا د محمداغي ولسوالۍ سرخ آباد کلي ته ورسيدلو.

سرخ اباد کي د عمومي سړک سره نژدې د يو پټرول پمپ تر څنګ له ټيکسي موټر څخه ښکته سو، لږ.ها خوا مو مخ او لاسونه د روانو اوبو په وياله کښي وويڅل اوبه مو وڅښلې، قاري صاحب تر مخ او زه ورپسې په نابلده قدمونو روان سوم.

دا سيمه له طبعي اړخه ډېره ښکلې وه، ښايسته باغونه او د اوبو کاريزونه يې لرل، د لاري دواړه غاړي په دنګو،دنګو چنارونو پوښل سوي وې، پريمانه د مڼو باغونه يې لرل، د شمال له ځوړ.سره د تازه مڼو وږم راته، او هري خوا ته د مرغانو بيلا بيل اوازونه اوريدل کېدل د طبعيت دا ننداري په ما ډېري ښې لګيدې او د خوشحالۍ احساس مي کاوه، تر ډېره پوري مي سترګي په هغې بوډۍ کښي خښي وې چي د سړک له غاړي سره يې پسونه څرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاري صاحب په قدم، قدم زما احوال اخیست، چې زړه مې تنګ نه سي، مونږ تر څو باغونو او نهرونو تېر شو، بیا هغه جومات ته ورسېدلو چې تر مخ یې د رڼو اوبو ویاله بهیده، ما تر ویاله ټوپ کړ څپلۍ مې اوبو ته ولویده، قاري صاحب په خندا سو او ژر یې څپلۍ را ونیوه، په خټو ککړه پښه مې ووینځله، څپلۍ مې په پښو کړه، دواړه د جومات انګړ ته ننوتلو، په انګړ کښې څو نوري خوني هم وې چې د مدرسې چېنیان پکښې اوسېدل، که ګورم زموږ یو بل کلیوال چنی هم هلته دی چې تردې وړاندي یې زموږ سره د کلي په مدرسه کښې د قرانکریم حفظ کاوه.

دوی زمونږ په لیدو خوشحاله شول، خولې یې له خندا نه سره ورتلې، ټولو سترې مشې راسره وکړه، سړې اوبه یې راکړې دا چې مونږ ډېر ستړي شوي وو، ساه مو بنده، بنده او سترګي مو پټې، پټي کېدې نو د خوب غېږي ته مو ځانونه ور وسپارل، آرام ویده شو.

کله چې راویښ سوم یوازي پروت وم، قاري صاحب نه وو، دباندي راووتم که ګورم په جومات کښې د ماسپښین جمع ادا کیږي، ژر، ژر مې اودس وکړ او جومات ته ننوتم، په اخیري رکعات کي مې له امام سره لمونځ ونیو، څو چې ما لمونځ پای ته رساوه ټول کلیوال له جومات ووتل، یوازي قاري صاحب له مولوی صاحب سره د محراب خواته په خبرو بوخت وو؛ قاري صاحب ماته اشاره وکړه او زه یې د ځان خواته ور وبللم له مولوی صاحب سره یې معرفي کړم، دوی زما او زما د درس په اړه ډېري خبري وکړې، چې زما ستاینه به یې کړه شرمیدم، غوږ به مې کوڼ وا چاوه، ځکه زه پوهیدم دومره ځیرک نه یم څومره چې دوی وایي.

مولوی صاحب زما کتابونه بدل کړل، هغه کتابونه چې نیمی مې ویلي وو په نیمی کښې پریښودل او ماته یې د علم صرف د کتابونو ویل چې باید سهار یې پیل کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جومات څخه مدرسې ته راغلم کلیوال ملګري مي شین چای چمتو کړی وو، یوه، یوه توده، توده پیاله مو نوش کړه او دباندې را ووتلو .
ما د دې سیمې له طبعي هوا څخه خوند اخیست، ګام په ګام د مڼو وني، باغونه، دنګ، دنګ چنارونه او د کاریزونو اوبه بهیدې، زړه او روح دواړه به مي تل تر و تازه وو، تر ماځیګر پورې د مدرسې په څنګړې د مڼو باغ کې وګرځیدلو او مڼې مو وخوړلې، د ماځیګر لمانځه ته جومات ته راغلو، دا چې مولوی صاحب نه وو، د یو طالب په امامت مو لمونځ ادا کړ، تر ماښامه په جومات کښې پاتې شو ټولو د مدرسې طالبانو د قرانکریم تلاوت کاوه او کتابونه یې مطالعه کول، د ماښام تر لمانځه وروسته د یو کوچي طالب په میلمستیا د هغوی کیږدۍ ته لاړو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچیانو په ازاده فضاکښي د کیږدۍ مخي ته پرش هوار کړی وو، بالښتونه ورباندي کتار وو، مونږ کښېناستلو د تیز شمال له وجي څراغونه مړه کېدل، یوه شیبه یې تراکتور چالان کړ،چي بیترۍ یې ډکه سوه نو د تراکتور د بریښنا رڼا ته دسترخوان ویړ سو، شوروا او توده مړۍ یې راته کیښوده ورپسې یې خوندوره د وري غوښه چي تازه یې حلال کړې وو راوړه، ټولو په ښه خوند سره خواړه وخوړل ګوتي مو وڅټلې د خیر او برکت دعا یې وکړه، شین چای مود ساړه شمال په څوړ کښي نوش کړ، د ماخستن د لمانځه وخت په رانژدې کېدو سو، موږ هم کرار، کرار بیرته خپلي مدرسې ته راستانه شو .

ماخستن خوب نه راته، په ځای کښي مي د مړۍ اتامونه پراته وو، څو، څو واره راپورته سوم په نیالۍ مي دسمال تېر کړ، میږان راباندي ګرځیدل، چیچلم یې تر نیمي شپې پوري ویښ وم، یو ناڅاپه لوی درب سو، یو ځل بیا درب سو، تر ډېره مي غوږونه څک وو ما ویل لکه چي جنګ سو، ذهن ته مي کور راغی او هغه په ولسوالۍ د شپې لخوا د طالبانو برید، سوچ واخیستم، ډار راسره وو، ټوله شپه ویښ وم د سهار خواته کله چي لږ، لږ رڼا سوه او قاری صاحب اوداسه ته پورته سو سترګي مي سره تللي وې، یو چا مي په پښنو سرې اوبه را توی کړې، پخپل ځای کښي راکښېناستم، کلیوال ملګري مي راباندي بږغ کړ:

_ پورته سه لمونځ دریدلی او ته لا ویده یې ! ،ژر، ژر مي بستره ټوله کړه او دباندي راووتم د ویالې په غاړه مي اودس تازه کړ او جومات ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ننوتم، لمونځ سوی وو، مولوی صاحب او مقتدیانو د دعا لپاره لاسونه لپه کړي وو، یوې خواته په لمانځه ودریدم لمونځ مي ادا کړ، چي راوتم مولوی صاحب راږغ کړ او دځان خواته یې ور بللم.

مولوی صاحب زما د ناوخته پورته کېدلو علت وپوښت، ما هیڅ نه وویل هغه په ډېره قهرجنه لهجه خبري پیل کړې هغه وویل:

_ ته باید له نن وروسته سهار وختي پورته سې؛ آیا ته نه یې خبر سهار وختي پورته کېدل څو مره ګټې لري؟

زه غلی وم هغه خپلو خبرو ته دوام ورکړ:

_ الله تعالی(ج) فرمایي : د سهار لمو نځ ادا کړئ ځکه دا دشپې او ورځي د ملایکو د حاضریدو وخت دی؛

همدارنګه رسول الله (صلی الله علیه واله وسلم)فرمایي: د سهار دوه رکعته لمونځ له ټولي دنیا او هغه څه چي په دنیا کي دي غوره دی، د م اخستن له لمانځه وروسته د علم له زده کړي پرته بل څه ته مه را ټولیږئ، زما د امت په وختي پا څیدلو کي برکت اچول شوی دی.

کله چې هغه خبري پای ته ورسولې، را ووتم او هغې خوني ته راغلم چیرته چي د مدرسې طالبانو د سهار ناشته تیاره کړې وه؛ د سهار په ناشته کې د معمول او نورو مدرسو په څېر وچه سره مړۍ او شین چای ایښودل سوي وو، د ناشتې تر کولو وروسته درسونه پیل شول ما هم په لومړي ځل "صرف میر" راوخیست او د مولوی صاحب مخي ته کښېناستم.

مولوی صاحب د کتاب شروع او پای ته د ښه نیت دعا وکړه او ویې ویل:

_ صرف د علم مور او نحوه یې پلار دی، ته باید دا ټول یا نیمی کتاب یاد کړې، ما هم د "هو" او "سمه ده" په پار سر ورته ښوراوه، یوه شیبه زما او د کتاب په اړه وږغیده بیا یې زه رخصت کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماسپښین مهال بازار ته د خپل کلیوال ملګري سره ووتم، په لاره کې مې هغه تخته چې د پولیسو ۱۱۹ بیړنۍ شمېره ورباندې لیکل سوې وه سوځول سوې ده، تختې ته مخامخ د دوکان دېوال رنګ او ور یې مات سوی وو، موږ هم هم دې دوکان ته ودریدو، یو پاو کلچې مې راوخیستې، له دوکاندار مې د مات ور او رنګ دېوال پوښتنه وکړه یو سوړ اسویلی یې وکیښ او ویې ویل:

تېره شپه طالبانو هغه وړاندې تخته چې د پولیسو لخوا درول سوې وه په راکټ ویشتلې، راکټ تر تختې وتلی او زما د دوکان په کونج لګیدلی دی، زه نه پوهېږم دوی به د تختې په ویشتلو کې څه تر لاسه کړې وي خو زما د کوچنیانو د خولې ګوله یې نیمې کړه، پرته له دې چې نور څه ووایم له دوکانه یې راووتلو او د نور بازار په لور وخوځیدلو، ما د ځان او جامو وینځلو لپاره صابون راونیولو او بیرته مدرسې ته راغلو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې تکراري سوې، د معمول سره سم هره ورځ به ښه په خوند درسونه روان وو، زه به هم اوس هر سهار وختي پورته کېدم، کتاب مې تقریباً نیمايي ته رسېدلی وو، مولوی صاحب د ازمویني وویل د پنجشنبې په سهار د کتاب تر ازمویني وروسته کله چې بریالی سوم هغه راته وویل:

_ زه پوهېږم ته به د دین ګټونکی او ساتونکی یې، د خدای په لار کې ستا شهادت زما تر ټولو لوړه آرزو ده، لکه څرنګه چې حسین ابن علي د مظلوم د حق او د عوامو د مصلحت د دفاع دود خپله دنده وګڼله او په دې لاره کې یې لټې ونه کړه هغه خپل ځان یې د کربلا په لوی وژنتون کې قربان کړ او د خپل پالونکي په نزد د شهیدانو سرور شو او د انسانیت په تاریخ کې یې د سمون پالو د لاربنود مډال په غاړه واچوه.

ما د مولوی صاحب غټو سترګو ته په حیرانۍ سره کتل او هغه خپلې اوږدې څڼې یې تر خولۍ لاندې کړې، لاسونه یې په ږیره تېر کړل یوه شیبه غلی وو، بیا یې وویل:

_ زما استاد د الله تعالی هغه بنده وو چې همېشه یې دا تلوسه درلوده چې د خدای ج په سپېڅلې لاره کې د یو سخت زړي ظالم او متجاوز کافر له لاسه په شهادت ورسیږي؛ ځکه ده د خپل خالق ج او د هغه د پېغمبر ص پر خبره پوره ایمان او باور درلود چې شهادت ، جنت ته د تللو تر ټولو لنډه کې لاره ده، هغه د قرآن او حدیث په دې خبره پوره باوري وو چې له دې نه پورته درجه یوازې د انبیاء علیهم السلام کېدای شي چې یو مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خدای تعالی د فرض عین حکم د پرځای کولو په غرض د متجاوز ظالم کافر په وړاندې میدان ته د براء بن مالک او د أنس بن نضر رض په څېر ور ودانګي او بیا د هم هغه کافر له لاسه اویا زخمونه وګالي او په شهادت ورسیږي.

د وخت او بخت کیسې دي؛ یو بل طالب چي تر ما څو میاشتي مخکي مدرسې ته راغلی، ده به ویل ما ټول عمر دلته او هالته لکه د هوایي مرغه تېر کړی، خپل کور یې په سترګو نه دی لیدلی، علت یې څه دی ولي کور ته نه ځې؟

د دې پوښتني په ځواب کي به لکه ګونګ داسي غلی شو.

د جمعې د ورځي په رخصتۍ ټول لیري او نژدې شاګردان رخصت شول، دا وخت یوه نجلۍ په کړکۍ کي تر سپوږمۍ سپینه راښکاره سوه، ویښتان یې شمال په یوه بله خوا وړي را وړي، سترګي مي ور وختې، تر وره را غبرګه مسجد ته را دننه سوه، نوکان یې ژوول، زما نوم یې اخیسته مور یې یوه منه ورکړې وه چي مسافر طالب ته به یې ورکړې؛ ور ولاړ ووتم، سترې مشې مي ورسره وکړه ورته ومي ویل:

_ هغه زه یم مور ته دي زما لطرفه مینه او مننه.

طالب تر چخلکو غلي، غلي پسي کتل، سپیني پوندي یې له تورو سینډلو سره لا ښې ښکاریدې، کتاب یې پټ کړ د سترګو په اشاره یې د ځان خوا ته ور وغوښتم، خوله یې چوله کړه او ویې ویل :

_ څوک وه!؟

د باندي تیز باد سو، دوړي او خاوري جومات ته راننوتې، ور ولاړ سوم کړکۍ مي پوري کړه او طالب ته مي مخ ور واړاوه ومي ویل:

_ د هم دې کلي جنۍ ده، څو ورځي وړاندي یې مور د مسجد سره نژدې زیارت ته راغلې وه، او به یې غوښتې، په مدرسه کښي څوک نه وو، او به

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي ورکړې، له ما یې نه پوهیږم تر څه پوري وپوښتل،ما یې په ځواب کښې وویل زه د پکتیکا یم او دلته د درس لپاره راغلی یم.
هغه سترګې ومښلې لکه چې د غرمې خوب ته یې ځان اماده کاوه، لږ موده غلی وو، بیا یې خبرې پیل کړې:
_ ,, د نا محرمې ښځې سره د سترې مشې پر وخت لاس تر څادر لاندې نیول بهتر او غوره دي ،، بل ځل پام کوه چې دا وړ له انجونو سره پوښتنه و نه کړې او هو یاد لره د دې میرمن زوی عسکري کوله، وسلوالو و واژه لاس یې په مونږ پاک کړی، هغه وایې په مدرسه کې طالبان اوسیږي، دا هم دوئ وژلی دی یوازې د مدرسې کسانو میوند ښه پېژانده چې عسکري کوي.
ما له ځانه سره وویل:
((کیدای شي ګمان یې سم وي، مدرسه سم او بد فکرونه روزلی شي))
هغه په ډېره قهرجنه لهجه وویل: ولې غلی شوې!؟ لکه چې زما خبره ښه نه درباندې ولګېده.
ومې ویل:
_ هیڅ، زه به څه ووایم، نه پوهیږم تر ما مخکې دلته څوک او څنګه..
طالب په غصه ښکاریده، په زوره، زوره یې خبرې پیل کړې او ویل یې:
_ ته باید سپین او تور وپېژنې، زوی یې زمونږ او د دیدن دښمن وو، له خولې دې خبرې کاږي، دا ښځه به هم له کوم چا سره ضرور کوم لاس لري دومره کور سلا بلا نه چلیږي .
ومې ویل:
_ کور یې ما لیدلی، زه به وظیفې ته ورتلم، کری ورځ د تېک او زر تارو کار کوي، د کلي ناوي او پیغلو ته بالښتونه ګنډي، له هغه به یوه ګوله مړی پیدا کوي، خوله او لاس به یې ورباندې ازاد وي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګي يې د خوب په بهانه پټې کړې، لږ ځنډ کرار سو، اړخ يې په بله بدل کړ،ورو غوندي يې وويل:

_ ته لا دلته نوی يې خپله به پوه سې.

تليفون يې وشرنګېده، په منډه ووت، بيرته رانغی زه، قاري صاحب او کليوال ملګري مي په مدرسه کي يوازي پاتي شول.

نن څوومه وه، نازکي، او د شنو سترګو نجلۍ به هر ماښام دوه يا درې منې د مسافر طالب په نوم مدرسې ته راوړې، نوکان ژوول يې يو عادت وو، په شونډو کښې يې يو څه وويل، ما وپوښتل:

_ پوه نه سوم څه دې وويل؟

په خندا کي شاته ولاړه وې ويل:

_ ته د پتکيکا يې؟

ما څه نه وويل دې لاس را اوږد کړ وې ويل:

_ ميږتون

په اوږه مي ميږی وو هم داسي مي پرېښود، دې ته مي وويل:

_ يا زه د پتکيکا نه يم خو د پکتيکا يم.

دا پخپله خبره وشرميده، تر وياله يې ټوپ کړل، منډه يې واخيسته پاولۍ يې لکه د آسپي شرنګيدې، تر دېوال پټه سوه له سترګو مي پناه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښې شپې (برات) شپه وه، غوښتل مي کور ته زنګ ووهم، مور به مي یادوي، ګوندي زما د روغ په اوریدو به خوشحاله شي؛ کله چي مي هڅه وکړه د ورور نمبر مي بند دی، فکر مي خراب شو اوس څه وکړم، نن به مي همزولي لوبي کوي ټول به د نن شپې له رواجي میلې خوند اخلي او زه...

ملګري ته مي زنګ وواهه شماره یې بنده وه، صبر کومه بله شماره به یې کار کوي، مخابراتي شبکه پرلپسې د ملګرو شمېرې بندي یادوي، د نیمي شپې اندیښنو په غېږ کښې ونیوم، ځني یادونه مي تر خوا او شا را تاو شول په وجود کښې مي نا آرامي احساس کړه د باندي ووتم،د پینځلسمي سپوږمۍ لکه دچا په انتظار ولاړه وه ستورو د بنیادم په کړنو پسي پسخند واهه، سر راباندي وګرځید دا وخت مي همزولي ویده شوي، نه پوهېږم کوم درد مي اوښکي وبیولې، کتاب مي خلاص کړ موضوع یې راته بې خونده ویسېده، د لیکلو هڅه مي وکړه هیڅ، هیڅ هر څه له ما تللي او خپه وو ساه مي واخیسته اوښکو ته مي له زړه د درد لاره وشوه؛ سترګي مي سره ورغلي وې خوب مي لید ,, باد رېږي اوبه خړي کړي ،، د سهار اذانونه کېدل سترګي مي وغوړولې پورته شوم اودس مي تازه کړ لمونځ مي ادا کړ ، مولوی صاحب ته کښېناستم، د خوب تعبیر مي وغوښت هغه وویل:

په خوب کي ځان په رېږو اوبو کي لیدل د روغتیا او سلامتي معنا لري دا چي تا خړي اوبه په خوب لیدلې برعکس ته به ناروغه شې، هو زه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

غواړم تاته کوم زیان ورسیږي، دوه رکعته لمونځ ادا کړه او ډېر تلاوت کوه.

هره شپه به د کور او ادې یاد راسره وو، تر ناوخته به یې خوب ته نه پرېښودم،په هم دغو ورځو کې قاري صاحب هم کور او کلي ته ولاړ؛ که ماځیګر به چکر ته ووتم هم بیرته به ژر راتلم ورځ په ورځ مې د خولې خوند خرابیده، وخت به نه راباندې تېریده، تر روژې پورې قاري صاحب نه راغی، په هم دغه ورځو کښې مولوی صاحب د هغه طالب خبره هم یاده کړه چې له مدرسې تللی بیرته نه دی راغلی، مولوی صاحب وویل:

_ داسې بختور خلک او داسې بختور نصیب د هرچا نه وي، بختور سړی دی چې د ښې شپې په شپه یې د شهادت جام نوش کړی.

ماته یې ګوته ونیوه او زیاته یې کړه:

_ زه باور لرم ته به هم یو ورځ داسې شهید سې،هو که ته نه غواړې دتودې وینې په جوش کې له امریکایانو او د هغوئ له مزدورانو سره وجنګیږې په زور دې نه مجبورم، دا یاد لره هغه چا چې د مدرسې سړه مړی، خوړلې وي له دین سره خیانت نه کوي.

له هم دې سره مولوی صاحب ووت، ماته د خپل پلار هغه خبره را یاده سوه چې ویل یې:

تر هرڅه وړاندې "امن" کله چې د یو هیواد خلک د امن تر بیرغ او دسولې تر سیورې لاندې ژوند ولري، تعلیم او پرمختګ کوي، دین،مذهب او ناموس یې خوندي وي.

هغه به دا هم ویل:

زموږ په هیواد کې روانه جګړه پردۍ ده، د دین او مذهب تر نامه لاندې نوري،نوري شخصي او سیاسي ګټې په پام کې نیول سوي دي، چې قربانیان یې زموږ بې وسه ولس ګرځي.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

سبا ته روژه وه، قاري صاحب هم راغی، په راتګ يې خوشحاله سوم، ماځيګر مهال مو جومات را پاک کړ، يو کليوال مقتدي نوي غالۍ راوړي وې هغه مو هواري کړې د لاوډ سپيکر بيټرۍ مولوی صاحب چارج کړه ترڅو بيا سهار وختي د قران کريم تفسير د لاوډ سپيکر څخه وشي، ماخستن مړۍ وخوړل سوه، لمونځ او تراويح وشوې، مولوی صاحب راغی او ويې ويل: ستاسو د پشلمي لپاره به چای او نور هر څه چي وي زمونږ له کوره راځي غم يې مه کوئ.

او هم دارنګه هر پشلمي ته به يې خوندور د شيدو او شين چای، سوجي، حلوا او يا پراټې به يې راوړې، دمدرسې طالبانو د مولوی صاحب ستاينه کوله او دعاګاني يې ورته کړې.

يوه ورځ د غرمې په مهال قاري صاحب ته مي زنګ راغی له تليفون سره دباندي ووت لکه چي کومه خبر يې له ما پټوی، بيرته راغی وې ويل:

_ ما فکر وکړ له کوره زنګ دی خو هغه بل څوک وو

په خبرو کښې ورولويدم :

_ دا دي تر څه پوري وويل ما کله پوښتنه کړې ده ضرور يو څه شته چي ته يې له ما پټوې؟

هغه وويل :

_ ورور دي وو !

ورته ومي ويل:

_ ښه نو بيا يې څه ويل ها؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی چې پوه سو خبره نه پتېږي ویې ویل:

_ وسله والو په کلي کښې مخابراتي شبکې سوځولې؛ ورور دې له مرکز څخه اړیکه نیولې وه او ویل یې، ویل یې ... خبره یې سره وړوله، سر یې ورپټ کړ ویې ویل:

_ هیڅ هسې ټوکه مې وکړه !

ورته و مې ویل:

_ څه یې ویل ته ولې له ما خبره پټوې؟

سر یې را لوڅ کړ، ګړی ته یې وکتل د لمانځه وخت دی، را ولاړ سو ویې ویل:

_ ورور دې سلامونه ویل نن یا سبا به اړیکه درسره ونیسو ته به کابل ته راشې کورنۍ مو ګاونډي هیواد پاکستان ته ځي په کلي کښې ژوند سور اور دی .

درب ور یې را پورې کړ او له خونې ووت.

په سبا ورځ کله چې د ورور تلیفون راغی که څه هم هیڅا نه غوښتل چې زه له مدرسې څخه ولاړسم، یوازې د ادې خبره مې ومنله، زه او قاري صاحب مخ په کابل را روان شو، څو قدمه لا نه وو راغلي چې مولوی صاحب په مخه راغی ماته یې یو څو افغانۍ راکړې او مدرسې ته د بیا راتلو یې په ټینګار سره راته وویل.

د لارې په اوږدو کې هم دا فکر راسره وو، چې ولې زه په کراره سره درس نسم ویلی، که هم دا یوه میاشت نور دلته پاتې سوی وای کتاب به مې خلاص سوی وو، د پلار هغه خبر مې ذهن ته راغله چې ویل به یې ,, هڅه وکړئ هم دا نن مو د زده کړو وخت دی کله چې زه مړ سوم ناممکن چې تاسو به درس وواياست،،

کابل له کوټه سنګي سره نژدې له ټیکسي راښکته شو او د سړک له ژۍ، ژۍ سره غلي روان وو چې یو چا راپسې غږ کړو ، ما ولیدل چې ادې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوچني وروڼه مي د سړک له غاړي سره په لمده او ککړه ځمکه ناست وو، مشر ورور چي خوله يې له خندا ډکه وه زموږ سره ستړې مشې وکړه، ادې ته مي ورمنډه کړه، دواړه لاسونه مي تر غاړه ورچاپېر کړل او ښه ډېر مو سره وژړل دا زموږ د جدايي د درد او په وصال کي د خوښۍ اوښکي وې.

قاري صاحب مو رخصت کړ، موټر ته پورته شو، د کابل ښار تر دنګو، رنګينو ودانيو، مارکيټونو او دوکانو راتېر شول، څومره چي موټر له ښاره ووت دومره به ځوريدم.

ادې زما د تيرو شپو او ورځو په اړه پوښتنې کولې کومي چي په مدرسه کښي تيري شوي وې، زړه نا زړه مي ځواب ورکاوه، کله چې ما له ادې څخه د پاکستان ته تلو علت وپوښت، هغې وويل:

ـ طالبانو دي مشر ورورته په هم دې تور ګواښ کړی چي ګواکي دی د دولت سره د جاسوس په توګه کار کوي، پرلپسې يې جومات ته ليکونه راليږل چي له دولت څخه دي لاس واخلي د دې لپاره چي موږ مطمين سو يوڅه وخت دي له هيواده دباندي ولاړ سي، بلآخره موږ دې ته مجبوره شو چي کلی پرېږدو او پاکستان ته ولاړ سو.

زه ډېر تږی سوم خو اوبه مي نه څښلې ځکه چي روژه وه، د مشر ورور او ادې هم روژه وه، خو کوچنيانو ته يې له هغه ماشوم څخه اوبه رانيولې چي د سړک له غاړي سره په خيرنو جامو کښي ولاړ وو.

د لاري په اوږدو کي خوب وړی وم، کله چي موټر ودريد را وېښ سوم که ګورم موټر د سړک له غاړي سره ولاړ دی او د چنارونو او ونو ها خوا ته پريمانه رڼې اوبه بهيدې، له مشر ورور مي د ځای په اړه پوښتنه وکړه، هغه وويل:

دا د سروبي رواني اوبه بولي اصل کښي دا د کابل سيند اوبه دي کله چي د کابل له ښار څخه تيريږي د تينۍ په سيمه کي د لوګر سيند ور سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوځای کيږي او بيا د تنګي غار ته داخليږي هم دارنګه د پنجشير سيند ورسره يوځای شي، د سروبي نه وروسته وريښمين تنګي ته داخليږي، داسې لغمان ته او بيا د کنړ سيند ورسره يوځای کيږي او بلاخره د پيښور سيمي ته ځي چي د اټک په ساحه کي زړه نا زړه د سند له سيند سره يوځای کيږي.

زه د سړک له ژۍ اوبو ته وربښکته سوم، اودس مي تازه کړ، دوه، دوه رکعته د سفر لمونځ مو وکړ او مخ په ننګرهار وخوځيدل، د ماځيګر لمونځونه مو په ننګرهار کي ادا کړل، سترګه لويدو ته تورخم بندر ته ورسيدل، د تورخم په بندر کښي مو پاکستاني عسکرو ته سل روپۍ په هم دې خاطر ورکړې چي مونږ افغانان يو او په غېرقانوني ډول د پاکستان خاوري ته ځو، ما وويل:

لر او بر ... خبره مي لا پوره نه وه چي مشر ورور مي په خوله لاس راونيو او ويې ويل:

دلته دا خبري مه کوه دا د دې خبرو ځای نه دی ناوخته کيږي مونږ بايد ژر تر ژره مزل تر منزله ورسوو.

کله چي د خيبر تر دروازه تېرسو ، دا وخت د ماښام اذانونه هم وشول، په هم دې سيمه کښي د يو جومات سره موټر ودريد، د جومات مخي ته ناستو ماشومانو سړې اوبه او خرماوي راکړې روژه مات او لمونځونه مو وکړل، پيښور ته چي رسيدلو په يو هوټل کښي مو مړۍ وخوړه دا ځکه چي ټوله ورځ مو هيڅ هم نه وو خوړلي . په هم دې شپه د لاهور ښار ته وخوځيدو، سهار اذانونه شوي وو چي لاهور ته ورسيدلو، په هم دغه ورځ مونږ روژه نه ونيوه يو خو د پشلمي وخت تېر سوی و او بل ډېر زيات ستړي سوي وو .

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم اګست د دوه زره یوولسم میلادي کال چي د پاکستان خپلواکۍ ورځ نمانځل کېده، په لاهور کښي زمونږ لومړۍ ورځ وه.
ګام په ګام شور_ماشور جوړ وو، شپېلۍ او سندري غږېدې، لاري او کوڅې یې د پاکستان په ملي بیرغونو ښایسته کړي وې، د ماشومانو او ځوانانو په غامبورو د سپوږمۍ او ستوري نښه انځور وه، تر دې وړاندي ما د کوم بل یا خپل هیواد د خپلواکۍ ورځ نمانځل نه وو لیدلي، دوري، دوري لا ډېر په ننداړو پسې وګرځېدم، ماخستن په تلویزون کښي د هم دې ورځ په مناسبت خبري کېدې او د خپل هیواد د ملي دفاع عسکر او مهیمات یې ننداړې ته وړاندي کول.
شپې او ورځي تېرېدلې د کوچني اختر ورځ را ورسېده، اختر مرور وو یا که مونږ له اختره مرور وو، د کلي په نسبت اختر ډېر سوړ او بې خونده راباندي تېر سو، تر اختر وروسته مو په کارونو پیل وکړ، د نیمکو په یوه فابریکه کي مو کار کاوه، زه به د ورځي مهال ورتلم، مشر او تر ما کشر ورور به د شپې.
ماته یې درې زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، زمونږ کور چي په کرایه مو نیولی وو، له فابریکې څخه ډېر لیري وو، دشپې لخوا به په فابریکه کښي پاتې کېدم ،د غرمې مړۍ د فابریکې په څښتن وه، ماخستن به مې نه خوړله، د سهار ناشته یو ګیلاس چای او پراټه مې له نژدې هوټل څخه په پور اخیستل، کله چي د میاشتي اخیره سوه، تنخوا یې راکړه، زه مخکي له دې چي کورته ولاړ سم هوټل ته ورغلم زما د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناشتې يو زره پينځه سوه روپۍ سوي وې هغه ته مې روپۍ ورکړې او له پاتې نيمې روپيو سره کور ته روان سوم.

په هم دغه شپو ورځو کښې زمونږ د يو کليوال سره په تليفون وغږيدم، ما د قاري صاحب پوښتنه وکړه هغه مې په ځواب کښې وويل:

_ قاري صاحب د ملي امنيت کسانو د سړک له غاړي سره د ماين ايښودلو په مهال نيولی او بندي دی.

کله چې د قاري صاحب له بندي کېدلو زمونږ کورنۍ خبره سوه، ډېر خفه شول، هم دا وجه وه چې په ما باندي يې باور له لاسه ورکړ او زه يې له درس ويلو منع کړم مدرسې ته يې د تلو اجازه نه راکوله.

له هغه وروسته موږ درې سره وروڼو د ايلفي په فابريکه کښې کار پيل کړ، هر يو ته يې اوه، اوه زره پاکستانۍ روپۍ تنخوا وټاکله، دوه مياشتې کار مي وکړ د ايلفي د ډېر زيات ګيس او ککړې هوا تنفس د سينې درد او ټوخي په ناروغۍ اخته کړم بشپړه مياشت کار ته نه ووتم، ډاکترانو راته وويل:

ته بايد هوا بدله کړې ناممکن چې ته په يوه محدوده فضا کښې ښه سې ترڅو دې ازاده هوا تنفس کړې نه وي.

د ادې په مشوره خپل هيواد ته راستون سوم او يو ځل بيا مي په مدرسه کښې درسونه پيل کړل دا مدرسه زمونږ د ولايت (پکتيکا) په يوه نژدې سيمه کښې وه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته مي يو بل ښه ملګری هم پیدا کړ، درسونه پیل شول، دې ملګري په درسونه کي زما سره ډېره مرسته کړه او هم دا رنګه د اړتیا وړ شیانو د اخیستلو لپاره یې پیسې هم راکولې، کله، کله به کور ته هم ورسره تلم، مور یې ډېره مهربانه ښځه وه، زه یې هم خپل زوی کړم، د جمعې ورځ چي رخصت به سوم له ده سره به یو وار ضرور کور ته تلم که به نه ورغلم مور به یي خفه کېده، زما برخه وچه او لمده میوه به یې مدرسې ته رالیږله، ماته هم لکه خپله ادې داسي زړه ته رانژدې وه.

د قاري صاحب څو نورو شاګردانو هم په هم دې مدرسه کښې درس وایه، د قاري صاحب نوم به یې هروخت په خوله وو، خصوصاً د مولوي صاحب یوه شیبه هم له یاده نه ووت، قاری صاحب رښتیا چي د اخلاقو یوه ښه نمونه وه، د هغه بندیخانې ته تګ په شاګردانو ډېر اثر کاوه ځکه خو به مولوی صاحب هر وخت د زندان ظلمونه بیانول او زمونږ په غوږونو کښې به یې د قاري صاحب د خلاصون لپاره د پاڅون خبري راڅخولې هغه وویل:

_ هغه بندیان چي حافظ او یا دیني عالم وي، په بېلا بېلو بهانو تر سختو شکنجو نیول کیږي، خوب ته یې نه پریږدي، برقي شاټونه ورکوي د مرګ تر پولې یې رسوي، دوی ته په کال کي یوه جوړه جامې ورکول کیږي، خپلي جامې نه ور پریږدي، هغه شیان چي د سره صلیب له خوا بندیانو ته ورکول کیږي عسکر یې پټوي، اوبه او خوراک پخپل وخت نه ورته رسیږي، او هم دارنګه ځني بندیان له روغتیایي ستونزو سره مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي، کورنيو ته يې د نومورې د علاج لپاره اجازه نه ورکول کېږي او نه هم دوی د بنديانو تداوي کوي، چي له امله يې ډېر بنديان مړه شي.
په دې ورستيو کښي مي دا ملګری وخت نا وخته په اونۍ کي څو، څو واره له مدرسې څخه د کور په بهانه به ولاړو بلآخره پسې ورک سو او نه راغی، کله چي مونږ خبريدل هغه بلي مدرسې ته تللی وو.
زه يو څه وخت په هم دې مدرسه کښي پاتي سوم او خپل درسونه مي ويل، يوه ورځ يو طالب دا خبره وکړه چي خبره سپينه ده:
_ له نن وروسته به د ملا صاحب له کوره د مدرسې چنيانو ته اوبه نه راځي دا ځکه چي د ملا صاحب لور له چنيانو سره سپين سترګې کېږي.
يو بل طالب تر کړکۍ سر را ايسته کړ چي زمونږ خبري يې اوريدلې وويل:
_ ښه نو څه به کوو په مدرسه کښي تودې څه چي يخې اوبه هم نسته مجبور يو چي د ملاصاحب له کوره د اوداسه او څښاک لپاره اوبه راوړو، کلی کومه داسي عامه ويا له يا نلکه نلري چي د نورو خلکو سره، سره د مدرسې چنيان هم اوبه ورڅخه راوړي.
دا خبري نن د ملاصاحب او چنيانو تر منځ هم سهار له لمانځه وروسته وسوې، دوئ پريکړه وکړه له نن وروسته به اوبه د ګل اغا خان له کوره راوړي ځکه د هغوئ کور د ملا صاحب د کور په نسبت و دوئ ته نژدې دی؛ اوس چي ګل اغا خان څه وايي دا به وروسته مالومه سي.
غرمه چي د شنو سترګو چنې د ګل اغا خان کور ته د اوبو لپاره ورغلی، يوه بوکه اوبه يې ورکړې چي دا به يې لومړنۍ او اخرنۍ بوکه اوبه وي بيا به نه راځې، ځکه شين سترګی چنی د ګل اغا خان اکا د ميرمني په سترګو بيخي ښه نه ورځي.
ومي ويل
_ نو چاره څه ده؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

طالب په غصه سو ویې ویل:

_ دوئ وایي چي شنې سترګی به نه ورځي کوم بل یو دي اوبه راوړي مهمه نه ده چي شین سترګی به اوبه راوړي.

ومي ویل:

_ شین سترګی به څه کوي د پیالو وینځلو هم نه دی تېره شپه یې هم د ناظم الطلبا ګیلاس مات کړی وو؛ ور زیاته مي کړه:

_ سمه ده شین سترګی به وچه ډوډۍ راټولوي، کاکو به دیګ پخوي، امین به د ګل اغا خان اکا له کوره اوبه راوړي فیصله وسوه.

اوس ټول خپل، خپل کارونه کوي لاکن ملا صاحب درس ته نه راځي باید پوښتنه یې وکړو چي څه کیسه ده؛ لور یې مائیګر غوا پټي ته بیولې، میرمن یې هم دروازې ته په پیشو پسې راوتلي وه، خو ملا صاحب نن څوومه ده جومات ته نه راځي کلیوال یې له چا پوښتنه وکړي؟

زه پخپله که څه هم د ملاصاحب سره مي دومره نه لګیږي باید ورسم او پوښتنه یې وکړم، ورغلم میرمن یې په څکو شونډو وویل:

_ خبره نه یم!

بیرته راغلم او په هم دې فکر کښېوم ناظم ته مي وویل:

_ نن هوا سمه ده؛ د ملاصاحب احوال به یو نه لا یو څوک راوړي، ته یو ځل د میر احمد کور ته ورسه میر احمد د ملا صاحب پوخ یار دی.

_ میر احمد ته ورغلم هغه هم وایې:

خبر نه یم!

اوس چاره څه ده؟

په هم دې فکر کي وم؛ پرلپسې دوه، درې د موټر هارن ووهل سو، ور ووتم نا اشنا څوک دی، دسمال یې تر خولې تاو کړی، را ښکته سو، د موټر کین اړخ ته یې منډه کړه دروازه یې ور خلاصه کړه، ملا صاحب را ښکته سو، موټر یې رخصت کړ او کور ته ننووت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماځیګر لمانځه ته جومات ته راغی زما د یوې پوښتنې په ځواب کښې وویل:

_ په مدرسه کې د اوبو نه شتون دا هرڅه ته په کتو سره مې د ښکته ولسوالۍ څخه چنده را ټوله کړه، تر څو دا ستونزې ورباندې حل او بل ته مو لاس اوږد نه شي.

څو شپې وروسته ملا صاحب موټر هم واخیست، کله، کله یې د دروازې مخې ته په چنیاڼو وینځه؛ او هو ربښتیا له ملا صاحب سره سور رنګه سراچه موټر ییخي ښه ښکاري خو بشپړ کال ووت د ګل اغا خان له کوره اوبه راځي په مدرسه کې د اوبو نیستي، هستي نه سوه.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شپې ناوخته ډېر تږی سوی وم، را پورته سوم په بدنۍ کښې اوبه نه وې، په اوبو پسې د مدرسې انګړ ته راووتم سپوږمۍ بشپړه وه او ټول انګړ یې روښانه کړی وو، دا وخت که ګورم د مدرسې له څلورو خواوو د لیزر سرې بتۍ را باندې واچول سوې، وډار سوم پرته له دې چې اوبه وڅښم مدرسې ته ننوتم او نور چڼیانو مې راویښ کړل، مخامخ دروازه خلاصه سوه او د امریکایانو ټانک د مدرسې انګړ ته را دننه سو، څو تنه امریکایې عسکرو د بام لخوا چوترې ته راټوپ کړل، خونې ته راننوتل، زموږ په سرونو یې د ټوپک شپیلۍ ونیوې، په خولو یې پټۍ را وتړلې او انګړ ته یې راویستل، زما په شمول ټول چڼیان حیران وو او هغه عسکر یې څارل چې زموږ بسترې یې تر کړکۍ انګړ ته را غورځولې، د اشپزخانې ور یې مات کړ، ښه تر ډېره یې تلاشي وکړه فکر کوم هغه څه چې دوی یې په لټه وو پیدا نه کړل، دوه تنه عسکر زما خوا ته راغلل زما له خولې یې پټۍ خلاصه کړه، یو تن عسکر چې زه یې تر مټ نیولی وم راته وویل:

_ زه له دوی سره افغان ژباړن یم دا امریکایي عسکر غواړي له تا څخه څو پوښتني وکړي ، امریکایي عسکر له ژباړن سره خبرې کړې ژباړن زما څخه پوښتني کړې او ځوابونه به یې امریکایي عسکر ته ویل :

_ نن ستاسو په مدرسه کښې د نابلده کسانو ناسته وه؟

ومې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ فکر نه کوم، نن مور یوازي وو او مولوی صاحب هم په مدرسه کښې نسته.

ژباړن ځان او د ټوپک شپېلۍ سمه کړه وویل:

_ ته باید خبري پټې نه کړې مور کولای سو تاسو له ځانه سره یوسو او د جېل په تیارو کې مو بند کړو .

ومې ویل:

_ زه رښتیا وایم !

له ځانه سره یې روان کړم په داسې حال کې چې لاس یې زما په اوږه نیولی وو وویل:

_ آیا کله هم دلته د طالبانو یا کومې بلې نابلده ډلې ناسته کیږي یا سوې ده؟

ومې ویل:

_ میاشت ووته چې مدرسې ته راغلی یم داسې څه مې نه دي لیدلي، یوازي مور او مولوی صاحب دلته وي، هغه هم کله چې درس راته ووایي بیرته ځي.

زه یې پرېښودم ژباړن امریکایي عسکر ته ورغی، یو بل عسکر له ټولو چیناړو تلاشي واخیسته بیا یې له خولې پټۍ ورخلاصې کړې، ټانکونو ته وختل او حرکت یې وکړ، مور لا د مدرسې د ګډوډ سامان په سمولو او راټولولو بوخت وو چې د سهار اذان وسو.

د لمانځه تر ادا کولو وروسته کله چې مور درسونه پیل کړل د کلیوالو تګ، راتګ پیل شو او د بیګانۍ شپې د پیښې په اړه به یې ډول، ډول پوښتنې کولې، مولوی صاحب چې دخلکو تګ راتګ او پوښتنې ولیدې مور یې رخصت کړو او مدرسه یې دڅو شپو په مخه را بنده کړه.

زه هم د خور کره راغلم، څو شپې او ورځې هلته وم، یو ماځیګر د ولسوالۍ له بازار سره نژدې د ماین چاودنه وسوه، چې دهم دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولسوالۍ عسکرپکښې شهیدان شول، زه د خور کره روان وم، د عسکر موټر راغی او زه یې له ځانه سره بوتلم، د دې پرځای چې ولسوالي ته مې یوسي پوستې ته یې یوړم، دا عسکر چې اکثرًیې زموږ کلیوال او د شا او خوا نژدې سیمو وو، زه یې په رسۍ ووهلم، هغوئ هم دا یوه خبره کړه، ته باید اقرار وکړې چې دا ماین دې ایښی، که ما هرڅومره د ځان سپیناوی وکړ په هم دې خاطر تور وم چې په دیني مدرسه کې درس وایم، شپه یې هلته د عسکرو په پوسته کې راباندې تېره کړه، دقوماندان په ذهن کې دا هم ور ګرځېدل چې زما سره لوبې وکړي،تر دې وړاندې زما له ملګرو او همزولو سره یې په داسې کړنو خبر وم، دا چې په پوسته کې نور عسکر وو او دی پوهېده که داسې کومه هڅه وکړي مقاومت به یې وکړم، نه پوهېږم لوستونکې به څه فکر کوي، خو زما فکر بربنډ او عقل خام دی، د باور وزر مې مات دی، کنه الوت ته د هرچا زړه کیږي، د سهار په لمر باور نسته، که شپه په شپه کې داسې تکه توره پاتې سي، نا ممکن چې زما په مخ به بیا شمال لاسونه تېر کړي.

تر سهاره پوري یې زما لاسونه را تړلي وو، یو عسکر چې د پوستې ساتنه یې کړه ماته څو واره وویل چې اوس ټول عسکر ویده دي ته وتښته، هیڅوک هم ستا پوښتنه نه کوي ځکه د پولیسو قوماندان دا حق نلري چې په خپله مخه یو څوک په پوسته کې بند کړي او ولسوالي ته یې نه بوځي، ما فکر وکړ که زه وتښتم هم دې عسکر ته لانجه جوړېدلی سي، کیدای سي قوماندان یې له دندې وشړي، ټوله شپه داسې ویښ ناست وم که خوب به راغی سر به مې ښکته ولاړ او را ویښ به سوم.

سهار وختي اذانونه کېدل چې د پولیسو قوماندان راویښ سو، زما لاسونه یې را خلاص کړل او کور ته تګ اجازه یې راکړه، کور ته راغلم او خور ته مې بهانه وکړه چې زه د یو ملګري سره تللی وم واده یې وو،

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلته مي شپه تېره کړې ده، تر سهاره پورې سندري او اتڼونه وو، خوب راځي غواړم ويده سم تر ځو لږ آرام سم.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

له هغه وروسته چي په هیواد کي له حالاتو زړه تنګ سوی وم او ادې مي هم ډېره یادیدله، بیرته خپل کور ته چي اوس په لاهور کي ده ولاړم، او هلته له یو افغان دوکاندار سره په دوکان کي د یو کال مودې لپاره منشي سوم، له یو کال تېرولو وروسته یوځل بیا هیواد ته له ادې سره یوځای ددې لپاره ستون سوم چي خور مو هم د څه مودې لپاره له ځانه سره راولم.
که څه هم مشر ورور ډېر وویل چي دا ځل هغه خپله ولاړ سي، خو کور او کار ته په کتو سره ادې هغه دې ته راضي کړ چي زه له ادې سره یوځای وطن ته راسم.
دا هغه وخت وو چي په افغانستان کي د حامد کرزي تر دیارلس کلني دورې وروسته تازه په تازه د ملي یوالي حکومت رامنځ ته سوی وو، د ملي یوالي حکومت هغه وخت رامنځ ته سو کله چي ۱۳۹۳ کال ولسمشریزو ټاکنو د دویم پړاو د پایلو پر سر د دوو مخکښو نوماندانو، اشرف غني او ډاکتر عبدالله ترمنځ ناندرۍ او اختلافات راپورته شول او له څو میاشتو دوام وروسته، دواړو ټاکنیزو ډلو د ملي وحدت حکومت پر جوړولو هوکړه وکړه.
کلي ته له راتګ څو ورځي پس هغې مدرسې ته ورغلم چي د امریکایي ځواکونو تر چاپې وروسته مو رابنده کړې وه، دلته ټول نا بلده څېیان وو یوازي یو کس چي د مولوی صاحب د ترور زوی دی لا اوس هم شته،زما په لیدو خوشحاله سو، ما وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ ته پوهېږې زه دلته نه وم یوه اونۍ کېږي له لاهوره راغلی یم غواړم پوه سم چې زما ملګري اوس چېرته او څنګه دي؟

کله چې ما د خپل هغه ملګري پوښتنه وکړه چې اوس یې په بله مدرسه کې درس وایه هغه وویل:

_ ولې ته خبر نه یې چې هغه شهید سو؟

ومې ویل:

_ داسې څنګه کېدای سي هغه ډېر هوښیار ځوان وو او د هغه مور به تل ورته ویل چې له داسې کارونو څخه لرې اوسه.

څښې وویل:

_ زه نه پوهېږم مور به یې هغه ته څه ویلي وي او کنه، بختور دی چې د محبس په دروازه کښې فدایي حمله وکړه او شهید سو، دا د ده برکت وو چې څو تنه زندانیان یې راخلاص کړل، یو معقول او ثابت حقیقت دی شهید چې کله د الله ج په لاره کې خپله وینه تویوي، د الله جل جلاله د رضا لپاره ځان قربانوي، د سر په بیه له اسلام او قرآن نه دفاع کوي، له خپل کور، اولاد بلکې ټول ژوند نه د الله جل جلاله د رضا لپاره تېرېږي، یقیني خبره ده چې الله جل جلاله به یې تر ټولو زیات نازوي.

زه هلته ډېر نه سوم پاتې او بیرته د خور کره راغلم، د ملګري مړیني راباندې زور وکړ، له ډېره خفګانه مې تبه سوه تردې چې ټوله شپه په ویښه راباندې تیره سوه.

په سبا ډاکتر ته ورغلم درمل یې راکړل، مګر بیا هم تبې دوام وکړ څو شپې او ورځې ووتې، زه لا ښه سوی نه وم چې د لوی اختر ورځې شپې سوې، دلته هم لکه د نورو ځایونو د مسلمانانو په څېر د قربانۍ لپاره چا پسونه، چا وزې او ګډې او چا غوایان رانیولي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دوه اونۍ وتلي وې چې مونږ بیرته لاهور ته راغلل او خور مي هم د څو شپو، ورځو په مخه راسره را وسته، لاهور ته له را رسېدو سره سم یو ځل بیا له هم هغه کس سره په دوکان کي منشي سوم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه ورځ د یو ملګري لیدو ته چې په روغتون کښې د ناروغۍ له امله بستر وو ورغلم، د ناروغ تر لیدو وروسته کله چې راووتم یوه نرسه په ډېره بیړه راپسې راغله او زما مخې ته ودریده، په داسې حال کې چې ساه یې دردیده او لاسونه یې په سینه نیولي وو وې ویل:
_ ببښنه غواړم آیا تاسو مقتصد یاست؟
کله چې پوه سوم پښتنه ده او په روانه عامه لهجه خبرې کوي حیران سوم، ځکه ما تردې وړاندې په پنجاب کښې پښتنه ډاکتره یا نرسه نه وه لیدلې، و مې ویل:
_ هو زه مقتصد یم دا چې تاسو ما پېژنۍ او زه دې نه پېژنم لږ باید دځان په اړه ووایې؟!
وې ویل:
_ زما نوم پلوشه ده، دلته په هم دې روغتون کې د خدمتګارې په ډول د عملیاتو عملې زده کړې کوم، زه تاسو د پخوا لا په رسنیو ښارم او درسره بلده یم که زما ګمان سم نه وي نو ببښنه غواړم.
و مې ویل:
_ مننه اغلې زه مقتصد یم ستاسو ګمان سم دی دا چې زه ناوخته سوی یم غواړم ژر ووایې څه خدمت دې کولای سم؟
دا وخت یو امبولانس د بیړنې خدمتونو دروازې ته ودرید، هغې وویل د ناروغ بیړنی حالت دی زه ځم ته نن ماخستن زما پیغام ته په طمعه اوسه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په طمعه، طمعه دا شپه تېره سوه، بله ورځ او شپه تېره سوه، د پلوشې پيغام نه راغی، هم دې ته مي انديښنه وه چي دا به څوک وي؟
د نا بلده روښان پيغام مي ولوست د سلام ځواب مي ورکړ، ډېر ژر يې پيغام راغی:
ولي دي دومره ناوخته کړ؟
ورته و مي ليکل:
د کوم بل چا د پيغام په طمعه وم.
_ ياني تاسو ته لومړی د هغه شخص پيغام مهم وو؟
_ بلکل
روښان په انګرېزي تورو پښتو ليکله او تر ډېره به يې ناسمه ليکله، ما ورسره ډېري خبري و نه کړې او د کتاب په مطالعه بوخت سوم، خوب وړی وم کله چي راويښ سوم، شپه نيمه وه، کتاب مي کېښود او پخپل ځای کي آرام ويده سوم.
سهار چي را پورته سوم، د ټولو ورځو په څېر نن هم لومړی پيغام د روښان وو، چي د ښې او نيکمرغه ورځ يې راته ويل، ځواب مي ورکړ:
_ ستاسو دي هم ورځ نيکمرغه وي!
هغه په لفظونو کي د خندا تمثيل وکړ او ويې ويل:
_ غواړم پوه سم ولي د نورو شپو په نسبت ناوخته ويده کېږې؟
ما څه نه ورته وليکل او دوکان ته ولاړم، ماسپښين مهال په دوکان کي يوازي ناست وم روښان ته مي پيغام وليږو
_ سلامونه روښانه هيله ده ښه به يې؟
هغه دا مهال موجود نه وو، او ځواب يې ماخستن ناوخته راکړ:
_ وبخښئ وځنډيدم او د دې څو شپو هم چي انتظار دي وکړ بخښنه غواړم هيله ده ما به وبخښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ روښانه زما او ستا تر منځ د خپګان څه نسته نو بیا ولې شیبه په شیبه بخښنه غواړې؟
وې لیکل:
_ دا ځکه چې زه هم هغه پلوشه یم ...!
او ږده ساه مې واخیسته پیغام مې ولیک:
_ عجیبه کوې دا دومره ځوریدل په څه معنا وو؟
وې لیکل:
_ هیڅ ! غواړم سبا زموږ روغتون ته راسې ځکه چې پلار مې هم راځي، او هغه غواړي له تا سره ووینې.
په سبا له خپل ورځني کاره وزګار نه سوم روغتون ته نه ورغلم، ماښام چې کورته تلم د لارې په اوږدو د پلوشې زنګ راغی، کله چې مې ځواب ورکړ هغه نه وه غږ د سړي دی، له سلام وروسته یې وویل، زه د پلوشې پلار یم او غواړم تا له نژدې ووینم، خپلو خبرو ته یې دوام ورکړ هم دا اوس که ته هرځای یې زه هلته درځم، کله چې پوه سوم کومه بهانه نه منې ور غبرګه مې کړه:
هم دا اوس زه روغتون ته درځم په طمعه اوسه، کله چې روغتون ته ورغلم پلوشې ته مې زنګ وواهه، پلوشه او یو بل سپین ږیری سړی چې لاسونه یې سره ورکړي وو د روغتون له دروازې را ووتل، زه پوه سوم چې هم دا یې پلار دی، موږ د سړک له غاړې سره یو ګردې میز ته کښیناستل، پلوشې دوه ګیلاسه تازه د مڼې جوس راوغوښتل، یو یې زما مخې ته کېښود او بل یې د ځان، ما خپل ګیلاس دهغې د پلار مخې ته ور نژدې کړ، پلوشې په شونډو کې وخندل:
د پلار مې د شکرې ناروغي ده هغه جوس نه څښي دا ستاسو دي، په ډاډه زړه یې وڅښه، پلار یې هم د پلوشې خبره تائید کړه او زیاته یې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا ته پوهېږې چې ما دلته ولې را بللی یې، رښتیا هم هیڅوک له خدای پرته دچا په زړه دومره ښه نه پوهېږي، پلوشه غواړي پښتو لیک لوست زده کړي که څه هم هغه اوس ډاکتره ده خو د پښتو لیک، لوست سره مینه لري، پرون یې ستا په اړه راته وویل او ما هم دا مناسبه وګڼله چې له تاسره ووینم، دا زما د نازولي لور پلوشې هیله ده چې پښتو لیک، لوست زده کړي زه لتا غوښتنه کوم چې دا هیله یې ورپوره کړې او زه باور لرم چې ته به په هم دې برخه کښې خپله همکاري له پلوشې څخه و نه سپموې.

دا وخت ماته له کوره زنګ راغی ادې وه، ناوخته سوی وم، کور ته چې راغلم د نورو شپو په پرتله ژر ویده سوم، سهار د پلوشې په زنګ راویښ سوم، تلیفون مې ورباندې بند کړ خبرې مې نه ورسره وکړې، یوه شیبه مې بیا سترګې سره تللې وې چې ادې راباندې غږ کړ، لمانځه ته یې پورته کړم دلمانځه تر ادا کولو وروسته مې موبایل راوخیست، دپلوشې تر لسو زیات پیغامونه راغلي وو وروستی پیغام مې ولوست:

_ نه پوهیږم ته څومره بې غمه یې ما غوښتل چې خبرې درسره وکړم خو تا...

ورته ومې لیکل:

_ ډېر وبخښه له خوبه وم وو ایه څه خبره ده؟

د مخابراتي شبکې د خدمتونو دڅانګې ځوابي پیغام راغی چې لیکلي یې وو ,, پیغام لیږل ناکام سو دغي شمیرې ته تر پیغام لیږلو وړاندي پخپل حساب کښې کریدت زیات کړئ ،،

نن مې دسهار ناشته هم په کور نه وکړه د پښتو ژبې یو کتاب مې را واخیست او دوکان ته ولاړم، موبایل ته مې کریدیت واچول، پلوشې ته مې زنګ وواهه، هغې ځواب نه کړ، مائیګر مې یو قلم او کتابچه واخیستل روغتون ته ورغلم، پلوشه د روغتون په چمن کې ناسته وه، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاسونو نوکان يي پرې کول زما په ليدو را ولاړه سوه، خندل يې، تر سترې مشي وروسته يې څوکۍ راته سمه کړه، د روغتون يوې بلې خدمتګارې ته يې غږ کړ جوس يې راوغوښتل، پټه خوله ناسته وه او جوس يې څښل، قلم، کتابچه او کتاب مې د هغې مخ ته کېښودل، په ليدو يې خوشحاله سوه او زما لاس يې په لاس کښې ونيو، يوه شيبه د پښتو ژبې ليکدود په اړه وغږېدل، بيا يې کتابچه پټه کړه او وې ويل:

_ غواړم ولاړه سم چې ناوخته ده

ما څه نه وويل، پټه خوله را ولاړ سوم د ماښام اذان سوی وو چې له روغتونه را ووتم او دوکان ته راغلم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلوشې ته مي د خوا له په رسنۍ باندي د ليکدود په اړه مالومات ورکول او هغې به له ځان سره په کتابچه کي ليکل، يوه ورځ مي زړه وغوښتل ورسم او وګورم ليک يې څومره زده کړی، ماځيګر مهال مي زنګ ورته وواهه، ويل يې ناممکن نن به سره ووينو پلار ناروغه دی، خور مي روغتون ته راوړی له هغه سره بوخته يم کله چي وزګاره سوم حال درسره نيسم زه هم په طمعه يم.

ماښام يې زنګ راغی، ويل يې اوس راسه پلار مي اوس ښه دی هغه هم غواړي تا ووينې، زه هم وزګار وم او دستي ور روان سوم کله چي ورغلم، د روغتون هغې خدمتګاري وليدم چي تېر ځل يې موږ ته جوس راوړل، بستر خوني ته يې بوتلم، ما وليدل چي د پلوشې پلار په بستر پروت وو، سيروم ورته چالان دی، څنګ ته يې يوه شنې سترګي نجلۍ ولاړه وه، طلايي څڼې يې پر سپين مخ را پرتې وې، دا وخت پلوشه هم راغله پرته له دې چي ماته څه ووايي پلار ته ورنژدې سوه په تندي يې لاس ورکيښود، او ورته ويې ويل:

_ آغا مقتصد راغلی دی... !

هغه سترګي روڼي کړې، د ښو په اشاره يې سترې مشي راته وويل زه د بستر سره په نژدې څوکۍ کښېناستم، پلوشې وويل: _ دا زما مشره خور روقيه چې په هم دې روغتون کي د قابلګي څانګي ډاکتره ده، که ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وواېي چې مخکې ولې دلته نه وه او تا نه ده ليدلې دا ځکه چې روقيه د ځو ورځني سيمنيار په موخه اسلام آباد ته تللې وه.
موږ ډېري خبري نه وکړې، پلوشې چای را وغوښت ما منع کړه، ناوخته سوی وم، د کوم چا د تليفون په زنګ را ووتم او کور ته راغلم.
د کتاب په مطالعه بوخت سوم ځو پاڼې مي نه وې لوستي عينکې مي په سترګو وې خوب وړی وم، په اړخ واوښتم، عينکي مي خرپ ماتي سوې، ځان مي سم کړی ځای بدل بيرته ويده سوم، په مياشت کښې يوځل يا کله په اونۍ کښې دوه ځله مي عينکې ماتيږي، ځوک به دا ګمان کوي چې د لوبو پر وخت يې ماتوم يا هم چا سره به مي لاس اچولی وي او ځو سوکان به يې پر دا مخ، مخ وهلی يم؛ زه د دوئ ټولو دا خبري واورم او پرځان يې ځکه زغمم چې عينکې مي ماتي کړې وي، سترګې مي له درده رپيږي، وخت نا وخته مي اوښکې هم راوېښي سي بهيږي، دا عينکې هم زما د ژوند يوه برخه ګرځيدلې ده؛ په مونږ کې ډېري غلطۍ شته چې له عينکو پرته له ورايه را معلوميږي مګر مونږ يې بيا هم نه وينو، خپلې وړې، وړې غلطۍ په پام کښې نيول په ټولنه کښې د لوی او ژور مثبت بدلون سبب ګرځېدلی شي؛ د تور ګمان عينکې په پوزه ګرځول لويه بدبختي ده او دا بدبختۍ خپل ځان ته په کتلو سره له منځه وړلی سو؛،، سترګې هرڅه ليدلی شي او کله چې په سترګو کې خس ولويږي، سترګې يې نه ويني هم دا رنګه موږ د نورو انسانانو عيبونه وينو او خپل عيبونو ته مو پام نه وي،، نن چې زما عينکې يوځل بيا ماتي سوي وې د عينکو دوکان ته راغلم، سترګې يې وکتې، هغه وويل سترګې دي ژوبلي سوي دي د شپې مهال کله چې ويديږې په يوه ټوټه باندي تړه، او ستاسو عينکې به ماښام ته جوړي سي.
موبايل ته مي پام سو چې د پلوشې دريم پيغام راغلی، ژر مي راخلاص کړ ,, سلام، که څه هم ما نه غوښتل درته ووايم، زه پوهيږم زما بل

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواخوږی نسته او که خواخوږی مي وي نو هغه به ته یې، زموږ د ارمانونو ځلی وران سو او له سیوري یې بې برخي شول ،که څه هم پلار مي ماخستن وفات سو تاته اوس وایم موږ کلي ته راغلل ،ما نه غوښتل ته بې خوبه سې، پرون مي ستا سترګو ته کتل ډېر ستړی وې ،،

زړه مي نه ومنل یا خو ډېر نا ارامه سوم، روغتون ته ورغلم د پلوشې پوښتنه مي وکړه یوې نرسي راته وویل پلار یې خپل پارتمینت ته وړی، پارتمینت د روغتون شا ته پلازې په دوهم پوړ کښې دریم نمبر دی، په بیړه ورغلم دروازه مي خلاصه کړه په مخامخ هنداره کښې مي خپل ببر ویښتان او خلاصي تنۍ ګریوان ولید، د میز په سر نیم ګیلاس سوړ چای ایښی او د پرونۍ ورځي ورځپاڼه، یوه کتابچه فکر کوم قلم به چا له ځانه سره وړی وي، په الماری کښې کتابونه، کړکۍ خلاصه ولاړه وه، پرده یې شمال ته لکه د یوچا کمیس نڅېده، د لمر وړانګې راپرتې وې په کڅافات دانۍ کښې مروړل شوي کاغذونه؛ بیرته په زینو راښکته سوم لاندي تبخونه کښې یو څراغ روښانه دی نه پوهیږم دا وریښمین رومال به دلته له چا څخه لویدلی وي، د اوبو نلکه خلاصه پاتې نری، نری اوبه بهیږي، را ووتم یو ځل بیا بیرته پورته خیژم، وختم هرڅه په خپل ځای پاتي سوي دي، د پېښو ښکالو راپسې وه،وارخطا راښکته سوم دوري، دوري مي کتل کېدای سي څه ناڅه داسي پیدا کړم چي پرونی دېره سوی سکوت وشړي .

د پلوشې نمبر ته چي هرڅومره زنګ وهم، موبایل یې بند وي، نه پوهیږم دا ورځ څنګه تېره سوه، د خپل پلار مړینه به راته سترګو ، سترګو ته کېده، ماښام د تلویزون له لاري خبر سوم چي ماښام د پکیتکا ولایت د یحیی خیلو ولسوالۍ په پړاو سیمه کي په داسي مهال ځانمرګی برید وشو چي د دریو ولسوالیو د والیبال لوبې ټیمونو پایلوبه کوله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جسمي او ذهني ستړيا راباندي بار وه، د خوب غېږ ته مي ځان ور وسپاره، ويده سوی وم.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سهار کله چي دوکان ته راغلم، د نور کله په څېر غښتلی نه وم، شونډان مي هم وچ سوي وو او هم دا رنګه په ټول وجود کښي مي د درد احساس کاوه، د تلويزون پردې ته ناست وم چي د پرونۍ چاودني په اړه يې راپور ورکاوه
د تېر ماښام په ځانمرګي بريد کي ۳۶ تنه ځای پر ځای ووژل شول او څوارلسو نورو د ژورو ټپونو له کبله په روغتون کي ساه ورکړه.
يو تن چي له خبريال سره يې خبري کولې وويل:
۴۸ ټپيان چي روغتيايي حالت يې نازک وو، د ملي دفاع وزارت د هليکوپټرو په واسطه پلازميني کابل ته ليږدول شوي او د شهيد محمدداود په پوځي روغتون کي تر درملني لاندي نيول شوي دي.
ده زياته کړه چي د ټپيانو د ليږدولو پر مهال هم يو تن ټپي په لاره کي ساه ورکړې ده؛ خو په ټپيانو کي د درو تنو ټپونه برسيرن وو چي تر درملني وروسته کورونو ته رخصت شوي دي.
يو بل کس چي د امنيتي کسانو جامې يې په تن وې خبريال ته په خبرو کي وويل:
بريد د غيبي خيلو په نوم کلي کي چي د يحيی خېلو ولسوالۍ ليري کلی دی، داسي مهال ترسره شوی چي د درو ولسواليو ځوانانو په خپلو کي د واليبال لوبه درلوده:
"د يحيی خيلو ولسوالۍ په يوه ليري سيمه چي د غيبي خيلو په نوم يادېږي او کلی دی، هلکانو او ماشومانو د واليبال په ميدان کي واليبال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاوه او يو انتحاري چي چاوديدونکي توکي يې په ځان پوري تړلي وو، په هغه سيمه کي چي خلک د دې لوبي تماشې ته راټول شوي وو، انتحاري عمل اجراء کړی دی."

د راپور ترڅنګ يې د سيمي انځورونه، او د زخميانو حالت ننداريې ته وړاندي کاوه، چي په وينو سرې ځپلی او د قربانيانو د بدن ځني غړي پکښي ښکاريدل، زه غلی ناست وم او د ټلويزون پردې ته مي کتل، استاد زما د مړاوي حالت پوښتنه وکړه، زه چي ډېر ناهيلی سوی وم هيڅ مي نه وويل او په خپل کار باندي بوخت سوم، مائيګر مهال ډاکتر ته دخپل ځان د درملني لپاره ورغلم هغه وپوښتل:

_ داسي کوم څه دي چي تا ځوروي ولي ته نه پوهيږې ژوند څومره ښکلی دی؟

ومي ويل:

_ په موټر کښي کښېناستم ژوند مي وليد چي ډېر په بيړه روان وو، انسانانو د يو بل څخه د مخکي تللو هڅه کوله، د اوبو غاړې ته ودريدم، د ژوند شيبې مي لکه اوبه بهيدې، د ونو پاڼې يې لکه زما ناکامي هيلي له ځانه سره يوه، يوه وړې، په کشتۍ کښي سپور سوم ژوند مي لامبو وهله، او کله چي د سړک بلي غاړې ته اوښتم ژوند تمام سو. هغه زما په خبرو وخندل او ويې ويل:

_ ولي د ژوند ترخې شيبې د خوږو شيبو په را يادولو نه هيروې؟

ومي ويل:

_ غواړم هغه څه هېر کړم چي په اړه يې فکر کوم فکر مي خرابيږي، هر سهار مي د ژوند لومړنۍ او وروستۍ ورځ ييل کيږي زړه نا زړه د مزل کولو لپاره راووځم ځان مي ډاډه ساتم که وروستۍ ورځ مي هم وي ښايي نن دلمر تر غروب وړاندي خپل منزل ته ورسيږم په منزل کښي اوسېدل

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته مهم نه دي، منزل ته رسيدل مي هيله ده ، زه مي هيڅکله هم خپل اميدونه نه ناهيلي کوم.

ډاکتر خپله اله کېښوده سترګي يې زما په سترګو کښې ښخي کړې او وې ويل:

_ نو بيا ولي دومره ناهيلی يې؟

ومي ويل:

_ نه پوهېږم ژوند به ماته څه راکړي ، د خپل عمر په اوږه باندي تکيه يم د شيبو په شمار شپې تېروم، هره شپه د شمعي په لمبه لاس سوځم غواړم ځان د درد له زغم سره عادت کړم.

ډاکتر زما لاس ونيو ورو يې وويل:

_ هر هغه څوک چي تا ځوروي بايد هېر سي او نور يې په اړه فکر کول ستا صحت ته تاوان رسوي نه فايده.

ومي ويل:

_ ياد يې لکه باد د درد سکروټي را تازه کړي، د تريخ چاى تاوده غوړپونه تر ستوني تېر کړم، له تا او خلکو ټولي ګيلې په يو کاغذ وليکم اوس مي هم په جيب کي ډېر کاغذونه وراسته سوي، نن به دا کاغذ مخامخ د دېوال په چاق کښي کيږدم، يوې آرامي سندري ته کښېنم ګوندي ژوند مي زمزمه کړي زه اوس له کړېو او نارو لويدلی يم، که ګونګ سم ډېري چيغي به مي د زړه دننه زندۍ شي.

هغه په زوره، زوره وخندل او ويې ويل:

_ زه اوس پوه سوم په رښتيا سره چي ته ليونی سوی يې. په هم دې وخت کښې زما په مټ کښي ستن ننيستله، سترګي راباندي درنې سوې، بې هوښه سوی وم.

کله چي په هوښ راغلم، ډاکتر او استاد دواړه مي تر سر ولاړ وو، زه يې په خپل ځای کښي را کښېنولم، بيخي آرام سوی وم، ذهني ستړيا مي له

(c) ketabton.com: The Digital Library

منځه تللې وه، ډاکتر په یوه پرچې دوا راته ولیکله او له کتنځایه را ووتم، ساعت ته مې وکتل د دوکان بندولو وخت وو، زه د دوکان په خوا روان سوم استاد تر لاس ونیوم هغه وویل دوکان مې بند کړی ناوخته دی اوس باید کور ته ولاړ سو .

له هغه وروسته پرلپسې څو شپې او ورځې په کور پریوتم تبې مې وې، یو ماځیګر کله چې لږ ښه وم د ماما له زوی سره راووتم، د ښار څخه د باندې صحرا ته ولاړو او د اوبو غاړې ته کښېناستل، ما ولیدل چې یو ځوان ځوک په دواړو پښو شل دی او دواړه پښې یې کږې دي د اوبو له غاړې سره په بایسکل کې ناست دی، زما د یوې پوښتنې په ځواب کښې راته وویل :

_ د زړه په سترګو مزل کوم، کله چې مې پلار وفات سو، لاس او خوله مو نه سره چلیدل لتا او ما سره مې مشوره وکړه، ژاولې، پتاسې او نور واړه، خواږه به مې د سړک له غاړې سره پلورل ګذاره مو کړه، اوس مې شکر هم دا د کور ترمخ دوکان دی سهار راووځم ماښام لاړ سم، د لور مې مینه ده چې د اوداسه اوبه او خواړه تر دوکانه راوړي، زوی مې په پینځم او لورکې مې په څلورم ټولګي کې درس وایي هر څه زما د وس په اندازه راسره سم دي راضي یم له خپل خدایه .

زیاته یې کړه:

_ د خدای تر خدایي جار سم چې هرڅه یې زما او خلکو په وس پوره او برابر دي، ټنبلي یوه ناروغي ده که ځوک وغواړي علاج یې ټینګه اراده او لوړ همت په ځان کښې را پیدا کول دي.

موږ ډېر نه کښېناستل چې د ادې زنګ راغی او کور ته یې وبللم ویل یې ناوخته ده، زه او د ماما زوی دواړه زموږ کور ته راغلل په هم دې شپه د نورو شپو په نسبت ژر ویده سوی وم، ما له ځانه سره فکر کاوه چې ښه سوی یم، او اوس کولای سم چې سبا دوکان ته ولاړ سم. ★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په سبا ورځ سهار هم دوکان ته نه ولاړم، غرمه مهال د ترخو وریجو دوکان ته له یو بل ملګري سره ورغلم، نن یي تر پرون وریجي لا ښې پخې او خوندوري وې، د ده په وریجو غړېدل چي خبرې تر کیسو پوري سره ورسیدلې. ملګري مې له دوکانداره پوښتنه وکړه:

_ تر دې دا ښه نه وه چي په همدې فابریکه کښې یا دښار په کومه بله دولتي څانګه کښې دې کار موندلی وای اسوده به وې او هم به دي کار جوړو.

دوکاندار خوله خندا ته جوړه کړه او په خبرو کښې ورولوید ویې ویل:

_ ,, محترمه ! کله چي ما د سړک په غاړه په لاسي ریړۍ کښې وریجي خرڅولې ته په هم دې فابریکه کښې خدمتګار وې که ستا یاد شي کله، کله به دغرمې یا بریځر پر وخت راتلې او وریجي به دي خوړلې هغه وخت به ستا تنخوا تقریباً اوه زره روپۍ وه، ما به د ورځي زر روپۍ ټوله سودا کړه؛ اوس چي ته له خدمتګار وروسته د فابریکې منیجر سوې ما دوکان پرانیست ستا میاشتنۍ تنخوا اتلس زره روپۍ ده او زه د ورځي اته زره روپۍ سودا چي په هغوئ کښې درې زره روپۍ ګټه کوم، د نن ټوله خواري مي زما وروسته د زوی استراحت دی، او ستا ټوله خواري ستاسو د فابریکې د څښتن، را تلونکی کال به زمونږ دواړو ځامن چي همزولي او ټولګیوال دي څنګه چي مونږ دواړه وو، زما زوی به دوکان ته او زه به کرار د ژوند تر وروستۍ شیبې د میرمني په څنګ ووسم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبري يې لا پسې اوږدې کړې زما د ملګري په اوږه يې لاس ور کېښود ورته ويې ويل:
_ ستا زوی به ستا په څېر لومړی خدمتګار او بیا ... ملګري جيب ته لاس کړ په پټه خوله يې د دوه خوراکه وريجو سل روپۍ ورکړې او له دوکانه راووتل.
موبایل مي وشرنګېده، که ګورم پلوشه ده، له ملګري څخه لږ څنګ ته سوم او ځواب مي ورکړ:
_ سلام پخير راغلې هيله ده ښه به يې؟
هغې يوه شیبه څه ونه ويل غلې وه، مجبور سوم بيا ورغږ کړم:
_ سلام ولي غږ نه کوئ زما غږ اورې پلوشې!؟
په داسي حال کي چي سلګۍ يې وهلې وې ويل:
_ اورم!
زه پوه سوم چي دا غږ د پلوشې نه دی پوښتنه مي وکړه _ څوک يې؟
وې ويل:
_ روقيه يم د پلوشې مشره خور
لږ نور مخکي ولاړم په ډېره تلوار سره مي ورته وويل:
_ پخير راغلې روقيې هيله ده ښه به یاستئ څه خدمت مو کولای سم؟
وې ويل:
_ پلوشه، پلوشه ناروغه ده ، غواړم ته هم راشې هغه اوس په روغتون کي بستر کوي، هيله کوم هم دا اوس راسه.
اړيکه يې پرې سوه، اندېښنې واخيستم، ملګری مي په خپل ځای پرېښود، زه د دوکان په پلمه روغتون ته ورغلم، روغتون ته له رسېدو سره مي په روقيه سترګې ولګېدې د بيړني خدمتونو د دروازې مخې ته ولاړه وه، زما په ليدو يې حوصله له لاسه ورکړه، کلک يې په غېږ کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ونیولم او په چیغو، چیغو یې ژړل، اوښکي مي ور پاکي کړې د پلوشې پوښتنه مي وکړه، هغې په ژړا، ژړا کي وویل:

_ پرون دا مهال مور خپلي دندي ته راغلو، د پلوشې صحت ښه نه وو، نا آرامه وه، اوس لږ شیبه وړاندي یې هوښه ولویده.

ومي ویل:

_ ته غم مه کړه ان شاءالله هغه به ژر ښه سي، ته دا راته ووایه اوس چیرته ده؟

روقیې په داسي حال کي چي ژړل یې مخامخ خونې ته ګوته ونیوه، زه پوه سوم چي هلته ده، نژدې ورغلم، د وره خوا ته د وړې کړکۍ تر څنګ چي پرده وربانديي کش وه ودریدم.

د روغتون په لاوډ سپیکر کښي یې شپږویشتم نمبر او د میوند نوم واخیست، مور یې له څوکۍ پورته سوه ماشوم یې ترلاس ونیؤ، د ډاکتر خوني ته ننوتل له لږ ځنډ وروسته بیا غږ سو وویشتم نمبر یې وویل، وړوکی ماشوم او مور یې له کتنځای څخه راووتل په انتظار خونه کښي زما تر څنګ په ماته څوکۍ کښېناستل، وړوکی ماشوم غلی، غلی مور ته غږیده، مور به یې په ویښتانو کې مهرباني ګوتي ور وهلې، په سینه پوري به یې ونیؤ، د دهلیز له وروستۍ خوني یوه نازکه نرۍ پیغله چي سپین کوټ یي اغوستی وو، د وړوکي میوند خواته راغله، له وجود او جامو یې د عطرو وږم راته، په نرمه او خوږه ژبه یې ورته وویل:

_ ماشاالله څومره ښه ماشوم دی نوم دي څه دی؟

ماشوم وویل:

_ میوند!

نرسي په داسي حال کښي چي پیچکاري یې ډکوله وې ویل:

ښوونځي ته ځې که نه، که ځې نو په څووم ټولګي کښي درس وایې؟

میوند وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ دریم ټولګي کي
_ پلار به دي ویل میوند ډېر تکړه هلک دی لسټونی دي در ونغاړه چي ته څومره زورور یې؟
میوند لسټونی ور ونغښت لاس یې غبرګ کړ، خپلي متې ته یې وکتل او ویې ویل:
_ سلمان خان یم!
نرسي د پمبې له پمبې څخه لږ پمبه ورپرې کړه، او میوند ته یې وویل:
_ رښتیا هم لکه سلمان خان، ته دي دا سترګي پټې کړه اخ څومره ښې سترګي دي، سپین نرم لاسونه،او دا لاس دي موټ کړه .
میوند چیغې کړې:
_ وخخخخ ته هم چیچکي لګوې!؟
نرسي وخندل:
_ سترګي دي پرانېزه مور دي ویل د پیچکاري له ستني ډېر ډارېږي.
په هم دې وخت کي یو بله نرسه راووته دا هم هغه نرسه وه چي زه یې پېژندلم د پلوشې ملګرې یم، له ځانه سره یې بوتلم، آسماني رنګه پلاستیکي خولۍ یې را په سر کړه، مول یې را ووهه او د پلوشې بستر ته یې ودرولم، یوه شیبه لا وتلې نه وه چي پلوشې سترګي را رڼې کړې، اوږده ساه یې واخیسته، زما په لیدو فکر کوم خوشحاله سوه، په شونډو کې وخندل، ما یې لاس ونیو، دبستر ترڅنګ نژدې په څوکۍ کښېناستم، روقیه هم راغله خندل یې، ژر، ژر یې خپلي او ښکي پاکولې، پلوشه یې په دواړه مخ ښکل کړه، ډاکتر راغی د پلوشې نبض یې وکاته، په پرچۍ یې درمل ولیکل او پلوشې ته یې د آرام کولو مشوره ورکړه.
پلوشې یو سوړ اسویلی وکیښ او وې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ دلته مي زړه تنګيږي، غواړم خپلي کوټې ته ولاړه سم، دا چي د پلوشې کوټه هم د روغتون شاته نژدې وه، ډاکتر ورسره ومنله او ډېر ژر يې موږ ته رخصت راکړ چي پلوشه خپلي خوني ته ورسوو .

چي د پلوشې خوني ته ورسېدل، روقيې وژړل کله چي ما يې د علت پوښتنه وکړه هيڅ يې هم نه ويل، ما فکر وکړ د پلار ياد يې تازه سو، خو پلوشې وويل:

_د روقيې سبا ته واده دی، خاوند او خسرګنۍ يې نه غواړي نور روقيه داسي ووسي،دا چي د روقيې کوژدن پروسږکال سوې ده موږ هم څه ويلی نسو، دا وخت روقيه را ولاړه سوه او ماته مخامخ کښېناسته وې ويل:

_زه دا نه وايم چي زما واده کېږي يا هغه شخص زما خوښ نه دی، يوازي او يوازي هم دا درد راکوي او ما ځوروي چي کاش اوس مي پلار ژوندی يا موږ داسي بې وروره خويندي نه وای پيدا سوي.

ما که هرڅومره تسلي ورکړه، کوم ګټه يې نه وکړه، ماښام ناوخته په مړاوي قدمونو کور ته روان سوم .

ځني وخت يا که ووايم هر وخت هم سمه ده د انسان الوت ته زړه کېږي، لاسونه مروړي او وايي کشکي وزري مي لرلی چي الوتی وای په لوړو او ژورو، انسانان که د مرغانو په څېر وزري نلري مګر بيا هم الوت کولای شي، هيلي د انسان وزرې دي د لاس ته راوړلو لپاره يې هر ډول ممکنه هڅه الوت دی، ناهيلي د انسانانو له وزرو ښکي کاږي او له الوت څخه يې را ګرځوي، ژوند په اميد کېږي، هدف مزل دی هم منزل که په ژوند کښي هدف و نلرو مزل نه شو کولای چي مزل و نه کړو منزل ته نه رسيږو ، په هم دې فکرونو کي ډوب وم چي کور ته ورسېدم.

هم هغه شپه زه چي راتلم ادې مي د ماما کره تللې وه، څو ګولې ډوډۍ مي وخوړه ځان مي د خوب غېږي ته ور وسپاره، تر ډېرو په خپل ځای

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښې لټ په لټ اوښتم خوب نه راته، د شپې ناوخته چې د کورنۍ ټول غړي ویده شول، سترګې مې پټې کړې او خوب وړی وم.
ماغوښتل د خپل روح تر نزوله د شپې په تور تونل کښې څو ګامه مزل وکړم، د خاموشه دېوالونو حال واخلم او دمړو هیلو په قبرونو سلام ووایم، د ښار په څلور لارې کې روان وم، یوازې یو څراغ بلیده نوره تیاره وه، د څراغ ژېړبخوني رڼا ته ودریدم که ګورم یو څوک په لړګینه څوکۍ ناست دی سلګۍ وهي، ورنژدې سوم او پوښتنه مې وکړه:
ایا تاسو هم زما په څېر یو ورک څوک یاست چې د خپل روح نزول ته دشپې ترناوخته دښار په لارو او کوڅو کې انتظار باسئ؟
سر یې په داسې حال کښې را پورته کړ چې سترګې یې له اوښکو ډکې چینې ګرځېدلې وې په مخ یې د اوښکو ویالې را رواني وې د دې پرځای چې څه ووایي را ولاړ سو، بیا یې په دواړه مخه ښکل کړم، په ځیر، ځیر یې زما وجود او جامې تر نظر تېرولې وویل:
زما خدای ډېر مهربان دی، او زما دا یقین وو چې یو څوک به زما د سکوت د شور کرارولو ته رالیږي، زه پوهیږم چې زما او ستا د درد شریکولو تړون په ازل کې سوی او موږ دواړه هغه څوک یو چې دشپې ترناوخته پورې د ښار په لارو او کوڅو کښې دخپل روح په لټون پسې ګرځو، بیا یې د خپل جیب څخه یو کاغذ راویست او ماته یې ونیو:
ها دا ولوله هغه جمله ده چې ما هیڅکله شعر نه کړه مګر په لوستلو یې د درد احساس کوم، په وجود کښې مې څړیکه راولي او له سترګو مې اوښکې بهوي...
دا هغه شپه وه چې یو څوک مې د خپل ځان په څېر وموند چې د ښار په لارو او کوڅو کښې د خپل روح په لټون پسې په لوڅو پښو راوتلی وو، نغښتل سوی کاغذ مې پرانیست لیکلي یې وو ,, کاش انسانان په ماتو سرکونو کښې د وړو تورو میږیانو او په ویرانو کورونو کښې د مرغانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځالو ته ځیر وای، تر څو پوه سي مینه او ژوند تر لویو، لویو ماڼیو په ویرانو دېوالونو کښې ډېر ښکلي دي ،، کله چي ما وغوښتل یو څه ووایم، راویښ سوم سړی مي له سترګو پناه سوی او زه په خپل هغه بستر پروت وم چي ماخستن مي د مور په نه شتون کي د خوب لپاره پخپله را غوړلی وو .

★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پخپلو ورځنيو کارونو بوخت وم، د روقيې واده په پټه خوله تېر سو، که څه هم زه يې وربللی وم، نه ورغلم، ما هيڅکله د هغوی په سترګو کې اوښکي زغملی نه سوې، زه پوهيدم څومره درد لري، په هم دې ورځو کښې مي يو سهار د پلوشې ليک ترلاسه کړ چي د ډاک په واسطه يې دوکان ته راليږلی وو ,, دخدای په دومره خدايي کښې زما تنهايي، دا هيڅوک نه مني نور خلک لا پرېږده زه پخپله په هم دې اړه که فکر کوم ګوته په غاښ سم، د سوچونو سيلاب مي واخلي، د خيال په يو لوی سمندر کښې مي واچوي، که مي لامبو زده نه وای پخوا به ډوب سوې وم، حوصله مي د بې اعتمادۍ په کاڼي چا ويشتلې، زرې، زرې وه، په راټولولو يې بوخت يم نرۍ ګوتي مي زخمي، زخمي په وينو سرې دي، څرېکه درد راسره ګرځي، بلآخره دا دی بلده سوم ماته درد يوه نشه وګرځېده، تا درد راکړ ما په ورين تندي د زړه په خونه کښې د يوې لرغوني تابلو په څېر راځوړند کړ، ما هيڅکله د درد په نوم چيغه نه وکړه زه پوهيږم که چيغي کړم درد ته دي توهين کيږي، په دې ورستيو کښې تا او خدای دواړو ته شرمنده يم، ډاريږم که له ژونده وروسته ژوندۍ او ستا په ليدو بيا ومرم خدای به زما په بيا مړينه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي، هم دا سوال دی چي په ذهن کښې مي ګرد ګرځي د خيال وني مي خوري، هو رښتيا ستا راکړی د درد تخم راسره دی، په وجود کي به مي يو، يو را ټوکيږي لکه شنې تنکۍ کبلي ،،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لیک تر لوستلو وروسته یو ړ اندیښنه را سره سوه، داسي کوم درد دی چي ما پلوشې ته ورکړی، هغې دا خبري ماته په تلیفون هم کولای سوې، ولې د ډاګ له لاري ,, ډاربږم که له ژونده وروسته ژوندی او ستا په لیدو بیا ومرم خدای به زما په بیا مړینه نورو بندګانو ته څه ځواب ورکوي،، هم دا جمله مي په ذهن کي ګرځېدله او تر سترګو، سترګو کېدله.

ما د پلوشې سره اړیکې ښکته کړې، په خواله رسنۍ به یې تل دخپل پښتو لیک نمونې رالېږلې، زه پوهیدم چي اوس یې پښتو لیک زده کړی او تر پخوا ډېره تکړه ده، او ښه پښتو لیکلی سي اوس به یې زما سره هم په پښتو تورو پیغام لیږو، د پاکستان په رسنیو کې پرلپسې د ,,ضرب عضب،، عملیاتو خبري رواني وي چي د بلوچستان په سیمه کښې د تحریک طالبانو پر ضد وو، د پاکستان پوځ په شمالي وزیرستان کي د ضرب عضب عملیات په داسي حال کي پیل کړل چي امریکا او نورو غربي هیوادونو ترې غوښتنه کوله چي د حقاني شبکې او نورو ډلو پرضد دي بیړني ګامونه پورته کړي.

یوه ورځ مائیګر د پلوشې ټلیفون راغی زړه نا زړه مي ځواب ورکړ هغې وویل:

_ د بې ځایه شویو کورنیو د درملني لپاره، شمالي بلوچستان او قبایلي سیمو ته چې د ,,ضرب عضب،، عملیات روان دي میډیکل کیمپ په پلان کښي نیول سوی، دغو عملیاتو لسګونه زره قبایلي وګړي دې ته اړ کړي چي خپل کلی ولس پرېږدي او په بنو ، پېښور او نورو سیمو کي د کډوالۍ ژوند وکړي، او د درملني لپاره کومه خاص وزله نلري.

زه پټه خوله وم هیڅ مي نه ویل یوازي د پلوشې خبري مي اوریدلې وې ویل:

_ مقتصده ! ته زما غږ اوري ! زه هم د ډاکترانو له ټیم سره ځم، کېدای سي هلته مخابراتي شبکې کار نه کوي او هم دارنګه موږ ته د ټلیفون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو اجازه هم نسته، ځکه مي وغوښتل درسره خبري وکړم لطفاً په دعا کي مي ياده لره، اړيکه يې پرې سوه کله چي ما وغوښتل يوځل بيا ورسره اړيکه ونيسم ټليفون يې بند سوی وو.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

تلویزون ته ناست وم خبریال وویل:

_پاکستاني پوځ ادعا کوي په تېرو دریو کلونو کې چې ضرب عضب عملیات یې پیل کړي تر ۳۵۰۰ پوري وسلوال او د هغوی قوماندانان وژلي دي خو ولس پوهښتنه کوي چې وژل شوي کسان څوک دي، نومونه یې څه دي، او د کوم ځای اوسیدونکي وو.

یو بل کس د ټلویزون له خبریال سره خبري کوې او ویل یې:

_ترڅو چې د ښو او بدو ترهګرو د توپیر تګلاره نه وي ختمه شوې او د اسلام اباد دښمن د کابل او نوي ډلي دښمن نه وي ګڼل شوی تر هغو پوري به نه په پاکستان کي ترهګري ختمه شي او نه به دا عملیات کومه پایله ولري.

د پلوشې تر تګ وروسته هیڅ نه پوهیدم څه وکړم، زړه مي غواړي څو شیبې په دا خپلو غوږونو کښي ګوتي ونیسم، چیغي په سینه کښي ښخي کړم او هغه غمونه چي د خوځیدو نه دي د یاد په امسا یې د خیال په کوڅو کښي نادرکه کړم، ژوند په کولو ارزي اکثر زما څخه د اوبو له غاړي یا د تورو شپو په رڼولو تېر سي، څوک به دا هم وایي د چا سترګي به یادوم ممکن که د پرهرونو په ګنډلو بوخت وم څوک به را یاد سي، ناممکن په اړه یې تر یو غزل زیات فکر وکړم، نیمه شپه ده، دکتاب تر څوو مي پاڼي تېر سوی یم، یوځل بیا لومړۍ پاڼه را اړوم موضوع یې څه وه، نه پوهیږم فکر مي ګډ وډ دی هم دا اوس کتاب ږدم، د تلویزون نندارې ته کښېنم، دا به څووم چینل وي چې زما نه خوښیږي، نن تر هغه فلم هم تېر سوم کوم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي به ما په ډېر خوند سره کاته، غواړم ګوښه ووسم، موبايل مي بايد کېږدم، عينکي په ميخ ځوړندي کړم، سر ته بالښت کېږدم او ويده سم، دا څو ساعته ووتل لا ويښ يم خوب نه راځي، کله، کله فکر کوم فکر مي خراب سي، نه پوهېږم شپه څنګه تېره سوه، څه وخت خوب وړی وم، په سبا ورځ مي زړه وغوښتل د پلوشې ليک ته ځواب ووايم، ورځ ټوله فکرونو وخوړه، لمر د راوي سيند پښو ته ورولويد، زما په څېر يې د ټولي ورځي ستړيا د غرونو په رڼو اوښکو کي پرېمنځله، شپون د خپلي رمې تر شا تنده تر خپل وار پوري ساتلي وه، تر اوبو ټوپ سوم ښار ته مي په نرۍ لاره مړاوي، مړاوي قدمونه وهل ښار ته له رسېدلو سره سم د کتابخانې په زينو وختم سيبنه يې بنده وه ، د پارک ژۍ ته مي د تنهايي سوړ ماښام رسولی، له جيبه مي د پلوشې ليک راويست، د سړک له غاړي سره مي د هوټل په تناره لمبه کړ، يو ګيلاس اوبه مي وڅښلې، انتظار تر نيمي شپې دی، که نن بيا د درد تڼاکي را ويښي سوې سهار ته به مي سترګي ووځي.

ماخستن په ليک ليکلو بوخت سوم

السلام عليکم...!

زړه خو به مې هر وخت غوښتل چي درته ووايم، دا دريم کال دی چي مونږ يو بل پېژنو ډېر رازونه او خاطرې مو له يو بل سره شريکي دي ، خو ما تر اوسه پوري تاسو ته لا هم هغه خبره نه ده کړې چي دوه کاله وړاندي مي بايد درته کړې وای، پوهېږم چي زما دا خبره نه هم نن تاته ارزښت لري او نه يې کوم بل وخت درته ارزښت درلود يا به يې ولري، د دې خبري څرګندوني ته هيڅ اړتيا نه وينم، په زړه او روح مي بار دی، ځوروي مي، ژوند نيمګړی دی، ښايي سبا په رڼو سترګو نه ووينم، ما ډېر ناوخته کړو، ملامت يم، غواړم د زړه تڼاکه مي وچوي هغه تڼاکه چي له څو کلونو مي په زړه ولاړه ده او دردوي مي، داسي شيبه ه زما نه په ياد

(c) ketabton.com: The Digital Library

کېږي چي ستا ليکل شوي کربښي ولولم او اوښکي مي نه وي بهېدلي، دا تر ټولو سخته ده چي زما د اوښکو د بهېدلو علت څه دی ، زه ولي ژاړم هيڅ نه پوهېږم .

دا ليک چي تاته يې ليکم په داسي حال کي چي لاسونه مي پړک اخيستي، د زړه درزا په غوږونو اورم، د تلويزون غږ بند دی، د چای پياله راته سړه شوې ده په غړپ کولو نه ارزي، زه ډېره بخښنه غواړم چي اوس هم نشم کولای چي په هم دې ليک کي د خپل زړه خبره ستا زړه ته درولېږم،،

کاغذ مي له کتابچې را څيري کړ، نغښتی، نغښتی مي په جيب کي واچاوه، نه پوهيدم څنګه به دا ليک پلوشې ته ولېږم، هغه اوس دلته نسته او تليفون يې هم مسلسل بند وي، آيا پلوشه به هم په عملياتو کي وژل سوي وي، چيرته به وي، څه به کوي، مړه ده که ژوندۍ؟

دا او دې ته ورته نوري ډېري خبري مي په ذهن اخته وې، چي د پلوشې زنګ راغی، ژر مي ځواب ورکړ، نا پامه مي تر خولې ور ووتل:

_ سلامونه زما ګراني چيرته يې، ولي دي داسي پرېښودم؟

بيرته غلی سوم لکه پخپلو الفاظو چي پښېمان وم، ما داسي کله غوښتل ممکن دا به د زړه او روح ناره وه، تليفون مي له لاسه ولويد، وارخطا غوندي ودريدم، په تکرار سره يې څووم زنګ راغی، د ځوابولو جرئت مي نه درلود، حوصله مي له لاسه ورکړې وه، په هم دې وخت کي د پلوشې پيغام راغی ,, زما زړګيه هيله ده ما وبخښه، زه پوهيدم چي تاته به ډېره ياديږم، دلته مخابراتي شبکې کار نه کوي نن چي رخصت وم له خپلو ملګرو زه د بلوچستان شاه نوراني مزار ته په چکر روانه يم د لاري په اوږدو کي درته زنګ وهم، بيا هم درته وايم هيله ده ما وبخښه ،، د پيغام تر لوستلو وروسته مي بيا هڅه وکړه چي زنګ ورته ووهم، نمبر يې بند سوی وو.

★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تلويزون پردې ته ناست وم، په يوه او دوه يې نه پوهيدم، ماښام ناوخته مې ځان ته يو چای را وغوښت، چای يې لا نه وو راوړی چې د تلويزون په پرده بيړنی خبر سو، د تلويزون وياندې په ډېره بيړنۍ لهجه خبرې کولې او په تکرار سره يې هم دا يوه خبره کړه ,,چې د بلوچستان په خضدار سيمه کې چاودنه شوې ده ،،

مسلسل يې له خپلو خبريالانو سره اړيکه نيوله زه هم پټه خوله ورته ناست وم، دا وخت د دوکان خاوند هم راغی، د پيښې د لا ښه تفصيل لپاره يې چينل بدل کړ، د تلويزون په پرده په غټو ټکو ليکل سوي وو (د بلوچستان په خضدار سيمه کې د «شاه نوراني» په نامه زيارت کې چاودنه شوې چې په نتيجه کې يې شاوخوا پنځوس تنه وژل شوي او شاوخوا سل تنه پکې ټپيان شوي دي) ځمکه راباندې وګرځيده، په هيڅ نه پوهيدم، د پلو شې نمبر پرلپسې بند وو، پيغامونه مې ورته وليږل هيڅ ځواب يې نه راته.

رسنيو هم دا يو خبر تازه کاوه او مالومات يې خپرول، يو تن خبريال په خپلو خبرو کې وويل:

نن د شنبې په ماښام په دې مزار کې له پنځو تر شپږ سوه زيارت کوونکي موجود وو چې نابيره وربانديې چاودنه وشوه او په نتيجه کې يې شاوخوا يو نيم سل کسانو ته مرګ ژوبله واوښته.

د چاودنې يوه عيني شاهده وايي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

"چاودنه وشوه، موږ له خپلو بچیانو سره د پیښې له ځایه په منډه را ووتلو، په مزار کې عُرس روان وو، د ښځو رقص یا «دهمال» شروع وو، چاودنه وشوه."

د عیني شاهدینو په وینا په مزار کې چې خلک راټول وو، ځکه هم زیاتو خلکو ته پکې مرګ ژوبله واوښته.

یو بل عیني شاهد وایي:

"موږ ولاړ وو خلک د وجد په حالت کې وو، نابېره چاودنه وشوه، د هیڅ چا پر حالت دچا حال نه وو، خلکو منډې وهلې، هلته اتیا نیوي کسان په وینو کې لت پت پر ځمکه پراته وو.

شپه په داسې حال کې چې ځمکې د خوب لپاره ځای نه راکاوه رابانده تېره سوه، د لمانځه تر ادا کولو وروسته مې موبایل راواخیست ما غوښتل چې د پلوشې حال واخلم د روقیې په پیغام مې سترګې ولګېدلې:

هڅه مې وکړه درسره خبرې وکړم ته لکه چې ویده سوی وې کېدای سي خبر سوی به هم یې چې د صوفیانو په مزار کې چاودنه سوې ده، زه هم دا اوس کوټې ته روانېږم په پرونۍ پېښه کې پلوشه او د پلوشې په شمول زموږ دوه نورې ډاکترانې هم شهیدانې دي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

کله چي د پلوشې له مړيني خبر سوم، سر رابانديي وګرځېده، په دواړو لاسو مي کلک ونيو په ځمکه کښېناستم، او له سترګو مي اوښکه را جلا سوه، د دې لپاره چي څوک را باندي پوه نسي له کوره را ووتم او دوکان ته راغلم، د غرمې وخت وو چي استاد د کوم کار لپاره دباندي ووت او زه يوازي پاتي سوم، زړه تنګي را باندي بار سوه، لکه ليونی سر مي د ميز په شيشه وواهه، له خپل ځايه را ولاړ سوم او د ځان وژني اراده مي وکړه.
د استاد تر راتګ وړاندې د بريښنا تارونو په لوڅولو لګيا سوم، په ډېره تلوار او وارخطايي سره مي د چاقو په مرسته د بريښنا تارونه لوڅ کړل، له ژوند څخه ستړی او ماتي مي منلې وه، ما نه غوښتل نور يوه شيبه هم ژوندی پاتي سم، تارونه مي په موټ کې ونيول، کوم اثر يې نه وکړ، يو ځل بيا مي لاس ور وړ هم داسي وشول او هيڅ اثر يې نه راباندي وکړ ، وروسته پوه سوم چي بريښنا نه راځي او تر راتلو پوري يې نيم ساعت وخت پاتي دی.
د بريښنا د راتګ په طمعه وم چي استاد راغی، پرته له دې چي سلام واچوي يا د نور کله په څېر د کار په اړه خبري وکړي زما سترګو ته ځير سو او وې ويل:
_ په تا څه شوي دي؟ سترګي دي ولي داسي سرې اوښتي لکه ښه ډېر چي دي ژړلي وي.
زه غلی وم هغه خپلي خبري لا پسې اوږدې کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ په څو ، څو واره مي منع کړی یې چي تلویزون او موبایل ته ډېر مه ګوره، تا هیڅکله زما خبري و نه منلې، ته وګوره سترګي دي څرنګه لکه د وینو ډکي کاسې سرې، سرې اوښتي دي، راځه چي اوس ډاکتر ته ورسو، چي ښه سې.
ومي ویل:
_ زه ښه یم او نه غواړم ډاکتر ته ورسم، زما د سترګو درد پخوانی دی او دا له هغه وخته چي په مدرسه کي وم، تر نیمو شپو مي کتابونه لوستل، او بې خوبه به وم.
هغه وویل:
_ ته وګوره په هغه مخامخ هنداره کي ترڅو پوه سې زه ولي درته غصه یم، آیا ستا پام نه دی نن څه وړ ښکارېږې، لکه یو ښه ,,ګنهګار،، چي شراب یې څښلي وي، یا هغه قاتل چي ډېر بې ګنا انسانان یې وژلي وي.
ما نه غوښتل چي استاد هم ډاکتر ته راسره ولاړ شي
ور غبرګه مي کړه:
_وخت د کار دی ښه به دا وي چي ته په دوکان کي پاته شې زه پخپله هم دا اوس ډاکتر ته ورځم.
روغتون ته ورغلم کله چي خدمتګاري نجلۍ ولیدم را وړاندي سوه او راته وې ویل:
_ آیا ته هم هغه څوک یې چي تر دې وړاندي هم راغلی وې او د دې روغتون ډاکتر دي ملګری دی؟
که ته هم هغه څوک یې نو بیا ولي د دې پر ځای چي ښه سې حالت دي ترپخوا هم خراب سوی.
ما څه نه ویل، دې تر لاس ونیوم او کتنځای ته یې بوتلم ،ډاکتر چي زه ولیدم را ولاړ سو تر مټ یې ونیولم، څوکۍ یې راته سمه کړه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کښېناستم. ډاکتر زما سترګي او فشار وکاته، خپله اله يې په غاړه کي واچوله او په خبرو يې پيل وکړ:

_موږ د ځو لسيزو راهيسې د جګړې او لانجو له امله کړېږو چي دغه ناورينونه نه يوازي جسماني روغتيا بلکې زموږ او تاسو په رواني روغتيا يې هم اغيزه کړې ده.

خپګان او له حادثې وروسته رواني اختلالات د رواني ستونزو له معمولو اختلالاتو څخه دی چي پخوا به په زړو سړو او ښځو کي ليدل کېدل، له بده مرغه نوموړي رواني ستونزي په اوس وخت کي ستا غوندي په نورو ډېرو ځوانانو کي هم ليدل شوي دي.

چي باعث يې د دوامداره جګړې شتون، اقتصادي ستونزي، تاوتريخوالی ، بې سوادي او نور ګڼ شمېر لاملونه دي زه نه غواړم په هم دې اړه بحث اوږد سي بايد ووايې چي کوم داسې درد دی چي تا ځوروي؟

دا ستا لپاره تکراري پوښتنه ده، مګر زما لپاره نوې ده ځکه چي تر اوسه پوري تا ځواب نه دی راکړی .

ومي ويل:

_ ډاکتره! زه نه پوهېږم د کوم يو درد څرېکه به وي چي ما تر نورو ټولو دردونو ډېر ځوروي، زما تر ټولو لوی ارمان چي له ليسې فارغ سم او بيا د خپلي خوښي په څانګه کښي پوهنتون ولولم هيڅکله پوره نسو ، په اتم ټولګي کښي وم چي زده کړې په هيواد کښي د نا امنۍ له امله راڅخه پاتي سوې، او کله چي ما وغوښتل د پلار په څېر ښه ديني عالم سم، عالم نه سوم، اوس هم چي را ياد يې کړم زما د همزولو له احساساتو سره څرنګه لوبي وشوې او په يوه بله بهانه يې د خپل مقصد لپاره قرباني کړل، په خپل حال شکر ادا کړم.

او بيا ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکتر رانژدې سو وې ویل:
_ او بیا څه وشول ولې پخپله خبره کښې ودرېدې؟
ومې ویل:
ما په دومره پټه خوله مینه وکړه چې زما چوپتیا چیغې ووهلې او ټول خپل، پردي یې راباندې خبر کړل، هرڅه مې وکړل د مینې لپاره، انتظار، سجدې، دعاوي، ژړاوي او ډېر هغه څه چې ناممکن وو ما یې د ممکن کولو لپاره هڅې وکړې، لاکن دا به زما نصیب وو، او بیا کله چې زه دلته راغلم، په کار مې پیل وکړ، له کاره سره بلد سوم...
پخپلو خبرو کې ودرېدم ما نه غوښتل تردې زیاتې خبرې وکړم
ډاکتر وویل:
_ اندېښنې ،عاطفې ترینګلتوب، دزور ودونه، د کورنۍ او کوم خاص چا څخه جلاوالی دا هرڅه یو انسان په رواني ناروغۍ اخته کوي، زه یې په تا کښې ننښې وینم، ته باید د زړه حال بیان کړې چې زړه دې سپک سي او درملنه دې وسي.
ومې ویل:
_ د پلوشې سره د زړه تړل او هم دا رنګه هغه لیک چې هیڅکله به هغې ته نه ورسېږي ما اوس هم ځوروي.
بیا مې هغه لیک چې پلوشې ته مې لیکلی وو، ډاکتر ته ونیو، هغه ژر، ژر عینکې په سترګو کړې او د لیک په لوستلو بوخت سو، کله چې لیک یې پای ته ورساوه زما لاس یې پخپل لاس کې ونیؤ وې ویل:
_ مقتصده ! که ته پوه سې اوس هم کولای شې بیا بیرته یو نوی ژوند پیل کړې، ته وګوره لمر په لوېدو دی، سهار به دا لمر له نویو هیلو سره را پورته کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آرامتیا ته د رسیدو لپاره باید په خپل ژور خپګان باندي غلبه وکړي، د ژوند د مسایلو په وړاندي مثبت حالت ولره، په ډېره آرامۍ له خپله ځایه پورته شه.
دا وخت یې زه له کتنځایه خپلي خوني ته راوستم، کړکۍ یې خلاصه او څوکۍ یې راته سمه کړه، زما سترګي په هغه تابلو ونښتې چي د طبیعت منظره پکښي جوړه وه، رواني اوبه، دیوې پېغلي نجلۍ شوخ عکس دی چي د کیڼ لاس نرۍ سپینه ګوته یې په سرو شونډو کښي نیولې په مړوند کښي یې زرغونه بنګړي دي، شنې غټې سترګي او تور خنجر باڼه، په څنګ باندي راګوري ،ګاړګوتۍ څښې یې په مخ راپرتې دي په ښي لاس کښي یې کتابچه نیولې، په کتابچه د لمر غروب عکس دی، سپینه غاړه ډک، ډک غامبوري لري، په سوربخن کمیس کي ولاړه وه او د نجلۍ شاته یوه ونه ښکارېږي چي په ښاخونو یې مرغان ناست دي.
هغه وویل:
_ کښېنه ! ته باید قدم ووهې، له خپلو دوستانو سره مشوره وکړې او هر څومره چي کولای شې له ځانه اندیښنې لري کړه ، له ځان سره خبري اتري وکړه، تر څو وکولای شې، د ژور خپګان او د راتلونکي ژوند په وړاندي یو کلک او ټینګ شخصیت وروزې.
په څوکۍ باندي کښېناستم، یو سوړ اسویلی مي وکیښ او ډاکتر ته مي وویل:
_ زه نه پوهیږم څه وکړم ته وو ایه زه څنګه کولای سم یو نوی ژوند پیل کړم ؟
وې ویل:
ـ له خپل خدای سره راز و نیاز وکړه، او هغه ځواک چي الله (ج) پوري اړوند دی، هغه ته یې پرېږده، چي هغه خپلي چاري کنټرول کړي ، هغه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسان چي تل برید کوي او ویره خپروي، د مؤمنانو او آرامه انسانانو په پرتله ډېر لږ بریا ته رسیږي.

دا وخت روغتون له ناروغانو ډک سوی وو، او د ډاکتر په طمعه ناست وو، خدمتګاره نجلۍ دا ثووم ځل دی چي په ډاکتر پسې راغله، زه یې رخصت کړم او د سبا لپاره یې بیا وبللم، پرلپسې یوه اونۍ ډاکتر ته ورتلم او هغه به راسره په بېلا بېلو موضوعګانو خبري کړې، کله، کله به یې دومره وژړولم چي سترګي به مي له اوښکو وچي سوې، درد به یې کاوه.

زه اوس تر پخوا ډېر ښه سوی وم، ډاکتر به ویل:

خپلو سترګو ته استراحت ورکول او ځو دقیقو لپاره د سترګو پټول، شنو ځایونو او روانو اوبو ته کتل، ځو شیبو لپاره ژوره او آرامه ساه اخیستل او د یاداشت کتابچه کي خپل ځورونکي خاطرات لیکل ټولي هغه لاري چاري دي چي په ژور خپګان اخته کس سره مرسته کولای شي.

★★★★★

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د ملي یوالي حکومت له ګلبدین حکمتیار سره د سولي تړون لاسلیک کړ، په هم هغه مابنام مي له خپل مشر ورور سره دا پریکړه وکړه چي موږ او زموږ کورنۍ هم باید ژر تر ژره خپل هیواد ته ستانه شي.
«دغه هوکړه په (۱۳۹۵ل د تلي ۸) ولسمشر محمد اشرف غني او ګلبدین حکمتیار لاسلیک او سمدلاسه یې د عملي کېدو ډاډ ورکړشو.»
په هم دې شپه تر سهاره پوري کړکۍ ته وینبں پروت وم او له سپوږمۍ سره مي د ماضي ترخه کیسه تېرو له .سهار چي
آئینې ته ودریدم خپل ګنهګار مخ مي ولید، ور نژدې سوم سترګي مي په سترګو کنبي ښخي کړې، د ېوال مي په سوک وواهه په هنداره کي مي ځان مخاطب کړ او ورته ومي ویل:
_ په رښتیا سره چي ته لوی ګنهګار یې! یوازي دا نه ده چي تا د خپل خدای نا فرماني کړې بلکه تا پخپل ځان ظلم کړی، له ژونده تېښته بریالیتوب نه دی.
بیا مي مخ ته یوه لپه اوبه ور واچولې له ځانه سره مي وویل:
له انسان پرته بل هیڅ داسي مخلوق نسته چي له ژونده یې زړه تور سوی او ځان یې وژلی وي.
هو که ته داسي لکه دا نن او پرون په وړو، وړو خبرو مایوسه کېدې نو په دې پوه سه چي ته لا تر اوسه لوی سوی نه یې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ورځ چې ما په خپل خیال کې خپله جنازه په اوږو اخیستې روان وم، یو ناڅاپه چیغه مې تر غوږ سوه، له خپل سیوري سره ودریدم، له دوهمې چیغې سره یې پوه سوم چې امید راپسې راغی، یوه شیبه د فکر دېوال ته ودریدم، له ډېرې ژړا کمزوری سوم، لویدم، پورته کېدم، امید تر لاس ونیوم راپورته یې کړم په مخ، مخ یې دوه زور وري څپیړې راکړې او وې ویل:

لتا مي دا طمعه نه کېده چې ته دې زما په ناخبرۍ کښې خپله جنازه خاورو ته وسپارې، زما پر مخ چې تودې اوښکې روانې وې د دریدلو هیڅ توان مې نه درلود ورغبرګه کړه:

ما همېشه په تنهایې کښې ستا لاس نیولی او تا همېشه داسې پرېښودم نن چې راوګرځېدې خپل ځان راباندې وزن کوې، ولې زما فکر دومره غدار قاضي درته ښکاره سو؟

هغه خپل تندې ته په لاس ټس ورکړ:

اووف ته هیڅکله پوه نه شوې آیا تا کله له خپل سیوري پوښتلي چې ولې په تیاره کې له تا تښتي او په رڼا کې درسره وي؟

یوه شیبه غلی سوم او بیا مې له خپل سیوري وپوښتل:

تا ولې یوازې په رڼا کښې زما لمن نیولې وي؟

هغه زما د حرکتونو پېښې وکړې او وې ویل:

دا مې لتا زده کړل، څرنګه چې یو انسان تر خپل مقصد پورې د بل چا لمن نیسي او هم دارنګه زه تل د حقایقو تر پښو لاندې تړلی یم؛ پوښتنه مې وکړه:

حقایق څه دي؟

_ حقایق هر هغه څه چې په تور کې سپین او په سپین کې تور راباسي لکه رڼا.

ورغبرګه مې کړه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

_ د هر شعور او لاشعور شي سره د خپل وجود سیوری وي تا کله په هم دې اړه فکر کړی؟

زما په څېرې یې لاس تر زني لاندې کېښود په مغروره لهجه یې وویل:

_ کېدای سي دوئ نه پوهیږي زه ولې د دوئ لمن نیسم مګر زه دومره پوهیږم هیڅ یو حقیت له عقل او سترګو پټېدلی نه شي، زه یو سیوری یم چې تاسو ته ستاسو د وجود شتون بیانوم تل هڅه وکړئ له تیارې رڼا ته ووځئ، تیاره حقایق وژني د خپل وجود شتون درک کړئ، تر څو چې هم دا د حقیقت شتون ممکن وي ناممکن که ما تیاره چیرته زندی کړي ،کله چې ما خپل شتون درک کړ، امید مي تر لاس ونیو را ولاړ سوم، یو ځل بیا د خپل منزل پر لوري زړه نا زړه له ځان سره وخوځیدم، لمر په ژوند باندې تودخه خرڅوله.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library